

SZABADSÁG

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
JAN 19 1920

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Oszlaga, Esti Ujság, Amerikai Hírlap, Magyar Naplap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

A legfrissebb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

NO. 13. SZÁM.

HARMVINCZADIK ÉVFOLYAM.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Szombathely, 1920. január 17.

THIRTIETH YEAR.

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

ÁTNYUJTOTTA A LEGFELSŐBB TANÁCS A MAGYARORSZÁGI BÉKESZERZŐDÉST

ÚJABB EGYEZSÉG TERVÉN DOLGOZIK A BÉKE PÁRTJA

Wilson elnök még mindig bízik abban, hogy ő lesz a békeszerződés körüli harc győztese.

A X. Szakasas a békés meg egyezés legnagyobb akadály.

WASHINGTON, jan. 15. — Wilson elnök éber figyelemmel kíséri minden eseményt, mely bármilyen tekintetben összefüggésben van a békeszerződés ügyével. A Fehér Házból érkezett legújabb értesülések szerint az elnök "rendkívül kedvezőnek" tekinti a legújabb kialakulásokat és meg erősödött bizalommal tekint a jövő harcai elé.

Hitehoek szenátor pontos kimerítő jelentésben számol be napról-napra a legújabb fordulatokról és a legutolsó jelentés azt sejteti, olyan meg egyezés van készülöben, mely kielégíti az elnök követelését és egyúttal biztosítja a szerződés elfogadásához szükséges kétharmad többséget.

A mai nap folyamán arról beszéltek a szenátorok, hogy újabb terv készül barátságos konferencia összehívására érdekében, hogy ezen a tanácskozáson végleges döntés történjék. A konferencián Lodge szenátor összekérülne minden árnyalat képviselőivel és barátságos alapon megbeszélnek, mit tehetnének a békeszerződés minél gyorsabb elfogadása érdekében. Owen Oklahoma állam egyik szenátora a legújabb híve a konferencia ötletének és kijelentette már, hogy olyan tervet terjeszt a szenátornak, mely alkalmas az összes ellentét eloszlására, a meg egyezés biztosítására.

A demokrata szenátorok általában is megkönyörültek Lodge szenátort és némi engedményeket akarnak kicsikarni tőle a Nemzetek Ligája, illetőleg a X. szakasz ügyében elfoglalt álláspont ügyében. A X. szakasz még ma is a meg egyezés legnagyobb akadályja és halvány reményesség biztatja csak a demokratákat, hogy Lodge szenátor enged álláspontjának merevségéből.

HERBERT HOOVER NEM VÁGYAKOZIK MÉLTÓSÁGOKRA

Julius Barnes szerint a volt élelmiszerdiktátor a nézetekben és politikájában republikánus.

Csak közkívánat esetén vállal politikai hivatalt.

NEW YORK, jan. 15. — Julius Barnes, a szövetségi gabonakorporáció elnöke és Herbert Hoover volt élelmiszerdiktátorának kebelbarátja tegnap a National Wholesale Dry Goods Association ebédjén beszédet mondott, amelynek során bőven foglalkozott a volt élelmiszerdiktátorral és ennek politikai nézeteivel.

Barnes kijelentette, hogy Hoover minden ízében progresszív republikánus, aki hivatalra és méltóságra nem vágyakozik és ilyent csak az esetben volna hajlandó elvállalni, ha kétségtelen bizonyítékát látna annak, hogy ezt a közhangulat spontán megnyilatkozása és a közszükség parancsolja. Csak ez esetben lenne hajlandó megváltoztatni azt az elhatározását, hogy nem fog politikai állást vállalni.

Barnes szerint Hoover nézete az volt, hogy kötelessége a tehetségét és a munkáját minden ellenszolgáltatás nélkül a köz szolgálatára biztosítani, azonban azt hiszi, hogy ugyanezt megteheti, még pedig sokkalta jobban akkor, ha távolmarad a politikai mozgalmaktól.

Ugyanazok foglalkozott Hoover társadalmi nézeteivel is, kijelentve azt, hogy a szocializmus alapjait, mint amelyek az emberek önzetlenségére alapítják, kivihetetleneknek tartja, ellenben nézete szerint az összes társadalmi nehézségeket tisztán az amerikai eszmék felhasználásával és kellő irányban való alkalmazásával is meg lehet oldani.

A ROMÁN KORMÁNYÉLNÖK PÁRISBAN.

PÁRIS, jan. 15. — Vajda Vojvoda Sándor román miniszterelnök Párisba érkezett, hogy részt vegyen a magyar békeszerződés átnyújtását megelőző konferencián, s annak idején majd Románia részéről aláírja a szerződést.

ELVETEMÜLT MAGYAR GYLKOS MERÉNYLETE

Véres tragédia Clevelandban. — Deli József agyonlőtte Juhász Iduskát. — A revolveres, erőszakos szerelmes. — Nem bocsátják biztosíték mellett sem szabadon a gyilkost.

Szombaton délután temetik el a szerencsétlen, meggyilkolt ártatlan leányt. — Még most is hazudik a gyilkos fenevad.

Juhász J. Iduska.

Deli József, a gyilkos.

Megdöbbentő, véres szenzációról tárgyal szelvényben hosszabbán a clevelandi magyarság. Deli József, egy huszonöt éves, tündös magyar suhanó agyonlőtte Juhász J. Iduskát, Juhász J. Ferenc közönséget, amerikai magyar építész és üzletember leányát. Az áldozat mindössze tizenhét éves volt és kegyetlenül tragikus halála nagy részvétet keltett.

VASKÉZZEL BÁNIK NOSKE A BERLINI LÁZADÓKKAL

A hadügyminisztert az elnök a haderő főparancsnokának nevezte ki. Berlin hadiállapotba helyezték.

A miniszterelnök vadjai néhány független szocialista képviselő ellen.

Mint Londonból jelentik, a Reuter-féle hírszolgálati ügynökség egyik híre szerint a berlini zendülés halottainak száma ötven és sebesülteinek száma száz.

Az ügynökség értesülése szerint a gépfegyvergyőlk nagy pusztítást csináltak és a katonaság végül még bombákat is dobott a tüntetők közé, ami azután olyan pánikot okozott ezeknek a sorokban, hogy több tüntetőt, közöttük nőket is, halálra tapostak.

A Berlinből veti egyik jelentés szerint Bauer miniszterelnök a képviselőház tegnapi ülésén azt a szenzációs kijelentést tette, hogy tudomása szerint egyes független szocialista képviselők a tüntetés alkalmával az ablakhoz rohantak és onnan intettek a tüntető tömegnek, hogy törjenek be.

Dr. Heine porosz belügyminiszter egyenesen meg is nevezte Zietz és Zubell képviselőket, a független szocialista pártnak talán leghevesebb tagjait, hogy a tüntetés alkalmával a palota északi bejáratához szálltak és intettek a tömegnek, hogy ott törjen be a palotába.

A kormány ma egész Németországot hadiállapotba helyezte. Ebert köztársasági elnök Noske hadügyminisztert az összes haderő főparancsnokának nevezte ki. A kormány mindennemű tüntetést és felvonulást betiltott.

Berlin utcáin egymást érik a dübörgő hadi autóbilobok.

Noske hadügyminiszter, aki leverte a tegnapi tüntetést, ma betiltotta az árusítást a Die Freiheit és a Die Rothe Fahne című független szocialista napilapoknak. Noske csapatai az éj folyamán drótkerítéssel vonták be a főutakat és ezek mögött gépfegyvereket helyeztek el. A Reichstag terén dupla őrsjárat elzárták és a kormányépületek közelébe csak az alkalmazottakat eresztették.

Mindezekre az előkészületek az a hírek adtak okot, amelyek szerint ma a zendülések megismétlődését reménylik. A hírek szerint a radikálisok folytatni akarják a zendüléseket, míhelt a nekik szerelmes munkástanácsi törvényjavaslat tárgyalásra kerül. Az a vélemény, hogy a válság ma éri el a tetőpontját, amikor a Liebknecht és Luxemburg Róza spartakusz vezérek megületesének évfordulója van.

A szerelmes törvényjavaslat tulajdonképpen kinövés a szocialisták általános állásfoglalásának mult év szeptemberében, amikor is az egész országban munkástanácsokat állítottak fel, mint első lépést a teljes társadalmi forradalom felé.

RENDEZNI FOGJÁK AZ EGÉSZ VILÁGON A PÉNZÜGYEKET

A legkiválóbb gazdasági szakemberek és politikusok nagy nemzetközi konferenciát hívnak össze.

A háború által okozott gazdasági zűrzavar megszüntetése érdekében.

NEW YORK, jan. 15. — Országos nevű pénzügyi szakemberek tanácskozást tartottak New Yorkban s ennek következményeképpen felhívást bocsátanak ki, amelyben nemzetközi konferenciára hívják össze a világ legkiválóbb gazdasági tekintélyeit avogott, hogy valami módot keressenek annak az általános pénzügyi és gazdasági zűrzavarnak a megszüntetésére, amit a háború idézett elő.

A felhívást nyomban közé is tették az Egyesült Államokban s egyidejűleg megküldötték Angliának, Franciaországnak, Hollandiának, Svájcnak, Dániának, Norvégának és Svédországnak. A dokumentumot minden egyes esetben az illető ország legelső nemzetgazdái, politikai és üzletemberei írták alá.

Az európai országokban a felhívás az illető kormányokhoz van intézve. Amerikában az Egyesült Államok Kereskedelmi Kamaráját kéri arra, hogy tegye meg a konferenciára a szükséges előintézkedéseket, míg maga a szózat egy amerikai kormányhoz, mint a párisi reparációs bizottsághoz szól.

Németországról és Ausztriáról egyelőre nem esett szó, de azt kijelentették, hogy ezeknek az országoknak a delegáltjait is fel fogják kérni, hogy vegyenek majd részt a konferencián.

Röviden összefoglalva, ez a dokumentum nem egyéb, mint felhívás a néphez, hogy a háború előtti élet és gondolkodás módhoz térjen vissza s felhívás a reparációs bizottsághoz, hogy eljárásában legyen méltányos és mérsékelt. A kormányoktól azt kéri a felhívás, hogy a szükségesletek fedezéséről inkább gondoskodjanak a jövedékek emelésével, semmint további költségek szerzésével. A nép dolgozzon és takarékoskodjon, a pénzügyek vezetői pedig tanulmányozzák a helyzetet, hogy a kormány segítség nélkül, függetlenül cselekedhessenek.

A felhívást az Egyesült Államok legelső bankárjai és kereskedői írták alá.

HINES KIEGYEZIK.

WASHINGTON, jan. 15. — Hines vasuti főigazgató aláírt egy egyezményt, amely megszabja a vasuti tisztviselőknél, az állomási alkalmazottaknál, a távíró tisztviselőknél és a hajózási tisztviselőknél munkabérek és munkaidőket.

A rendelkezés január elsejére visszamenőleg lép érvénybe. A rendelkezés végrehajtásáért a vasutak felelős.

GRÓF APPONYI ALBERT ÉLŐSZÓVAL TÁRHATJA A LEGFELSŐBB TANÁCS ELÉ MAGYARORSZÁG PANASZÁT

Apponyi Albert az egyetlen "ellenség", akinek személyes felszólalási engedélyeztek a szövetségesek. — Idegen uralom alatt maradnak az összes megszállt magyarországi területek.

35.000 FŐBŐL ÁLLHAT A MAGYAR HADSEREG

Tizenöt napon belül válaszolniuk kell a békeköveteknek. — Az összes nagyhatalmak képviselői jelenléteben történt a szerződés átnyújtása.

Magyarország békeküldöttsége kéhez vette a békeszerződést. A történelmi eseményről szűkszavú távirat számol be és így e pillanatban arra szoritkozhatunk csupán, hogy szóról-szóra közöljük a hivatalos híradást. A békeszerződés szigorúsága nem kelthet meglepetést, mert a német és osztrák béke után tisztában volt Magyarország azzal, milyen békeszerződés vár rá.

Egyetlen nagy kivételt tettek a szövetségesek Magyarországgal. Az eddigi békekötésnél egyetlen ország képviselőjének sem engedték meg, hogy felszólaljon a béke ügyében. A német és az osztrák békedelegátusok csak írásban érintkezhetek a párisi legfelsőbb tanáccsal. Magyarországgal kivételt tettek a szövetségesek és megengedték, hogy gróf Apponyi Albert, a békeküldöttség elnöke, élőszóban terjessze a legfelsőbb tanács elé Magyarország jelenlegi helyzetéről véleményét.

A békeszerződés átnyújtásáról szóló távirati híradás a következőképp hangzik:

PÁRIS, január 15. — A békekonferencia által megbeszélgetett békeszerződést ma délután nyújtották át a magyarországi békeküldöttségnek. A legfelsőbb tanács tizenöt napi határidőt szabott meg a magyaroknak a válasz megadására.

A békeszerződés elrendeli, hogy Magyarország formálisan mondjon le Fiuméről és az osztrák-magyar monarchiának mindazokról a területeiről, melyeket Olaszországnak, Romániának, Jugoszláviának és Cseh-Szlovákiának ítéltek a szövetségesek. Magyarországnak el kell ösmernie a nemzeti kisebbségek jogaira vonatkozó összes szakaszokat, melyek az Ausztriával kötött St. Germain-i békeszerződésben helyet foglalnak.

A magyar hadsereg tagjainak száma nem haladhatja meg a harmincezeret és nem lehet a hadseregnek 10 centiméternél nagyobb átmérőjű ágyúja. Magyarország magára vállalja Ausztria adósságainak megfelelő részét.

Ezenkívül a legtöbb szakasz azonos a St. Germain-i osztrák békeszerződés szakaszaival.

A békeszerződést Paul Dutastától, a békekonferencia főtárgyalójától, Apponyi Albert gróf, a békeküldöttség elnöke vette át és az átnyújtásnál jelen volt: Clemenceau francia, Lloyd George angol és Nitti olasz miniszterelnök. Az Egyesült Államok képviselőjében Hugh C. Wallace nagykövet és Japán részéről báró Matsui nagykövet vettek részt a ceremónián, mely a francia külügyminisztérium helyiségében zajlott le.

Clemenceau miniszterelnök rövid beszédet mondott, melyben különösen azt hangsúlyozta, hogy tizenöt nap alatt esedékes a magyarok válasza. Kijelentette továbbá a miniszterelnök, hogy a legfelsőbb tanács tagjai egyhangulag elhatározták, hogy teljesítik gróf Apponyi Albertnak azt a kérését, hogy a szövetségesek tanácsa előtt élőszóban kifejtse a jelenlegi magyarországi kormány helyzetét.

A legfelsőbb tanács holnap hallgatja meg Apponyi előterjesztését.

MAGYAR ÜGYVED... Hites Ügyvéd... Jogi tanács... mindenféle ügy... és bírálati ügyek... apronta este 8-ig... tan 9-ig... Vasárnap 10-ig... 1572 N. Malton... telefon: 3136.

EGYES... ZOBABUTORT... vasnak... és átvétel... Cím... Cleveland, O... 11-12

M MAGYAROK!... építést... Gary-i tal... annak megfelelő há... építést... személyesen. Levelre... önk.

BUILDING COMPANY, Gary, Indiana, 7-32

LMÁNYOK... EG A HÁBORUT... YENES könyve... KIVON... listánkat... ro folytatás... nyok jegyzékét tar...

WILSON... almi ügyvéd... TOR BUILDING... NGTON, D. C.

ANDORLÓK... ját... szon... be a

riai Magyar Hír... New York, N. Y... 300, 32, 34, 36, 38, 40, 42

LÁLÓK!

almánya, vagy ha... irjon azonban ne... koldújk uj Magyar... egy Feltálató Ig... lyel teljes biztonság... találmányát.

tanácsal mindig... ha elküldi találm... raját vagy mintájt... immagé a tudja ké... ra leírásával, akkor... vizsgáljuk annak sz... volatát. Munkánk pon... teretes. Feltételeink...

EVANS & CO... R BLDG. A... NGTON, D. C... m. h. c.

ALKALOM... Oldás beérkez... 2000 új lemezt... rárón. Kérjen... jegyzék.

L. Fazekas... 1463 FIRST AVE... NEW YORK CITY.

AZ ÖMÁZABA... almi cikket vagy... kért... találm... illet, az irjon az... utmutatót. NATIONAL... RIAL HOUSE, New York, N. Y.

13, 14, 16, 18, 20, 22, 24

TORIA

zi jól magát és va... cson rendben, job... lhat a Cincorinál... ny. Gyökereinek... rkiának, levelek... és virágoknak... hó gyögyerővel bir... preparálva van ét... májnyehesség, ve... gyógyítására, ame... oly veszedelmek... elhanyagolják. Ha... y tulajdonság... stvágya nincs, ha... székrekedés, fej... jása, emésztési ren... n, ott van a

ntásos és jótékony

toria

fiatalnak, mint... y gyermekeknek... ajánlják mint eny... nem zavaró haszb... hányingert, gőrcs... ezíti a beleket, ha... erőtleni azokat. Ne... ntul a tiszta lesz a... tál a szervezete és... stvágya.

lladás és a retentó... nagyobb elővigyá... szeges. Meg kell... testét a mérgektől... formában kell ma... toria biztosítja az... minden házban meg... e, mert a használ... betegség elkerül...

gyógyserben és... ban kapható, ahol... árusítanak. Ha... szerzeset, mi meg... ek.

gy. üveg, 6 üveg

TORIA CO... gyárosok... Braddock, Pa... rtment A

Hatalmas kötetet tesz ki a SZABADSÁG EZIDEI NAGY KÉPES NAPTÁRA

TELVE SZEBBNÉL-SZEBB KÉPEKKEL ÉS KITUNÓ OLVASNI VALÓKKAL, AMELYEK SZÉPEK A SZEMNEK ÉS KEDVESEK A LÉLEKNEK. Gyönyörű Nagy Naptárunkat csakis azok az előfizetők kaphják meg, akik az előfizetési díjjal sincsenek hátréltában és akik a csomagolási és a szállítási költségek fejében beklüdenek 25 CENTET.

ELVETEMÜLT MAGYAR GYILKOS MERÉNYLETE

(Folytatás az 1-60 oldalról)

High School előtt és revolverrel kényszerítette arra, kövesse a szomszédos Painesvillebe, ahol a békébró elé vitte és újabb fenyegetésekkel arra bírta, hogy tizenyole esztendősen vallja magát és kössön házasságot vele.

Ezek után azt hitte az elszánt férfi, hogy most már végleg győzött, de késeveses család érte, mikor a leány elpanaszolta, hogyan kényszerítette esküvőre a revolveres vőlegény. A leány szülei azonnal kijelentették, hogy a házasságkötés érvénytelen és nem engedték meg, hogy egy pillanatra is együtt éljen "férjével."

Azóta folyton üldözte a szegény Juhász Iduskát a fenékvad, míg végre az elmult szordán a W. 25-dik utca és a Broadview road sarkán elcsúszott. Deli József először azt ajánlotta "felségének", hogy szökjenek meg. A leány hallani sem akart a tervről és miután behátáta Deli, hogy minden rábeszélés és fenyegetés haszontalan, revolvert rántott és kijelentette, azonnal megöli, ha nem teljesíti követelését. A szerencsétlen leány menekülni próbált, de hasznát nem látta. A legközelebbi ház verandájára szállhatott csak fel, mert utólag érte a gyilkos golyója. Őt golyózt röpített az ártatlan leány testébe az elvetemült szörnyeteg, melyek közül egy, áldozatának szívet rongosította szét.

A gyilkos menekülni próbált, de a rendőrség egy közeli ház pincéjében csakhamar kézre kerítette.

Az áldozat temetése. Cleveland magyarsága körében általános részvétet keltett

Juhász Iduskának, Juhász J. Ferenc építész és real estate man, valamint neje, szül. Tóth Irma tizenhét éves leányának tragédiája. A részvét impozánsan fog megnyilvánulni szombaton délután 2 órakor, amikor temetőbe kísérik a meggyilkolt leányt. A temetés megtört szüleinek 4656 Broadview Roadon levő házából lesz, ahonnan a Sz. Imre magyar r. kath. templomba kísérik az elhunytat. A gyászszertartást Rátz M. János plebános fogja végezni úgy a gyászháznál, mint a templomban és West Park temetőben.

Elsőfoku gyilkosság vádja alá helyesik Delit.

McMahon rendőrbíró biztosíték kizárásával fogvatartatta Deli Józsefet a nagyskütszék számára, amely kétségtelenül elsőfoku gyilkosság vádja alá fogja helyezni. A gyilkos a vád védekezik, hogy Juhász Iduska vele együtt meg akart halni. Ez az állítás vád a gyilkos ellen, hiszen az a körülmény, hogy szerencsétlen áldozata kétségbeesve igyekezett menekülni előle s az a körülmény, hogy a golyók mind hátulról találták, tanuk nélkül is arra vallanak, hogy élni akart. De számos tanu van arra, hogy a leány rémülten menekült a gyilkos elől s egyáltalán nem éhajtott meghalni gyáva gyilkosa keze által.

Mrs. Charles Retzmer, a ki nek 2311 Broadview roadi otthona előtt a porchon ülte meg Deli az áldozatát, beteg aszsony, nemrég kelt fel gyermekágyból. Elmondotta, hogy amidő Juhász Iduska sikoltott a felszaladt a porchra s be akart nyitni hozzá, éppen ölé-

HA VAN UTLEVELE és rövidesen hajóra akar szállni, JÖJJÖN AZONNAL.

Levéllig vagy sürgönyileg értesítsen bennünket érkezéséről, hogy emberünk megvárassa őnt a Depoton. Kényelmes szállásról gondoskodunk és podgyász-ügyeit elrendesszük.

HA NINGS UTLEVELE írjon azonnal hozzánk s mi megszerezszük azt önnek.

PÉNZKÜLDÉS ÉS PÉNZBEVÁLTÁS a legolcsóbb napi árfolyam mellett.

TRANSATLANTIC EXCHANGE INC.
203-10TH AVENUE,
Corner 22nd St.
NEW YORK, N. Y.
Tel. Watkins 7232

ben volt kisgyermek s nem tudott hirtelen ajtót nyitni. Retzmerné látta, amint hátrahajította Deli a leányt s amint arca esett áldozatába még négy golyót röpített. Oly borzalmas volt a látvány, hogy Retzmerné elájult a hatása alatt.

Deli az áldozata mellől elszaladt a szomszédos W. 24th streetre és ott egy épülő ház alá húzódott be. A tüzoltók és szomszédok közül többen rohantak revolverrel a gyilkos után, de az lövésre készen tartott revolverrel várta őket, pnnélfogva nem igen merték megközelíteni. Végre a szomszéd ház tulajdonosa vadász-

fegyverrel akart végezni Delivel. Közben azonban száguldozó automobilon megérkezett egy csapat rendőr és leintette a fegyveres polgárt. Burroughs rendőrhadnagy két revolverrel a kezében felszólította a gyilkost, hogy adja meg magát, különben lelövi.

A gyáva fickó, ahelyett, hogy föbe lötte volna magát újra töltött revolverével, eldobta fegyverét és megadta magát.

Ki akarta irtani a leány szüleit is.

Amikor megkérdezték tőle, hogy miért töltötte meg újra a revolverét, amikor öngyilkosságot nem akart elkövetni, azt felelte Deli, hogy Juhász J. Ferencet és annak nejét akarta még a másvilágra küldeni.

Deli már hétfőn reggel végre akarta hajtani a gyilkosságot. A Broadview roadon várta kora reggel Juhász Iduskát, aki munkába szokott menni. Szerencsére ekkor elkísérte az öccse, Ferenc a West High School növendéke. Juhász Idus visszaszaladt Deli láttára, a fiu meg, aki markos gyerek, szembeszállt Delivel és elzavarta.

A börtönben beszédes a gyilkos.

Deli József semmi jelet sem mutatja tette megbánásának. Az első éjszakát nyugodtan töltötte. Egy aludt, mintha mi sem történt volna. Ugy kellett kora reggel felköltöni.

A rendőrökkel és az újságtudósítókkal nyugodtan elbeszélgetett s igen közlékeny volt.

Ida nem tudott nélkülülni élni, hazudta a gyilkos. — A szülei beszéltek rá arra, hogy a házasságunk semmissé nyilvánítását kérje. Amikor találkoztam vele, megmondtam neki, hogy nem élhetek, ha nem szökik meg velem. Azt felelte, hogy szeret engem s ő sem tud nélkülem élni. Ez volt az oka annak, hogy megöltem. Magammal is végezni akartam, de nem volt időm a revolverben s amikor újra megföltöttem, letartóztattak.

Deli József hét évvel ezelőtt jött Amerikába a vesztprém-megrei Koppányból. Atyja idősb. Deli József, Clevelandban a néje, Tóth Ernőné, szül. Deli Mariska és egy bátyja, a 1925 W. 57th streeten lakó Deli János él.

A gyilkos hónapokon keresztül titkára volt a west sidei magyar I. W. W. szervezetnek s nagy tevékenységet fejtett ki radikális mozgalmakban. Ezt tudta róla a rendőrség, a nagy razzia alkalmával még se foghatták el, mert néhány napot éppen ekkor Detroitban töltött.

AZ OROSZ PROPAGANDA HULLAMAI

Huza-vona a szenátus külügyi bizottságában.

WASHINGTON, jan. 15. — Az a körülmény, hogy a szenátus felhatalmazást adott a külügyi bizottság illetékes alosztályának arra, hogy az

PÉNZKÜLDÉS, PÉNZVÁLTÁS, HAJÓJEGY, BANKUTALVÁNY, HAZAI ÜGYEK

MIATT

KISS EMIL, Bankár

133 Second Ave. New York

BANK-UTALVÁNY

bármely budapesti bankra a legolcsóbb napi árfolyamok mellett. Nagyobb összegeknél árkedvezmény.

Irjon felvilágosítást.

HAJÓINDULÁS

a magyarok részére alkalmas hajók:

JANUAR 20-AN:
Lapland ... Antwerpenbe
JANUAR 21-ÉN:
Black Arrow ... Constanzaba
JANUAR 22-ÉN:
Regina D'Italia ... Triesztbe
JANUAR 24-ÉN:
Noordam ... Rotterdamba
Gretie ... Genuába
JANUAR 31-ÉN:
Pannonia ... Triesztbe

KÉSZPÉNZ

magyar korona bevásárlásával legyen óvatos, nehogy megkárosítsák.

100
és
1000

koronás törvényes bankjegyek mindenkor kaphatók. Irjon vagy jöjjön személyesen.

FIGYELEM! Ne hagyja el addig lakóhelyét és ne jöjjön addig New Yorkba, a míg hajójegyet illetőleg nekünk nem ír és tőlünk választ nem kap, hogy melyik hajón van hely az Ön számára. Ez eljárás mellett sok kellemetlenségtől óvja meg önmagát.

A mai pénzküldési árfolyam:

(VÁLTOZÁSNAK VAN KITÉVE.)

100 Csehoszlóvak korona	\$1.90
100 Jugoszlóvak korona	\$1.20
100 román Lei	\$2.65

(Küldési díj 25 cent bármily összeg után)

NAGYOBB ÖSSZEG KÜLDÉSÉNÉL ÁRENGEDMÉNY

Egy közönséges pénzútlevél és egy postabélyeg

minden ami kell ahhoz, hogy ezen országok bármelyikébe pénzt küldhessen. Most, amikor a pénzváltási árok oly alacsonyak, kitünő alkalom nyílik pénzt küldeni az óhazába, ahol arra nagy szükség van. Jöjjön az American Express-Co-hoz, mely több pénzt küld Európába, mint bármely más bankintézet. Az Egyesült Államok bármely részéből épp oly olcsón, oly könnyen és majdnem oly gyorsan küldhet pénzt, mintha New Yorkban lakna.

AZ ELJÁRÁS A KÖVETKEZŐ:

Töltse ki gondosan az alanti szelvényt. Menjen az Express irodába vagy a postára ott helyben és vegyen egy money order (pénz-útlevél) amny dollárra, amennyit akar küldeni. Allíttassa ki az AMERICAN EXPRESS COMPANY, NEW YORK névre. Küldje levélben, postán a kitöltött szelvényvel együtt a lenti címre, s a pénz azonnal továbbítva lesz a lehető legolcsóbb árfolyam mellett és Önnek nyugtát küldünk.

Vagy ha jobbnak véli, menjen el bármely nagy American Railway Express irodába, annak fiókügyöskéhez, vagy az American Express egy önálló irodájához, amilyen van New York, Boston, Philadelphia, Baltimore, Buffalo, Pittsburgh, St. Louis, Cleveland, Cincinnati, Chicago, Detroit, Minneapolis, Kansas City, San Francisco, Los Angeles, Seattle és Montreal városokban.

AMERICAN EXPRESS COMPANY

FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT F.
65 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

CLEVELANDI IRODÁNK CÍME: 2048 EAST 9th STREET

Bármikor küld pénzt bárhová, követelje az American Express Company nyugtáját. Ez biztosítja Önt károsodás ellen.

Kelt 1920

Összeg \$ Hány Koronát:

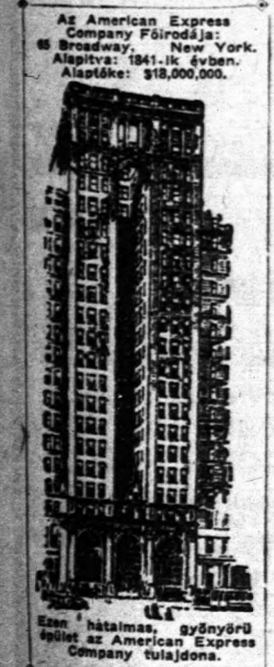
Fizetendő részére

A címzett pontos címe: utca és házszám:

Város Utolsó posta
Falu
Megye:

A feladó neve:

A feladó címe: Házszám: Utca
Város Állam

Az American Express Company Fiókjai:
65 Broadway, New York.
Alapítva: 1861. ék. ében.
Alapítók: \$10,000,000.

Észen hálalmassá, sürgönyileg küldje az American Express Company tulajdonosa.

HAJÓJEGYEKET

Magyaroknak HAMBURGBA, TRIÉSZTBE, ANTWERPENBE, ROTTERDÁMBA a legolcsóbban eladók.

UTLEVELET

Leggyorsabban beszerzem. Irjon azonnal!

MARSICS JÁNOS

Államilag engedélyezett hajójegy pénzküldés és kivándorlási iroda

279-10th Avenue corner 26th Str. New York City

CORNIGEN

FAJDALOM NÉLKÜL ELTAKAROLITJA TYUKSZEMET

A leggyorsabban és fájdalom nélkül eltávolítja a tyukszemet. Ez az egyedüli szer, amely teljesen elsimasztja rövid idő alatt úgy, hogy többé vissza nem nő. Használjon CORNIGENT tyukszemirtőt. Kapható minden magyar és angol patikában.

orosz propaganda ügyben folyó vizsgálat idejére ügyvédi segítséget alkalmazzon, nagy kavarodást és ellenkezést okozott a bizottság tagjai között, akik nem tudtak meggyezni abban, hogy ki legyen az alkalmazandó jogtanácsos. Moses szenátor a bizottság elnöke s Knox szenátor Stevenson new yorki ügyvédet ajánlották, aki annak a new yorki állami törvényhozási bizottságnak is ügyvédje, amelyik a radikálisok tevékenységét a bizottság feladatát vizsgáló Borah szenátor ellenében hevesen tiltakozik Stevenson alkalmazása ellen s kijelentette, hogy ha mégis alkalmaznák, akkor is a bizottságtól kilép.

EZER VESZÉLY

fenygeti a New Yorkba menő magyarságot, az utlevél hiénak egész serege résen van, fogadják meg a becsületet jó tanácsot,

Itt vagyunk a közelükben,

ahol Pénzbeli, Hajójegy, Utlevél és Közjegyzői ügyeiket elintézhetik személyesen. **KORONA ÚTALVÁNYT** vehet, vagy **PÉNZT KÜLDHET ÁLTALAM a legolcsóbb napi árfolyamon a világ bármely részébe.**

Irjon van jöjjön személyesen az alanti címre:

JOHN NÉMETH, JR. BANKER
437 Penn Avenue, Pittsburgh, Pa.
A Wabash állomás közelében.

Óvakodjék

csalás és megnyuzás ellen, mert most mindenki a nép pénzére utazik.

Nyolc éve szolgálom az amerikai magyarságot becsülettel. Németh János bankjában dolgoztam hosszú éveken át és százezreket bíztak már a kezeimre.

TÖRVÉNYES UTLEVELET szerzek Önnek a legrövidebb idő alatt. Nem is kell e miatt New Yorkba jönnie. Romániához tartozóknak megszerzem egy nap alatt az utlevelet.

TANÁCSOT ingyen adok mindenben a mire szüksége van.

TÖRVÉNYES KÉK PÉNZT olcsóbban adok mint más.

PÉNZT KÜLDÖK az American Express Company útján.

HERZEG ÁRMEN
127 Washington St. New York, N. Y.
Közel a Ferry-ház.

REGI PÉNZKÜLDÉSENYEKREK FELVILÁGOSÍTÁST BESZERZÉK GYORSAN.

Minden ügyét elintézem. Forduljon hozzám bizalommal.

GHAZAI JOGÜGYEK SZAKSZERU, PONTOS ELINTÉZÉSE.

GARTNER LAJOS
Közjegyzői és pénzküldési irodája

401 EAST 80 STREET, NEW YORK, N. Y.

HAJÓJEGYEK ÉS UTLEVELEK megszerzése. PÉNZKÜLDÉS PÉNZVÁLTÁS

INGYENES FELVILÁGOSÍTÁS BÁRMILY ÜGYBEN.

1000 korona

Magyarországra: \$9.00

1000 korona

Cseho-Slovákiába: \$18.00

1000 korona

Jugoszláviába: \$11.50

1000 román lei

Erdélybe: \$25.75

A pénz pontos kifizetéséért teljes felelősséget vállal.

★

A 70,000,000 dollár vagyonnal és több mint 100,000 betevővel rendelkező régi nagy amerikai pénzintézet.

★

THE STATE BANK

378 Grand St. New York, N. Y.

KISÉRJE FIGYELEMMEL AZ E HELYEN MEGJELENŐ HIRDETESEINKET.

CLEVELANDI HIREK

PLATZKY BÜNYÜGYÉNEK TÁRGYALÁSA.

A VÉDŐNEK VALÓSZÍNŰEN SIKERÜL MEGMENTENI SHELTON RENDŐR GYLKOSAT AZ ELSŐFOKU GYLKOSSÁG VÁDJÁTÓL.

Az ügyesség munkája megnehezült. — A védelem szerint a gyilkosság véletlenségből történt. — Mit mond az ügyész.

John Platzky, Shelton rendőrként most vijja élet-halálharcát Phillips bíró törvényszékén az esküdtek előtt. Walter D. Meals ügyvédnek kitűnő védőt talált a fiatal gyilkos. Meals mindent elkövet, hogy megszabadítsa a vádlottat a villamoszektől. Ez a ter- v. valószínűen sikerül is.

Az első esatát az ügyészszel a védő nyerte meg. Amidőn a vádlott vitatkozott, hogy Platzky bíró bűnyűgyében közben lőtte-e le a rendőrt, vagy pedig nem, a bíró hallgatagon a vé-

dőnek adott igazat, aki azt bizonyította, hogy amidőn le- tartóztatva a rendőrt mellett haladt, nem követhette el a gyilkosságot betörés köz- ben, amiért tartóztatották.

Ezt a véleményt tegnap dél- előtt szóval is magáévé tette a bíró. Marad most már a második vád, az t. i., hogy Platzky előre megfontolt szándékkal, rossz- akarattal követette el a gyil- kosságot.

Meals kijelentette, hogy be fogja bizonyítani, hogy a gyil- kosság véletlen műve volt.

A SEGÉLYBIZOTTSÁG KIMUTATÁSA.

Majdnem ezer dollár van ismét a bizottság pénztárában.

Sörös András, az Éhező Magyarországi Gyermekeket Segélyező Bizottság pénztárnoka megküldötte közlés végett pénztári kimu- tatását. A pénztári helyzet ma már valamivel jobb, van kimutatni való, nem úgy mint az utolsó két jelentésben.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes Mayer Mária (1.00), Krempfer Jánosné (10.00), Szabó György, Sa. Brownsville, Pa. (5.00), Szebb Idők Club (100.00), Utó Árpád né sietményéből befolyt (13.00), Faláb László és neje (10.00), Összesen: \$134.00.

Maradvány a bankban 1920 jan. 10-én: \$819.54

HATÁSOS SIKOLTÁS.

Elmenekült a betörő Preis Bé- lék otthonából.

A West Sídőn két betörés történt a szerdára virradó éj- szakra s mindkét otthonból leány- sikoltás riasszította el az éjjeli látogatót.

Preis Béla 1850 W. 24th streeti otthonában a 17 éves Preis Tereska hálószobájában kérészet ékszereket egy betörő. A leány — azonban felbredt és

elsikoltotta magát. Több se kel- lett a beförőnek, úgy kussurant a házból, hogy amikor Preis Béla fulón akarta csipni, már messze járt.

John Montanary 3030 Mon- roe avenuei otthonába is tör- töt valószínűen ugyanez a be- törő. Itt is a hálószekrényen ku- tatott ékszer után. A 9 éves Lenora Montanary azonban fel- ébredt és sikoltani kezdett, mire a betörő elmenekült. Mint később megállapították: Man- ta- kereset ékszereket egy betörő. A leány — azonban felbredt és

Két előadás. Palásthy Sándor Szintársulata

PALÁSTHY SÁNDOR, KÖVESSY MIHALY, rendező, MARTONFALVY GYÖRGY, Mester, KÖVÉSSY MIHALY, vezető.

1920 Január 18-án vasárnap délután és este A COLONIAL SZÍNHÁZBAN

Színre kerül délután 2.30-kor Rédey Miklós közkezdvelt tenorista vendégfellépésével és társulat összes tagjának a közreműködésé- vel Strauss János örökszép zenéjű 3 felvonásos operette.

A CZIGÁNYBÁRÓ

Este 8:15-kor ugyancsak a Colonial Színház- ban általános-közkinátra

Öhnet György óriási sikert aratott 5 felvonásos társadalmi szin- műve

A VASGYÁROS

Mindkét előadásban Louis Rich teljes zenekara. Jegyek előre megrendelhetők: Kövessy Mihály üzletvezetőnél, 2562 E. 81 Str. Telephone: Princeton 181 és a szokott magyar- üzletekben.

Videki előadások: LORAIN: Január hó 19-én, hétfőn este a Broadway színházban A CZIGÁNYBÁRÓ. DETROIT: Január hó 20-án, kedden este a Munkás Otthon ter- mében, Gould Ave., AZ ERDÉSZLEÁNY. DETROIT: Január hó 21-én, szerdán este, a Grand Színházban, Rédey Miklós hírneves tenorista vendégfellépésével, A CZIGÁNYBÁRÓ. 10 12 13 14

GYASZJELENTÉS.

Alultört szülők és testvérek fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy forrón szeretett leányunk, illetve testvérünk: JUHÁSZ IDUSKA

17-ik évében, letráthatlan fájdalomunkra elhunyt. Drága halottunk hült tetemét szombaton, január hó 17-én, délután 2 órakor fogjuk örök nyugalomra kísélni 4656 Broad- way roadon levő otthonunkból, illetve a west sidei Szent Imre róm. kath. magyar templomból. Béke legyen nevelé! Cleveland, O., 1920. évi január hó 15-én.

Juhász J. Ferenc és neje, szül. Tóth Irma, szülők. Ferenc, György, Mariusz, Erzsike, Irénka és Lenka, testvérek.

AZ OBSITOS

MOST VASÁRNAP délutáni előadására (Prospect Theatre, Prospect Ave.) jegyek az alábbi helyeken kaphatók:

Szende Béla színházi irodája: 3420 Lorain Ave. Harvard 3424, Central 2998—W.; Vörös Kereszt Patika, Szent Erzsébet Gyógyszertár, Korona Patika, Főgyógy- szertár, A Szabadság West oldali irodá- jában, Kepes Gyógyszertárban, Fehér Kereszt Patikában, Krausz Arthur meg- bízottal, 2530 East 81 Street, stb.

Siessen a jegyvásárlással, mert ha nem biztosítja helyét előre, úgy könnyen kiszorulhat az elő- adásról.

A bevétel 10 százaléka a magyarországi nyomorgó gyermekek felszámolására megy.

MILLER TANÁR ESZMÉJE.

A professor azt mondja, hogy az amerikaiaknál könnyebben menne, ha a gyermekeket taní- tanák az iskolákban a szülők nyelvén.

H. A. Miller, az oregoni kol- légium tanára beszédet tartott a Hotel Cleveland disztermében a Saturday Evening Club esté- lyén. Beszédének tárgya az ame- rikaiaké volt. A professor azt a véleményt hangoztatta, hogy az amerikai elemi iskolák- ban tanítani kellene a lengyel, magyar, cseh, tót, stb. nyelve- ket, hogy azok a gyermekek, a kiknek a szülei bevándoroltak, könnyebben legyenek amerikai- sítathatók.

„Az angol nyelv tanítása csak kis része az amerikaiisítá- sáknak mondotta a professor. Taní- tanunk kellene a bevándorolt anyanyelvére a gyermekeit, hogy azok ne idegülnének el- tőle. Az amerikaiisításhoz egyik legnagyobb akadály az a körülmény, hogy a bevándor- oltak itt született gyermekei megvetik a szülőket, mivel nem tudnak angolul. Az amerikaiis- tításhoz a bevándoroltak az előnyét kellene szolgálni első sorban, nem pedig Amerikáét.

Az idegenek deportálását is veszélyes dolognak mondotta Miller tanár. Szerinte ez is hátrá- rítja az amerikaiisítást, mivel a bevándoroltak tömege ama- ga ellen irányuló eszelekedetek látja a deportálást és gyanak- vóvá lesz az amerikaiakkal szemben.

FELAKASZTOTTA MAGÁT.

Betegségétől más módon nem tudott megszabadulni.

2068 W. 33rd streeten levő otthonának padlásán felakasz- totta magát kedden délután a 27 éves John Ahanpa. Amikor a felesége ráakadt, az öngyil- kos már halott volt.

Ahanpán egy levelet talált a férje lába alatt.

„Edith, nem te vagy az oka öngyilkosságomnak. Más mód nem volt a betegségemtől való megszabadulásra.” — írta le- velében az életút féréj.

Ahanpáné szerint a férje idegbeteg volt régóta. Heteket töltött kórházban is. Amióta hazatért, nem tudott dolgozni többé.

Advertisement for 'A NOK BARATJA' (The Friend of the Sick) medicine, listing symptoms like cough, cold, and chest pain, and providing contact information for Frank G. Nunn.

Advertisement for 'Erdély sorsa' (The Fate of Transylvania) play, mentioning it will be performed on Saturday, January 17th, at the Music Hall in Canton, Ohio.

Advertisement for 'LORAIN ÉS KÖRNYÉKE' (Lorain and Surroundings), located at 2819 Vine Avenue, Lorain, Ohio.

Advertisement for 'Mészáros és Fűszerüzlet nyitlattan' (Meat and Spice Shop Opening), announcing the opening of a new shop at 3329 Vine Avenue.

Advertisement for 'A LEGNAGYOBB VIRÁGKERTÉSZET OHIO ÁLLAMBAN' (The Largest Flower Garden in Ohio), located at 726 Broadway, Lorain, O.

Advertisement for 'Hódy és Tulea' (Hody and Tulea), located at 378 Broad St., Elyria, O.

Advertisement for 'VIKTOR E. FAITH' (Victor E. Faith), a lawyer located at 122-124 Chestnut St., Cambria City, Pa.

Advertisement for 'TÉLI TOJÁS' (Winter Eggs), advertising fresh eggs from Conkey's Poultry Farm.

Advertisement for 'ÉLETMENTŐ' (Life-Saver) medicine, claiming to cure various ailments.

Advertisement for 'AKRON ÉS KÖRNYÉKE' (Akron and Surroundings), featuring 'JUHÁSZ JÓZSEF' (Juhász József) at 15 1/2 McCoy St., Akron, O.

Advertisement for 'Uj Butcher és Hentes üzlet Akronban' (New Butcher and Meat Shop in Akron), located at 651 So. Main St., Akron, Ohio.

Advertisement for 'Mészárszék' (Meat Shop) and 'PAPP VINCE' (Papp Vince), located at 651 So. Main St., Akron, Ohio.

Advertisement for 'ERŐS BANKUNKBA' (In Our Strong Bank), The Citizens Savings & Loan Company, located at 96 E. Market St., Akron, O.

Advertisement for 'MEGÉRKEZETT! MEGÉRKEZETT! ÖT MILLIÓ KORONA' (Arrived! Arrived! Five Million Crowns), advertising American Express Company money orders.

Advertisement for 'TRANSALANTICA ITALIANA' (Transatlantica Italiana), advertising S. S. Dante Alighieri cruise ship.

Advertisement for 'HIRSCHFELD BROS.' (Hirschfeld Bros.), advertising a pen and ink business located at 68 Griswold St., Detroit, Mich.

Advertisement for 'AKI ALTALUNK PÉNZT KÜLD, ANNAK KI-FIZETÉSE BIZTOSITVA VAN' (Who sends us money, their payment is guaranteed), advertising a money transfer service.

Advertisement for 'KORONA' (Crown) National Bank, advertising Western Reserve National Bank services.

Advertisement for 'PROFESSOR METCHNIKOV' (Professor Metchnikov), advertising medical services and a list of ailments treated.

Advertisement for 'THE ROMAN MEDICINE COMPANY' (The Roman Medicine Company), advertising various medicines and their benefits.

MAGYAR

ADJUK RENDŐR

Wyoming állam... sorra járta Dénes... Szabadság ügyökene... magát és ezen a cím... ket csalt ki a cím...

Tudomásunkra jut... a távol nyugaton... ügyök garázdálkod... gesen csapja be a... kat. Két panasz... let hozott a pe... ming államból. Min... vél azt keszgeri el... nes nevű ember, aki... ság képviselőjének... magát, pénzt vett... tésül, de a mai nap... ta meg senki a lapo... Book Springs... György irt, aki elmo... december elsején... ügyök, aki három... fel egy estezendi... jében és nem felede... stonót centet sem... Frontierben Mottó... a Szabadság régi... három dollárt csalt... hámos.

Figyelmestetjük... magyarságot, külfö... gati államok népe... nak a szőlőmest... jelentkezik Dénes... Szabadság régi... t a rendőrségnek...

A ravasz szélhá... lírásait nem ösmérj... sem tudjuk, hol lak... nyugtára azt írta... rado államban. Pus... kád, 304 Union Ave... a másakra azt, hogy... van a lakása 1412... Street címen.

WEST VIRGINIA... Közli: Andreánszky... Szabadság West Vi... ginia és Kentucky... je. Címe: Box P. Co... Ky.

KERESZTEL... Holden, W. Va... gye csalóki szüle... Miklós magyar... Szabolcsmege rak... tésü neje, Gálík J... kedves leány gyer... dekozta meg. Az... Gurdon Károly és... Erzsébet a Whitm... Va-i gör. kath... Mária névre ker... meg. Az újszülött... szülőkön kívül Sánd... Annuska és Huska... valamint Gálík Gy... je, Müller Erzsébet... örvendek.

CSALÁDI ÖR... Holden, W. Va... megye pályolai sz... Géza magyar bány... Balogh Borbála egy... kával lepte meg... tet Puskás József... bó Zsuzsánna... Ethel, W. Va-i ref... Ida névre keresztel... Az újszülöttnek az... kón kívül Pirokska... testvérek is örve...

HAZAI LEVE... Nyilas Andreánszky... gye Tiszabereclói... Heggédus Zsófia... Pétermel B. 143 R... Tálás Jánosnak... Dekamp, Ill-ban von... Stave Berzelinél, B... Creek, Va.

SZENDE BÉ... Thury Ilona, Kassá... szinre kerül... A I... SZERDAN... Jegyek elővete... Niagara Pa., a Libe... A t. közzététel... post 8.30-kor kezd... 138711

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

ADJUK RENDŐR KÉZRE!

Wyoming állam magyarjait sorra járta Dénes E., aki a Szabadság úgynökének adta ki magát és ezen a címen pénzeket csalt ki áldozataitól.

Tudomásunkra jutott, hogy a távol nyugaton, szélahamos úgynök garizdálkodik és tömegesen csapja be a magyarokat. Két panaszos levelet hozott a posta Wyoming államból. Mind a két levél arról keszregi el, hogy egy Dénes nevű ember, aki a Szabadság képviselőjének mondotta magát, pénzt vett fel előfizetésül, de a mai napig sem kapta meg senki a lapot.

Rock Springsból, Tompa György irt, aki elmondja, hogy december elején járt nála az úgynök, aki három dollárt vett fel egy estendő előfizetés fejében és nem felelte el a huszonöt centet sem a naptárért. Frontierben Mottó J. Józseftől, a Szabadság régi jóbarátjától három dollárt csalt ki a szélahamos.

Figyelmeztetjük az amerikai magyarságot, különösen a nyugati államok népét, óvakodjanak a szélahamostól és bárhol jelentkezik Dénes E. ur, a Szabadság "úgynöke" adják át a rendőrségnek.

A tavasz szélahamos személyleírását nem ösmernék és azt sem tudjuk, hol lakik. Az egyik nyugtára azt írta, hogy Colorado államban. Puebloban lakik, 304 Union Ave. cím alatt, a másikkra azt, hogy Denverben van a lakása 1412 Champa Street címen.

WEST VIRGINIAI HIREK

Közl: Andreánszky Gyula, a Szabadság West Virginia, Virginia és Kentucky-i képviselője. Címe: Box P. Catlettsburg, Ky.

Közl: Andreánszky Gyula a Szabadság képviselője.

KERESZTELEŐ.

Holden, W. Va. — Ungmegeye családú születésű Kálmán Miklós magyar bányász a Szabolcs megye rakamazai születésű neje, Gálk Juliánna egy kedves leány gyermekkel ajándékozta meg. Az újszülöttet Gurdon Károly és neje, Gálk Erzsébet a Whitmans, W. Va.-i gör. kath. lelkészrel Mária névre kereszteltették meg. Az újszülöttnék örömszülőkön kívül Sándor, Erzsike, Annuska és Iluska testvérek, valamint Gálk György és neje, Müller Erzsébet nagyszülők örvendenek.

CSALADI ÖRÖM.

Holden, W. Va. — Szatmár megye panyolai születésű Kiss Géza magyar bányász neje, Balogh Borbála egy szép leánnyal lepte meg. Az újszülöttet Puskás József és neje, Szabó Zsuzsanna, Péchy Jenő Ethel, W. Va.-i ref. lelkészrel Ida névre kereszteltették meg. Az újszülöttnék örömszülőkön kívül Piroksa és Erzsike testvérek is örvendenek.

HAZAI LEVELEK.

Nyilas Andrásnak Szabolcs megye Tiszabercéről levele van Hegedűs Zsófia férj. Eklies Péternél B. 143 Roda, Va. Tólas Jánosnak, ki 1906-ban Dekamp, Ill.-ban volt, levele van Steve Berzelinél, B. 55. Toms Creek, Va.

SZENDE BÉLA SZINTÁRSULATA BUFFALOBAN.

Thury Ilona, Kassay Rózi és a társulat többi tagjainak felléptével színtre kerül a LIBERTY HALL-ban (1995 Niagara St.)

KEDDEN, JANUÁR HÓ 20-ÁN:

A DOLLÁRKIRALYNO

SZERDÁN, JANUÁR HÓ 21-ÉN, a Liberty Hallban:

AZ OBSITOS.

Jegyek előfételben válthatók: Tomor Dezső menedzser, 1978 Niagara St., a Liberty Hallban és több magyar üzletben. A t. község figyelmét felhívjuk arra, hogy az előadások post 8.30-kor kezdődnek.

PERTH AMBOYI HIR.

CSIPÓ LAJOS PERTH AMBOYI BANKAR PÁLYAFUTÁSA.

Csipó Lajos Sajókazine, Borsodmegyében született 1881-ben. Szegény szülőkől származott. Kilenc éves korában elvesztette atyját és az életnek mindenféle nyomorúságain és nehézségein kellett keresztül gazolnia, mielőtt férfi korát elérte.

Amerikába, South River, N. J.-be 1903 május 21-én érkezett és mint a többi bevándorolt magyar, ő is nehéz napszamos munkával kezdte el amerikai pályafutását. Rövid időn be-

Csipó Lajos.

lül Csipó Lajos annyira magára vonta munkaadója és a so. riveri gazdag amerikaiak figyelmét, hogy amidőn 1907-ben pénzküldő és hajójegy irodát nyitott, South River 12 legtekintélyesebb amerikai polgára adta az akkor még szegény fiúnak New Jersey állam Banking Departmentjének a \$20.000 biztosítékot.

Csipó Lajos 1912 március 15-én Perth Amboyba tette által irodáját, ahol azóta elvitáztatlanul bizonyította, hogy nagyszerű üzletember, aki egy a saját, valamint üzletfelei ügyes-bajos dolgát elismert szakértelemmel és a legmesszebbmenő körültekintéssel kezeli. Csipó Lajos az American Express Company-nak törvényes pénzküldő úgynöke, hajójegy úgynök és közjegyző. Melleglen ajánljuk honfitársaink pártfogásába.

ORVOSI RECEPTEK a legpontosabban állították elő gyakorlott gyógyszerészek. Kérem honfitársaimat, hogyha bármilyen betegségre szükségük van gyógyszerre, csak bizalommal forduljanak hozzám. Tanácsokkal készséggel szolglok.

KREJCI Fehér Kereszt Gyógyszertára 28th St. és Lorain Ave. sarkok Cleveland, Ohio.

TANULJAMEGMÁSOK TAPASZTALATÁN,

mi módon védheti meg magát. Nagyon sok idegent New Yorkban helytelen uton kihasználnak olyan emberek, akiknek ez képei foglalkozásait. Hogy megvédje magát ilyen zsarolástól, ajánlatos az, hogy a The Central Mercantile Bankhoz forduljon New Yorkban, melynek elve az, hogy az őn érdekeit megvédi és azon lesz, hogy kár ne érje, mikor pénzt küld Európába, pénzt bevált, pénzt megkutatására elhelyezi, hajójegyet vesz, utveket szerez, adót fizet és olyan ügyekben, melyekben saját érdekéről van szó. Ha tehát nehezen kerestett pénzt megakarítani óhajítja, előnyre lesz, ha ezen címre ír:

THE CENTRAL MERCANTILE BANK OF NEW YORK

69 Fifth Ave. New York

A SZÉPSÉG TITKA

azóta, hogy a világhírű clevelandi Vörös Kereszt Patika tulajdonosai, kitüntetett okleveles magyar és amerikai gyógyszerészek, a

LILIOM CSOKROT

feltalálták, nagyon egyszerű dolog. Egyszerűen meghozatja ezt a esodaszert, használja az ahhoz mellékelt használati utasítás szerint s mintegy varázstűtésre tűnnek el arcáról a

SZEPLŐK, MAJFOLTOK, KIÜTESEK, PÖRSENÉSEK, PATTANÁSOK, AZ ÖSSZES SZÉPSÉGHIBÁK, RANCOK S TISZTA, SIMA, HÓFEHER ARCA LESZ s büszke megelégedéssel nézheti arcát a tükörben, mint ez a nő, akit képiünk ábrázol.

A Liliom Csokor négy szerből: Liliom Krémből, Szappanból, Puderből s Liliom Tejből áll s ára két dollár s 10 cent bérmentve.

Férfiak és nők

akik tudják, hogy az arc a lélek tükré s a tiszta, sima arc a legjobb ajánlólevél az életben, egyaránt bátran használják saját érdekükben a Liliom Csokrot. De vigyázzon a címre s örizzékden az utánzatoktól. Küldje be a két dollár s 10 centet az alatti címre s a Liliom Csokrot postafordultával megkapja.

Vörös Kereszt Patika

8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, OHIO Minden rendelő gyönyörű szinnyomású falj naptárt kap

MEGRENDŐ SZELVÉNY.

Mellettek küldök két dollár 10 centet, kérem a Liliom Csokrot s azokon kívül az 1920 évre szóló gyönyörű szinnyomású faljnapárt megküldeni.

Név
Cím

FELSZOLÍTÁS.

Felszólítjuk south bendi előfizetőinket, kik hátrafélékben vannak előfizetéseikkel, hogy azt haladéktalanul rendezzék, mert csakis így juthatnak hozzá a Szabadság 1920-as gyönyörű naptárházhoz, melyek Fodor Gyula megbízottunknál, 430 Chapin Str. kaphatnak, a szállítási díj lefizetése ellenében.

Influenza és Hűlés ellen használják a megakadályozására. LAKATYÉ BROMO QUININE pirulát szedjen. Minden dobozban ezt a nevet látja: E. W. GROVE 39 cent.

HAJNÖVESZTŐ Dr. William More Hair Shampoo Hájnövesztő erősítő szer, korpa, fű, fénnyalmozoktól adó szer. 1. áraz \$1.00, 6 üveg \$5.00 Postán bérmentve rendelhető. NAGY & BURCHINAL MFG. CO. 1106-7th AVE. HUNTINGTON, W. VA. 13-24

Sloan's Liniment sohasem hagy cserben! Bármely férfi vagy nő, aki léknél tartja, ugyanazt fogja Önnek mondani.

KÜLÖNÖSEN azok, akiknek gyakran vannak reumás szúrások. Egy ellenszer, mint a Sloan's Liniment segítsondítja a gyülemelést és behat dörszálts nélkül s fájós részbe mindjárt megszüntetve a fájdalmat. Mindenütt használatban van hát-fájás, neuralgia, izom megerőltetés, csuklómerésés, fűtés, seb és álfűzésből eredő bántalmak csillapítására illetve megszüntetésére. Sloan's Liniment minden patikában kapható 35c, 70c és \$1.40.

Sloan's Liniment Keep it handy

MAGYARORSZÁG

Ha ruhaneműt vagy élelmiszert tartalmazó csomagot küld az óházába, küldje azt egy tapasztalt speeditőr cég által. Nekünk 30 éves tapasztalatunk volt a

HAMBURG-AMERICAN LINE

As alant jegyzett hajókkal továbbíthatjuk az ön ládait és csomagjait teljes biztosítással.

Kerlew	Hamburgba	Január 17-én
Keresan	Hamburgba	Január 24-én
Defender	Hamburgba	Január 24-én
Kerowlee	Hamburgba	Január 31-én
Jason	Hamburgba	Február 7-én
Manchuria	Hamburgba	Február 11-én

RAKTÁR: 20 HUDSON ST. NEW YORK CITY

American Merchants Shipping & Forwarding Company
147-4 Ave. New York, N. Y. Cor. 14th Street.

H. von Schuckmann
C. E. W. Schelling
Telephone: 6846 Stuyvesant

Hivatalos szállítói az "American Lutheran Board for Relief in Europa" egyesületnek.

EUROPÁI: John Heckmann, Hamburg, Brema
Hamburg-Amerika Line, Hamburg
KÉPVISELŐINK: Johannes Kahl, Hamburg

UTBAN VANNAK

Az eredeti hadikölcsönkötvények
Az eredeti Postatakarékpénztári betétkönyvek
Az eredeti feladóvevények

Mindazon összegekről illetve betétekről, melyeket ügyfeleink a háboru alatt átutaltak általunk.

Zürichi irodánk

1919 december 30-án tette póstára azokat és még e hónapban meg fognak érkezni. Megérkezésük után azonnal elküldjük az érdekelteknek. MI VAGYUNK AZ ELSŐK, akik az eredeti hadikölcsönkötvényeket postatakarékbetét könyveket és a háboru alatt kifizetett összegekről az eredeti feladóvevényeket kézbesítjük. Ezzel is bizonyítottuk, ami ugy is köztudomásu, hogy bankunk megbízhatóságához kétség nem fér. Amit magunkra vállalunk azt teljesítjük és ennek mindig

Meggyőző bizonyosságát szolgáltatjuk

34/1633

Magy. postatakarékpénztár.

Nyugtatóvány

40620 kor. — fill., azaz Magyarvezetékalkotás kor. — fill.-ről,
mely összeget WIENER BANK-VEREIN úján
Fark Sándor a m. postatakarékpénztár

főpénztárába, mai napon hiány nélkül készpénzben befizetett.

Kelt Budapesten, 1919. évi nov. hó 18.

POSTATAKARÉKPÉNZTÁR
FŐPÉNZTÁR

Mag. 1919. IX.30. 2. r. 22750. sz. r. — Post. Magyarvezetékalkotás — 4104.

Ez összeget 1919 október 16-án utaltuk át és 1919 november 18-án már a feladó javára Budapesten elkönyvelték.

Ilyen nyugtákat naponta százával hoz a posta és mi azokat azonnal elküldjük ügyfeleinknek. Magyarországon most már 3-4 héten belül kifizetjük a nálunk feladott összegeket, ami természetesen is, hisz ma már mindenki tudja, hogy Magyarországon a kifizetések akadálytalanul folynak. A háboru alatt kifizetett összegekről szóló nyugták megszerzése, a hadikölcsönkötvények kihozatala, a postatakarékönyvek beszerzése azonban óriási munkát igényelt és mi vagyunk az elsők, akik e majdnem lehetetlen munkát ügyfeleink érdekében, költségekkel nem törődve, sikeresen elvégeztük.

Aki tehát gyorsan, biztosan és olcsón akar pénzt küldeni, küldje általunk. Használja ki az alacsony árfolyamot. Pénzét kívánságára bármelyik magyarországi bankban vagy takarékbán elhelyeztük. Eladunk bármely összegre bankutalványt a legjobb és legbiztosabb magyarországi bankokra.

Ha pénzét biztos helyen akarja tudni, küldje be hozzánk. Mi azt mint

Bankbetétet

kezeljük és nemcsak híven megőrizzük, de kamatot is fizetünk utána. Bankkönyvet postafordultával elküldjük és pénzt kívánságára bármikor kamattal visszafizetjük.

Felvilágosítással és tanácsal bármely ügyben szívesen szolgál

NÉMETH ÁLLAMI BANK

NÉMETH JÁNOS,
ELNÖK

Főüzlet:
A BANKPALOTÁBAN
10 East 22nd Street,
NEW YORK, N. Y.

Fióközlet:
1597 SECOND AVENUE
Corner 83rd Street,
NEW YORK, N. Y.

KIS HIRDETESEK

ARZABASA. KERESTETES, MUNKAT NYER... NER VAGY KERES: BUTIROZOTT SZOBAK, KIADO LAKASOK...

MUNKAT NYER FERFI. MODLISOKAT KERESUNK. Kazan, stove plate, gep es squeezeerek.

YARD MUNKASOK NAPSZAMOSOR MACHINE HANDEK felvetetnek. THE THEODORE KUNDTZ CO.

KOVACS. kerestetik allando munkara. FRANK MORRISON & SON.

NAPSZAMOSOK. Jo fizetes Allando munka. The Patterson-Sargent Co.

OPERATOROKAT keresunk noi dresszerk varrasahoz. Jo fizetes. Allando munka.

THE BURTON TOWNSEND COMPANY. Harmadik emelet Cleveland, O.

Banyaszok es ladolok! A THE LOUP CREEK COLLIERY COMPANY BANYAI EGESZ EVEN KERESTUL MINDEN NAP DOLGOZNAK.

NAPSZAMOSOK

CSDORTBA ALLANDO MUNKA Camp es szakacs van. Jelentkezni a felveteli irodaban kell.

THE HUNKIN CONKEY CONSTRUCTION CO. 1243 East Market St. Akron, Ohio

FERFIAKAT es fipkat keresunk jo es allando munkara. LIEBENTHAL BROS. CO.

ACSOKAT KERESUNK 10 oras munkanap Sokaiq tart a munka. Jelentkezni:

THE HUNKIN CONKEY CONSTRUCTION CO. 1243 E. Market St. Akron, O.

GEPESZEK allando munka es jo fizetes. 419 Frankfort Ave.

MUNKASOKAT keresunk udvari munkara nagy szamban. A kemp es a konyha regen van berendez.

THE GOODYEAR TIRE & RUBBER CO. 12-14 V 15-17

MOLDEREKET squeezer munkara keresunk. Jo fizetes, uj ratarendes. Allando munka.

800 CSALADOT KERESUNK

Keresek egy leanyt, a ki es East oldalon, es egyet, aki a West oldalon lakik, kiszolgnali gramofon uzletbe. Jo fizetes allandi jelentkezzen: 8321 Woodland Ave., a West oldali 3131 Lorain Ave. Cleveland, O.

HENRY SMETANA Owosso Sugar Company es Lansing Sugar Company OWOSSO, MICH.

FAMUNKASOKAT keresunk automobil boy munkara. Jo munkasnak kell lenni.

MUNKAT NYER - NO. SZOBALKANTY KERESUNK. Jelentkezni a hivatkozott helyen.

GYAKORLOTT szoknya fi-nishelottek keresunk. Jo fizetes. J. LEIBEL, 208 St. Clair, N. W.

LEANYOK gyakorlatok es tanulni akarok. Villanygép varrasra, kezi varrasra es vagsra.

ELLATAST NYER. BANYASZ-TESTVEREK! Itt vannak! - Most erint kezdetek. Cimen a "BANYASZ OTTHON".

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

WEST SIDE-I LANYT keresek bejaronek es nyit napra könnyu hazi munkara gyermektelen hansas-parhos. Baehr, 1250 Beach Street Olifant Boulevard sarkan. all.

KSZABADSAG

KATRICKO GYORGY, Szatmar meyeje, jonnek unokabarnok vagy a felesleged kerem cimel koldoni, hogy a Szatmar meyeje, aki 21-ik vossok, hessen, Mike Nemeth, Box 52, Logan, W. Va.

ANGOLUL BKSZLED Magyarok keresnek igen könnyu irodai munkara. Jelentkezni munkara keszen. 330 Schofield Bldg.

5 ANSZONYT keresunk tisztogatars, szinhaba. Ejjeli munka. Cim: Loew-Stillman Theatre 1113 EUCLID AVE.

MUNKAT NYER - NO. SZOBALKANTY KERESUNK. Jelentkezni a hivatkozott helyen.

GYAKORLOTT szoknya fi-nishelottek keresunk. Jo fizetes. J. LEIBEL, 208 St. Clair, N. W.

ELLATAST NYER. BANYASZ-TESTVEREK! Itt vannak! - Most erint kezdetek. Cimen a "BANYASZ OTTHON".

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

KSZABADSAG

KATRICKO GYORGY, Szatmar meyeje, jonnek unokabarnok vagy a felesleged kerem cimel koldoni, hogy a Szatmar meyeje, aki 21-ik vossok, hessen, Mike Nemeth, Box 52, Logan, W. Va.

ANGOLUL BKSZLED Magyarok keresnek igen könnyu irodai munkara. Jelentkezni munkara keszen. 330 Schofield Bldg.

5 ANSZONYT keresunk tisztogatars, szinhaba. Ejjeli munka. Cim: Loew-Stillman Theatre 1113 EUCLID AVE.

MUNKAT NYER - NO. SZOBALKANTY KERESUNK. Jelentkezni a hivatkozott helyen.

GYAKORLOTT szoknya fi-nishelottek keresunk. Jo fizetes. J. LEIBEL, 208 St. Clair, N. W.

ELLATAST NYER. BANYASZ-TESTVEREK! Itt vannak! - Most erint kezdetek. Cimen a "BANYASZ OTTHON".

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

KSZABADSAG

KATRICKO GYORGY, Szatmar meyeje, jonnek unokabarnok vagy a felesleged kerem cimel koldoni, hogy a Szatmar meyeje, aki 21-ik vossok, hessen, Mike Nemeth, Box 52, Logan, W. Va.

ANGOLUL BKSZLED Magyarok keresnek igen könnyu irodai munkara. Jelentkezni munkara keszen. 330 Schofield Bldg.

5 ANSZONYT keresunk tisztogatars, szinhaba. Ejjeli munka. Cim: Loew-Stillman Theatre 1113 EUCLID AVE.

MUNKAT NYER - NO. SZOBALKANTY KERESUNK. Jelentkezni a hivatkozott helyen.

GYAKORLOTT szoknya fi-nishelottek keresunk. Jo fizetes. J. LEIBEL, 208 St. Clair, N. W.

ELLATAST NYER. BANYASZ-TESTVEREK! Itt vannak! - Most erint kezdetek. Cimen a "BANYASZ OTTHON".

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

KSZABADSAG

KATRICKO GYORGY, Szatmar meyeje, jonnek unokabarnok vagy a felesleged kerem cimel koldoni, hogy a Szatmar meyeje, aki 21-ik vossok, hessen, Mike Nemeth, Box 52, Logan, W. Va.

ANGOLUL BKSZLED Magyarok keresnek igen könnyu irodai munkara. Jelentkezni munkara keszen. 330 Schofield Bldg.

5 ANSZONYT keresunk tisztogatars, szinhaba. Ejjeli munka. Cim: Loew-Stillman Theatre 1113 EUCLID AVE.

MUNKAT NYER - NO. SZOBALKANTY KERESUNK. Jelentkezni a hivatkozott helyen.

GYAKORLOTT szoknya fi-nishelottek keresunk. Jo fizetes. J. LEIBEL, 208 St. Clair, N. W.

ELLATAST NYER. BANYASZ-TESTVEREK! Itt vannak! - Most erint kezdetek. Cimen a "BANYASZ OTTHON".

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

KSZABADSAG

KATRICKO GYORGY, Szatmar meyeje, jonnek unokabarnok vagy a felesleged kerem cimel koldoni, hogy a Szatmar meyeje, aki 21-ik vossok, hessen, Mike Nemeth, Box 52, Logan, W. Va.

ANGOLUL BKSZLED Magyarok keresnek igen könnyu irodai munkara. Jelentkezni munkara keszen. 330 Schofield Bldg.

5 ANSZONYT keresunk tisztogatars, szinhaba. Ejjeli munka. Cim: Loew-Stillman Theatre 1113 EUCLID AVE.

MUNKAT NYER - NO. SZOBALKANTY KERESUNK. Jelentkezni a hivatkozott helyen.

GYAKORLOTT szoknya fi-nishelottek keresunk. Jo fizetes. J. LEIBEL, 208 St. Clair, N. W.

ELLATAST NYER. BANYASZ-TESTVEREK! Itt vannak! - Most erint kezdetek. Cimen a "BANYASZ OTTHON".

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

ELLATAST NYER. GYERMEKTELEN HAZASPAR teljes szilast keres magyar, gyermektelen csaladot vagy otvegyet. Ertesitsek kelem teljes irasokkal. Barta Gyorgy, East side irodajaba, 9321 Buckeye Road, Cleveland, O.

Pub

CHICAGO MAGYAR GYVED Golleb Lajos. Hites Gyved. Ingen tanos mindenesrol koldoni, az es buntetend gyved. Onk naponta este 8-10-ig...

VEGYES. 4 VAGY 5 SZOBABUTORT vanq, hogy a lakart el Alvetetnem. Cim: 11601 Healdy Ave., Cleveland, O.

FIGYELEM MAGYAROK! Megvesztok kempzert a Gary-i teltet, vagy epitnek Onnek megfelelo banyaszi munkara. Jelentkezzen személyesen. Levelezo magyarul valasztunk.

AKI HAZA AKAR UTAZNI, biamon es gyorsan, az irjon azonnal televelvonyokat es ututalokat. Inyen koldok meg MAGYAR KIVANDORLOK OTTHONA.

TANULJON TANOLNI Remenyitanckiskolaja 5505 Woodland Ave. Cleveland, Nylva d. e. 10-16 este 8-10-ig. Felelotesseg mellett tanitjak a legujabb amerikai es magyar tanpakot a jogrevidek ido alatt.

INTERNATIONAL STEAMSHIP BROKERS PENZKULDES A LEGNAGYOBB HAJOGEGYEK ES PENZVALTAS NEW YORK, N. Y.

BOGDAN MIKLOS Iroda-Fovezetu. 459 WEST 16TH STR. NEW YORK, N. Y.

SERVEN szenvedett 14 keserves esztendeig, a legveszedelmeseb es legfidalmasab szakadas gyotortese es az agyhon lincolta ezt es embert, aki az itt latko kepen gyogyult-boldogan all az agy mellett. Nem kell tobb az agy oriznie, teljesen eroteszes, mert

Kes-es Operacio Nélkül verveszeseg nélküli szabadult meg bajtolt 10 nap alatt. - Wilkes-Barreben, Pa. egy tudos orvos gyogyította ki. - Ez a tudos orvos felfedezte, hogyan lehet operacio nélküli feltetlen biztosan gyógyítani a sérvt, a szakadast.

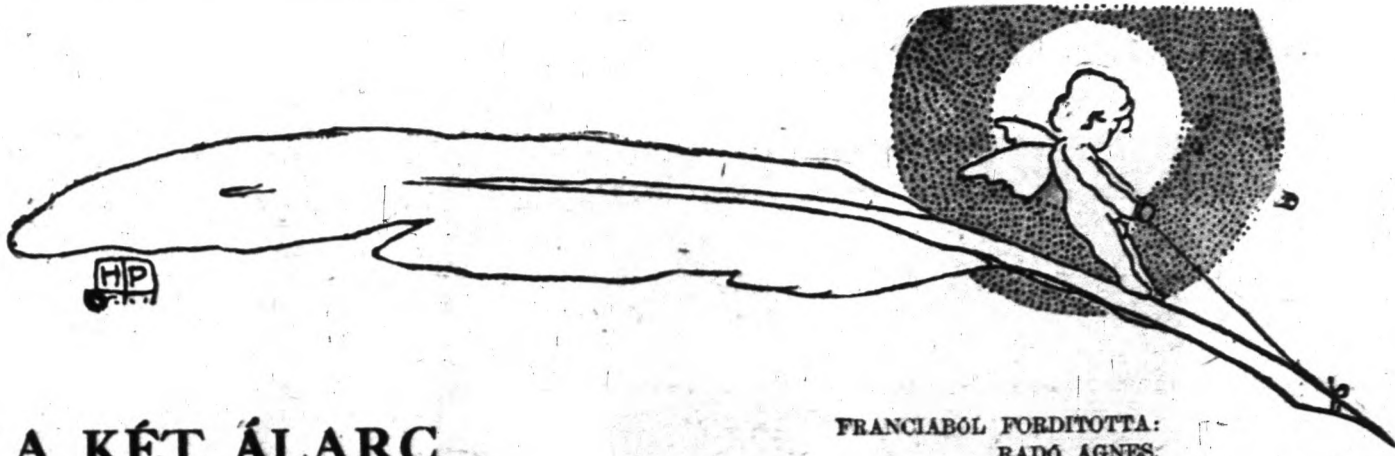
XXX. EVFOLYAM.

1920. JANUAR 18.

VASÁR NAP

SZABADSÁG SUNDAY MAGAZINE

A KÉT ÁLARC

FRANCIABÓL FORDITOTTA:
RADO AGNES.

Forró nap. A bérkocsi dőcögve haladt tovább a kövezeten. Henri Cire, akinek egész látóköre csak a kocsi bakja volt, nyugtalanul hajlott majd jobbra, majd balra, gondolatban nógatva a sántikáló, hektikus lovat. A bak előtt látta mozogni a ló simaszőrű hátát. Látta, amint rendetlen ügésben fel- s alá szállottak a cembjai: "Eredj hát! Szaladj hát!... Milyen dög!"

Végre előtűnt a lyoni pályaudvar. Az oszloposarnok közepén levő kerek óra azt mutatta, hogy nem késett el. Henri Cire fellélekzett. Még van husz perce. Órája bizonyára sietett... Gépiesen felhuzta. Minden oldalról biciklikkel telerakott fiakerek, podgyásszal telt omnibuszok, autók robogtak elő. Egész kocsienger áradt az udvarra és felállt a feljáró hosszában. A kocsiok egyre-másra ostromozták gébőket. Látni lehetett, amint kifeszülnek a merev nyakak és sovány lábszárak, amelyeket eltorzítanak a kiugró csontok és dagadt inak. És sebhelyekkel tele szűgyük, izzadságtól sima homlokuk, füves szemük már reszketett.

Henri Cire kissé megsajnálta őket. Szegény állatok! Egy pillanatra elérzékenyült a szegény bérkocsilovak siralmas sorsán. Valamikor talán telivérnek... Különböző ilyen az élet. Nagyság és hanyatlás. Hát tehet ő róla, ő, Henri Cire? Nem. Hát akkor!...

És tényleg, Henri Cire nem tehetett róla semmit. Ez a filozófus elmélkedés nemhogy csökkentette volna az ő mosolygó jókedvét, sőt inkább növelte. Anyjától kellemes külsőt, atyjától jó üzletet örökölt. Arhmineöt éves volt, nagy, barnahajú ember, szép, fekete szemű; kiterjedt összeköttetései voltak, amelyek révén szép sikereket ért el. És ha a körülmények erejénél fogva nem is keresett volna évenként huszonötezer frankot festékkészítéssel és eladással, épp olyan jól tehetett volna jeles festő, kiváló író, de sötét bőrű, jegyző, követégsi attasé... Szóval a nevelésnek ez a máza, ez a sok mindenféle tehetség nemcsak tökéletes világot csinált belőle, hanem kellemes pajtást is.

Kocsija a járda mellett, a várócsarnok előtti üvegterő alatt állt meg. A hordárok feléje siettek. Tagadólág, visszautasítólag ráta fejt; egyik kezébe kapta angol bőröndjét, a másikkal vállára vetette angol vadászpuskájának vadonatúj tokját, és miután elegáns kézműveléssel a kocsihoz borralát adott, gyors léptekkel haladt a jegypénztár felé. Egy-két asszony jól megnézte és lopva szemügyre vette, — ő legelőbb azt gondolta, — hogy milyen jól fest karcsu termetű palaszínű ruhájában, és milyen dőcegen jár magas, sárgakamalis lábszáraival. Megelégedett pillantásokat vetett az őriási csarnokra, és érezte nyilvánvaló felsőbbiségét az összeverődött és zajos tömeggel szemben, amely nagy sebbel-lobbal, kipirulva, ide-oda futkosott, mindenféle csomagot cipelve.

Odaállt a sor végére a pénztár elé. Vagy harminc ember várakozott előtte. Hova is mehettek csak ezek az emberek? Még alig volt reggeli tíz óra. Igaz, hogy szombat volt. De mindenki nem birt magának szabadságot venni, mint ő; mindenki nem mehet, mint ő vadászni Fontainebleauba, Guttman báróhoz. Még több mint husz utas választotta el a pénztár kis ablakától. Lassan-lassan típegve jutott előbbre. Hogy valamit tegyen, tanulmányozta szomszédainak arckifejezését. Kalapjaik formájáról, ruháik szabásáról következtetett szokásaira, állásukra; egy kissé fitymálva, egyiket-másikat meg is takarította. Egy szabadságon lévő tüzértől, aki szerény utazóládájával meglökte, szinte megundorodott, amint meglátta piszkos körmét és megkötött, kekes nyakkendőjét.

Hirtelen egy pontra irányult figyelme. Néhány méternyire maga mögött elragadó nő alakot vett észre.

— Csinos! — mondotta magában. — Ördögbe! sőt nagyon csinos! Buzavirágkék szemekkel, tele buzavirágokkal, minden árnyalatban égő és királykék között, kék fátyol, amely alatt a legrozásabb és legfrissebb arc volt, finom és husos ajkak, nedves, ragyogó, nagy, barna szemek, csodálkozások és egy szerszind kíváncsiak. És arany hajszálak fehér nyakon. Ime, ez az amit Henri Cire a szakember pillantásával, első látásra, észrevett. Egy pillanat múlva immár megfordult, és tartózkodás nélkül bámulta a karcsú és ifjú testet, amelynek vonalait jól mutatta egy nagyon elegáns, szintén kék angol ruha: a karok gyönyörű hajlását, a kebel szép gömbölyűségét, a karcsú derekat és a széles csipőket. A fiatal asszony, érezve, hogy nézik, úgy tett, mintha ellenkező irányba tekintene, miközben kissé elpirult.

— Az ember azt vélné, hogy mosolygott! — hitette el magával a fiatal Cire.

És ezzel gáláns és egyúttal fesztelen mozdulattal pödörgette hajszálát, magában örvendezve.

Hátma a fiatal asszony is Fontainebleauba megy? Rajtakapta magát, izgatót, ami meglepte és mulattatta. Ejl ejl gondolta. Finom falat! Vajjon miféle lehet! Tiszteességes asszony. Valami csinos kis Bovaryné, vagy... Manapság sohasem lehet tudni. Minden sikkes asszony úgy öltözködik, mint a kokottok, vagy jobban mondva, a kokottok öltözködnek úgy, mint akárci más... A pénztár elé ért. Most, hogy az asszony meghallja, tisztán és elég hangosan mondta:

"Első! Fontainebleau!" és sunyi tekintettel tovább haladt, meglasztva lépteit.

Dobogó szívvel figyelte meg az ismeretlen hölgyet, aki most már szintén a pénztár elé ért és keresgélve picike, zöld bőrből való, arany-monogramos erszényében, az ablak felé hajolt. Homályosan hallotta Cire: "Első, Fontainebleau." No, ez aztán szerencse! Csak aztán senki be ne szálljon abba a fülkébe... Nevetett magában és midőn az asszonyka előkelően és tartózkodón távozott, ezt gondolta: "Bizonyos, hogy nagyvilági nő." S ekkor tapintatosan, amint egyenrangualakkal szemben illik, diszkrétül, de mégis biztos lépésekkel utána indult.

Az asszony gyorsan ment. Szoknyája, amelyet emelt a bokájáig, bájos lábak körül regett, amelyek kip-kop, könnyedén, mint kis madár, érintették a földet. Egy kis nyers színű csipke és egy darabka sárga alsósoknya látszott ki. Cire a kerek lábikákra és a finom lábszárakra gondolt. Most a Perronon haladtak át. A vonat ott állott már, nyitott ajtókkal, amelyeken az emberek felkapaszkodtak. A női szakasz előtt az asszonyka egy pillanatig habozott. Cire reszketett félelmében, aztán örömben. Mert a nő a következő szakaszba szállt, amely még üres volt; Cire affektálás nélkül követte. A nő egy sarokban, az utiránnyal szemben levő ülés előtt erőlködött, hogy föltegye a lábát a hálóba esernyőjét és utitáskáját. Főlemelt karjai jól érvényre juttatták derekának bájos vonalait. Henri Cire, mint gentlemanhez illik, köszönt, aztán lovagiasan segíteni kezdett. Megtörtént. Az asszony zavartan, egy fejbőlintással köszönt és leült. Cire megjelölte helyét a szemben levő sarokülésen, előkelő lassúsággal letette puskáját és bőröndjét, és, kevésbé azért, hogy utitársát ne zavarja, mint inkább, hogy senki más ne szálljon be, leugrott és fel a alá sétált az ajtó előtt, kritikus percekben elzárva az utat.

A Perron tömve volt emberekkel. Kézkékes hordárok ládákkal telet kocsiakat toltak sietve. Ujdonatúj bőröndök, gazdag emberek meg rastaquosereek cifra kosarai voltak felhalmozva szerény, ócska koferek, szögekkel kivert, szőrös tetejű ládák mellett. Egy fehérsapkás alkalmazott egykedvűen járkált fel-alá, hátán keresztbe fonva karjait. Cire szemét az órára függesztve, — még három perre! — szivszorongva várakozott. Végre valahára bezárták a kocsiajtókat. Daliánan ment be a fülkébe, jegyét odanyújtotta az ellenőrnek, kifogástalan udvariassággal közvetítette a fiatal asszonyt és mélyen meghajolva, hódoló és mosolygó arccal adta vissza. Egy füttyentés. A vonat elindult.

— Igen, ez nagyvilági asszony, — mondotta magában Cire. És mint afele nagyvilági férfi, aki hozzászokott az illendőséghez, és akinek vérebe ment át az átöröklött udvariasság, törte a fejét, miképpen kezdhették meg udvarias módon a beszélgetést. Mult az idő. Beszéljen-e vagy sem? Ha visszautasító választ kellene eltűnie, vagy minden szemrehányásnál lealzóbb hallgatást? De nem, az imént a pénztárnál mosolygott az a nő. Rajta! beszélni kell vele; nevetéses. Hiába tett úgy, mintha olvasna; Cire érezte, hogy az asszonyka szórakozott. De milyen frázissal kezdje!... Hirtelen a könyv, mintha csak neki akarna kedvében járni, leeszott az asszony öléből. Cire sietve átuna nyult. Kezeik találkoztak. A jég meg volt törve.

Ezer kérdés, kacérkodás és elhallgatás után megtudta, hogy az asszony két napra Fontainebleauba megy, egy öreg barátjához, aki tiszt a hadmérnöki iskolában. A hölgy lassanként saját dolgairol kezdett beszélni. Előkelő családból származott. Atyja tönkrement, de ő maga, hál' Istennek, különböző viszonytárságok után ma jómódban él. Cire, mindjobbban nekibevülve, udvarolni kezdett. Szembe ült a nővel és föltárta neki lelkét. Hogy ő mindig szomjazta az igaz vonalmat. Hogy a nők isteni teremtsékek, akik méltók minden tiszteletra és imádságra. Hogy ő még az életét is föláldozná értük, és hogy az ő szemében nincs párja a régi francia lovagiasságnak. Vielleneuve-Saint-Georgesban rokonlelkeknek neveztek egymást; Bounoyban fölfedezték, hogy jó barátok.

Hirtelen — alig hagyták el Lieusaint — a vonat megállt. A gép nagyokat füttyentett. Fejek hajoltak ki az ablakokon; mindenféle kérdések hangzottak. Amint a vonat tovább is mozdulatlanul állott, nagy lett a nyugtalanság. Cire és az ismeretlen némán néstek egymásra, közömbössé vált tekintettel. A félelem szorongatta őket. Ugy rémlett nekik, mintha lehullt volna arcukról az álarc. Hirtelen szörnyű lökés, éles sikoltások. Iszonyu, siket zűrzavar, recsegő fa és összezuzott üveg rettenetes robaja, emberek nyögése és mindenekelőtt az egymásba beleszaladt mozdonyok ritmikus szuszogása... Cire hirtelenében csak azt vette észre, hogy egy

asszony szinte örvongve kapaszkodott nyakába, épp mikor ki akart ugrani az ablakon. És ekkor ösztönszerű dühvel, ököbeszorított kézzel, vakon és szinte vérengzően visszalökte, vad csapásokat mérve rá. És míg megfélekedve elveiről, a tökéletes világi leugrott az utra, mint egy őrut, rekedt, értelmetlen szavakat dadogva, — a szelid női arcról, a megsebzett álarcról, pedig patakozott a vér.

Ass

Évekkel... nyarat... kis fürdő... tem. A... miben sem... a többi... d ö k t ö l... épült svá... kútek... a völgybe... oldalra... utak... amott is... források... és a... Kapránsz... igazi sár... séggel... ren érke... Junius... tunk még... néhányan... azok köz... egy-kettő... unalom... vaúzott... Kapránsz... örösképu... lógó baj... volt, igen... kat és fe... hordott... vetett a b... — Má... nek... D... keso lesz... általában... füreden... Ezzel... ijesztget... sikerült... vendéget... — Egy... az nálun... megrohant... a pestiek... sőt a kör... Aki keso... kap szobá... latság... Annyi itt... asszony... egész Tat... De... egyedül... legesen... Kapránsz... napról... hogy a vé... az lesz... időjárása... len unale... egyedül... don, szin... gette: — A... ró is épp... halt meg... lelni a... ember... Egy... hamisan... Mihály... — Sz... uram! No... jön ki... asszonyok... tam, hogy... A... cipelték... Eanápek... takarítás... meg es... Hutaró... redre... Uz... az első... messzire... hamar... göttük... kabátjuk... hangjuk... asszonyok... kezükben... kedtek... E... gond... Kap... szá,

Asszonyok inspekciója

Írta: KRUDY GYULA.

Évekkel ezelőtt a nyarat egy felvidéki kis fürdőhelyen töltöttem. A kis fürdő semmiben sem különbözött a többi felvidéki fürdőtől: fenyőfából épült svájci házak feleltek egymás mellett a völgyben és a hegyoldalra pompás erdei utak vezettek. Itt is, amott is kristálytiszta források bugyogtak föl és a telep gondnoka, Kapránszky Mihály, igazi sárosi szívéllyel fogadta a gyéren érkező vendégeket.

Junius elején voltunk még, alig laktunk néhányan a fürdőn, azok közül is el-eltűnt egy-kettő, akiket az unalom és a hideg tovaűzött Honfűre dről. Kapránszky Mihály, vörösképu, kopaszfejű, lógó bajuszu ember volt, igen bő nadrágokat és feket kabátokat hordott. — sunyin nevetett a bajusza alatt: — Majd visszajönnek... De már akkor késő lesz. Nem lesz egy általában szoba Honfűre den.

Ezzel a gyermekes ijesztgetéssel tényleg sikerült is neki néhány vendéget ott tartani. — Egy-kettőre megy az nálunk. Hirtelen megrohanják a fürdőt a pestiek, külföldiek, sőt a környékiek is. Aki későn jön, nem kap szobát. Egyik mulatság a másikat üzi. Annyi itt a szép leány, asszony, mint sehol az egész Tatrában...

De hát egyedül egyedül voltunk és kellemesen unatkoztunk. Kapránszky Mihály napról-napra érezte, hogy a vége mégis csak az lesz a kellemetlen időjárásnak és a végteleen unalomnak, hogy egyedül marad a fürdőn, szinte sirva emlégette:

— A méltóságos báro is éppen az idén halt meg. Mások már májusban itt szokott lenni a takarításnál... Az egy mulatságos ember volt!

Egy vasárnap reggel titokzatos arccal, hamisan hunyorgatva fogadott Kapránszky Mihály a reggelinél.

— Szereti a szép asszonyokat, nagyságos uram? Nos lesz bennük része. Egy társaság jön ki délután Hutáról a fürdőbe. A hutai asszonyok mind igen szépek. Sürgőnyt kaptam, hogy rendben legyen a táncterem.

A vendéglő táncteremből tényleg akkor cipelték ki a télen át oda berakott ócska kanapékat, rongyos szőnyegeket. Poroltak, takarítottak, mintha most kezdődött volna meg csak igaziban a fürdőzés, amikor Hutáról kiránduló társaság érkezik Honfűre drere.

Uzsonnatájan a hegyoldalon megjelent az első világos tavaszi toalet. (Szinházi messzelátón kivehettük a hegyi utat.) Csakhamar egy bokor asszony lett látható mögöttük néhány férfi, akik kalapjukat és kabátjukat botvégre akasztva cipelték és a hangjuk rekedt volt a sok énekléstől. Az asszonyok vadvirág-bokrétákat tartottak a kezükben és kimerülten, bágyadtan ereszkedtek alá a meredek uton.

Ezek se fognak táncolni! — mondom a gondnoknak.

Kapránsky megismogatta lógós bajuszt.

A modern divat

A gyerek: Csak azt tudnám legalább, hogy melyik a mamám és melyik a papám.

— Reggelig, nagyságos uram. És akkor ugyancsak gyalog mennek át a hegyeken, haza Hutára...

Csőváltam a fejem. A gondokról egyekben is többször azt tapasztaltam, hogy ártatlan dolgokban szívesen szeret föllenteni. Kérkedve hallgattam szavait:

— Nem vagyok dicekvő ember, — folytatta Kapránszky Mihály, miután egy szalvétával jelt adott a vendéglő terraszáról a hegy felé, — de egyedül az én érdemem, hogy a hutaiak ma idejönnek. A napokban benajártam a városban, — éppen a Maresányi Mariska kézfogóján, — és elmondom ott Bikay Pálnak, a polgármesternek, Pórubszky Ferkónak, a szerkesztőnek és tanárnak, hogy csehül állunk az idén az időjárással. Minden vendégem megszökik Honfűre dről. Nem akar, sehogys akar kitavaszodni, s nyárról nem is beszélék. Furesa ország vagyunk. Itt akkor van nyár, amikor már senki sem várja: szeptemberben. Valamit tenni kéne az Honfűre dréi vendégeikért. (Megjegyzem, hogy a fürdő részvényársaság és a részvények legnagyobb része a hutaiak birtokában van.) Összeült a nemes tanács nyomban egy külön szobában és meghányta-vetette a dolgot. A polgármester — a fürdőn elnök ur a neve — hümmögve meintegetőzött:

— Az Istenel nem pörölhetünk. Ha ő nem akarja, ne mész tavasz. Várjunk türellemmel.

— En, várnek, csak a vendégeim nem

várnak. Csupa egészséges, többnyire fiatal emberek, akik hipp, hopp, otthagynak egy szerre, mint Szent Pál az oláhokat. Ha volna néhány öreg, köhögős vendégem, nem is nagyon busulnék. Azok már nem igen mozdulnak el.

Közbeszólt ekkor Pórubszky Ferkó, tanár és szerkesztő, akit közönségesen a város eszének szoktak tartani.

— Nincs más módus, mint tűzbe kell küldeni ismét az asszonyokat, mint harmadéve.

— Nőno, — felelt a polgármester felesége, — harmadéve öreg urakról volt szó, akik cseppet sem voltak veszélyesek az asszonyokra. De most azt hallom, hogy fiatal emberek vannak a fürdőn.

Pórubszky szerkesztő ur ekkor fölemelkedett és hosszú beszédet mondott, amelyben előadta, hogy más fürdőknek mi a nevezetességük, hírességük: Klenókán ott van a savanyuvíz, Fehértelepen egy neves fővárosi orvos rendel a betegeknek, Gyurgyován egy porette-primadonna szokott nyaralni Honfűre drere den semmi ilyen természetű nevezetessége nincs, kell tehát, hogy az asszonyok kitegyenek magukért, ha rákerül a sor. Lehet, könnyen lehetséges, hogy jegész nyáron permanenciában kell lenniök, — ha az időjárás nem javul. Így határozott a gyűlés és ime a hutai asszonyok már ott-közelednek a fürdőház mellett.

Kapránsky Mihály kifutott a vendéglőből és kalaplegetve ment a hutaiak elébe. Ott asszony jött és hat férfi, köztük volt Pórubszky tanár ur, aki nőtlen ember volt és felügyelője, rendezője volt a kirándulásnak.

Nehogy valami ostobaság következzék el, azért jött ki a tanár ur. Mert hát a fürdő érdekeire mindenek előtt vigyázni kell, és végtére az asszonyok azért vannak, hogy kitegyenek magukért...

Az oszonna, amelyet a fölvirágozott asztalnál vidám hangulatban elköltöttek a hutaiak, fölfrissítette őket. A halovány arcok kipirultak és esengő kacagás, tréfás beszéd hallatszott a hosszú asztal mellől. Az asszonyok valóban csinosak, érdekesek voltak. Amolyan kisvárosi dámák voltak, akik mindig számon tartják a legutolsó párisi divatot; már akkor is, midőn senki sem tud a divatról. Egészséges nevetésük megtöltötte az üvegfalas éttermet és mosolygó tekintetüket nyájasan függesztették a fürdő vendégekre, akiknek idegenszerű volt megszokott, csöndes helyükön a hirtelen zaj.

Kapránsky Mihály bő ruhájában igaztattán járt föl és alá, mint egy színpadi rendező:

— Nos, hogy jelszik? — kérdezősködött. — Eddig még mindenkinek az volt a véleménye, hogy a hutai asszonyoknak nincs párjuk az országban.

Egy savanyu ember, a vörös mérnök, fanyarul jegyezte meg:

— Ugyan micsoda vak ember mondhatta ezekre a hizott ludakra azt, hogy szépek!

(Folytatjuk)

PUSZTULÁS

Nem tudom hanyadszor nézett ki Zabolcky Gáspár — az egész város Gazsi bácsija — a Király-kávéház nagy üvegablakán. Akármerre nézett, a szempillantása csak ott akadott meg a szomszéd sarkon, az új, fehér, tornyos palotán. Százszor is fölötté már, hogy nem megy az ablakhoz, nem néz ki, nem gondolkozik. De hiába. A sok jóakaratu ember biztatása, vállvergetése nem tudta megnyugtatni.

Az a sok kalapálás, véső, furás, amely miatt hét hónap óta szemetes a-E5-ter, nem jelenthet semmi jót az ő számára.

Nem tudott tetetni. Kávéhoz nem illő, komoly ábráztalalt járt-kelt az asztalok között. Sorra köszöntötte mindenki. De az öreg Zabolcky érezte, hogy valami szánakozás féle van a sok Adjon Isten-ben. Aár akarta, akár nem, hallania kellett, hogy az új kávéház gyufatartói vert ezüstből vannak. Már meg is jöttek. Mindgyik nyom vagy egy kilót. A falakra régen felrakták már a zöldesen érezett, gyönyörű márványlapokat. Az egész város megcsodálta az óriási lámpást, amelyik felülről gázzal, alulról mege villannyal világít. Hírlett, hogy a nagy bronzkályhát pesti művész csinálta. Még a biliárd-asztal lába sem olyan, mint más kávéházban.

Talán Pesten sincs sok külön kávéház, mint amilyen a Hunnia lesz, — mondták egymásnak az emberek. — De lenne akármi, mi csak idejárnak a Királyba, — folytatták, ha Zabolcky az asztal felé tartott.

Az öreg kávé nem szólt ilyenkor semmit. Csak azt gondolta, lesz ami lesz. Hogy nagy baj lehessen, azt el sem tudta képzelni. Miért is büntetné az Isten, hiszen nem vétett ő soha senkinek.

Ejfel után, elalvás előtt számolni kezdett. Sorba vette a vendégeket asztalok szerint, hogy kikre számíthat.

Dobos tíz éve jár a Királyba. Ő nem fog elpártolni, meg a veje se. Doktor Hamburger se; hiszen a komáj avagyok. A második ablaknál ülnek a tiszték. Ők is megmaradnak. Nincsen ugyan rajtuk valami sok haszon, de nagyon díszítik a kávéházat. Bolgár, a pénztáros se pártol a Hunniához, mert már akkor is rosszul érezte magát, ha nem ülhet a zöldpetyes karosszékben. Herceg se megy át, mert Fried is itt marad. A Herceg fia se, a biztosítási titkár. Vámos, Szende, Pojnar, az adó-tiszték mind megmaradnak. Hol van még a Vén fiuk bandája? Kelemen tanácsos, a nagyságos elnök, meg a többi harmincegy tag! Akkor se menének ezek máshová, ha a kenyér héját fészteném ki feketekávé helyett. A Tornász Kör a kasszirnó tartja itt...

Igy számolgotott Gazsi bácsi, míg el nem a'udt.

Mondta ugyan a feleségének meg a leányának, hogy nem lesz semmi baj, de mégis nagyon furcsán érezte magát, mikor egy napon megnyitott a Hunnia. Mind e napig azt hitte, hogy valami csoda fog történni. Egyre a pincéreket szidta, hogy ne bálmuljanak. Ő maga nem mert átnézni. A vendégektől szeretett volna egyetmást megkérdezni, de restelte, meg félt is. De nem is kellett kérdezősködni. Estefelől mind örömmel újságolták neki:

— Szép, szép az új kávéház, de nem nekünk való. Tulságosa nélkülöl. Van ott vagy tizenkét pincér, de egész nap nem volt több négy vendégnél. Ne féljen, Gabai bácsi, nincsen baj, nem is lesz.

Zabolcky hitte, hitte, de mégis félt. Vagy négy hétig minden a régiben maradt. Egész nap üres maradt a Hunnia. A pincérek egymással biliárdoztak és a képes újságokat lapozgatták. A gazda szóvalanul sétált fel és alá, mindenkinek köszönt, mindenkire mosolygott és lémetül káromkodott.

Mindenki azt mondta, hogy tönkre megy az a pozsonyi német, de azért mégis kíváncsiak voltak. Úgy estefelől, ha már erősen besötétedett, lassan belopózkodott a Hunniába néhány Király-beli törzsvendég. Csak egy félóra jöttek, hogy hirt vigyennek a többieknek — mondták egymásnak. A kis kopasz nagyokát hajlongott, hozta a pántlikás szivarokat. Nem mondták ugyan ki, mert restelték egymás előtt, de a szivar is, meg a fekete is nagyon izlett. Az is nagyon tetszett, hogy az újságokat egy külön libériás gyerek hozta. Másfél óra múlva elmentek, de kerülövel. Nem mertek a Király előtt hazamenni. Szégyeltek.

Egyik este hárman mentek, másnap öten, aztán mindig többen. Némelyek már nappal is be-mérészkedtek. Az öreg Zabolcky pedig elszomorodva avette észre, hogy mindig csendesebb a Király. Kivált este látszott meg nagyon, hogy a szomszéd-ban jobb banda játszik.

A törzsvendégek közül mégis kevesen maradtak el. Igaz, hogy a Tornász Kör már vagy két hete ott székelt a Hunniában a kasszirnóval együtt. De a Vén Fiuk csak itt maradtak. A törzsvendégek sem érezték valami jól magukat úgy esténként, mikor látták, hogy az öreg kávé mint feszíti homlokát a hideg üveghez, hogy megláthassa, kik térnek be a Hunniába. Mindig sápadtabban hagyta ott az ablakot. Nem panaszkodott. A jövedelem r.egcsappant. A nagy tükör megrepedt, a szellőztető elromlott. Nem törődött vele, nem csináltatta mege, hiába mondták neki. Mire a jogászok is átpártoltak. Azt mondták, hogy a Hunniában jobb a dákó és nagyobb a világosság.

Zabolcky érezte, hogy tönkre megy. De azt (Folytatás a 14-ik oldalon.)

BÁLKIRÁLYNŐ

Te vagy a szépség, ifjuság, az élet!
Tied minden gyönyör!
Ábrándaid mind megtévesztülének,
Égő vagy nem gyötör.

Mikor minden hur, mintha szíve volna,
Érzéstől sir, remeg,
S mint holdfényes tó, milljó habja, fodra,
Táncban ring a tömeg:
Mint a kis csillagok fénytáborából
Az üstökös-király,
Csodás szépséged messziről kilángol
Kitündököl, kivál.

Az is boldog, ki közeledbe férhet
S nézhet loppal, soká;
Boldog, ki kezéd, a liljomfehéret,
Lángolva átfogá;

Boldog, ki veled egy párrá fonódva
Forgat, röpit, ragad,
Mint a szívet gyönyör árján a nóta,
Mint rózsát forgatag.

Oh, boldog, kivel elszédit a mámor,
Mint rohamosan vad ár;
Kinek szeméből szíven lö ki Amor,
Pihegő kis madár!

Derűt, fényt hintesz napként szerze-széjjel,
Elbódítasz szízeket;
Szíved csordultig telve tiszta kéjjel,
Hogy szinte megszakad.

Én mégis számlak; mégsem irigyellek,
Mint mások, botorul.
Elnézlek... S kedvem, mint lángszinü felleg,
Sötétül, elborul.

Szeretném megragadni az időnek
Pusztító zord kezét;
Hogy mig órjás ércszobrok is kidőlnek,
Maradj ily üde szép!

Hiába... Látom, akik most csudálnak,
S tolonganak köröd,
Ma-holnap hogy' vonják más ifju lánynak
Diadal-szekerét.

Nem néked nyílnak télben a virágok,
Nem rólad szól a dal;
Szemedbe titkon égő könny szívarog,
Lelked majd belehal.

Hányan vettek részt minden örömedben,
S budból részt egy se' kér;
A cimboraság onnan szertelebben,
Hová a bu betér.

A legcsiszoltabb forma, drágagyöngyöm!
A legtörekenyebb;
Osupán az omló, formátlan göröngyön
Nem látszik csorbba, seb.

Jaj! a nőnek, kit bája, ifjusága
Örök lásként leköti;
Tünékeny az, mint hajnal pirulása,
Mint napfény-verte köd.

Ki ábrándokra bizza szíve sorsát,
Boldogtalan botor:
Hol két-szív egybeforr.

PATYI ISTVAN

A SIREMLÉK

A nagy, díszítésekkel izléstelenül tulhalmozott tettel ül a költő, a "Szaracén-melódiák" egykor híres szerzője, aki első nagy sikere után nem tudott érdemeset alkotni. Mellette az akrobatamellű szobrász lapozgatja az angol képes lapokat. Bozankodik, hogy a szövegből egy betű sem ért. Ez a gigázi termetű szobrász nem volt tehetség híjján, de az eddigi pályázatoknál alávaló intrikák miatt — saját szavai — csak második díjat tudott nyerni.

Hirtelen nagyot ütött az angol képes újságra. Ezt nézze meg, uram, — mondotta a költőhöz fordulva, — ez aztán siremlék! Ezek az impozáns arányok... Nézze, hogy hat ez a kiváló fátyla a géniusz kezében.

— Nem rossz, — mondotta a költő unottan.
— Micsoda dadogás, tántorgás ehhez képest a Zsigay siremléke, amely az első díjat nyerte... Homokkőbe faragott szánalom... Becsületem-re... És hogy megdicsérték... Pfuj! Persze, Zsigay érti a módját... Ugy beszél magáról, mintha Isten a világot az ő urvrajza szerint csinálta volna!

A költő savanuu maliciával jegyezte meg: — Önből az irigység értékes hasonlatokat csíhol ki... A szobrász akadémikus redőbbe vont a homlokát.

— Irigység? Nem tudom, mit irigyelnék Zsigay-nak? Az erőtetett pózt? Megmondtam neki szemtől-szembe, hogy ne megyéb, mint a zenének sikerült álképlete.

A költő csettintett a nyelvével.
— Sikerült álképlet... Brávó, ez jól van mondva. Folytassa, fiatalember...

Nagyot ásított, s tenyerére hajtotta állát. Jóideig nézegette a szobrászt, aztán élénkebb tekintettel fölvetette a kérdést:

— Mondja csak, mesterkém, ha én úgy hirtelen meghalnék, tudna-e koncipiálni valami érdekes siremléket?

A szobrász kidüllesztette mellét:
— Hogy tudnék-e? Egy egész Panteont! Femeje tele van grandiózus gondolatokkal. Ami speciálisan a siremléket illeti, abban csodásat tudnék alkotni.

— Igazán?
— Szavamra.
Kivette ceruzáját és rajzolni kezdett az asztalon.

— Nézze... Egy kettétört obelisz... oldalra előre borulva összeomló női alak... a vigasztalanság jelképe, aki az elhagyott lant fölé hajlik... a háttérben a félkörben futó padon két kis angyal ül, tekintetük a végtelenségbe merül. Érti?

— Majdnem...
— Roppan hatásos lenne például bronzban.
— Gondolja?
— Bizonyos.

A költő komolyabban kezdett érdeklődni.
— És mennyibe kerülne ez a siremlék?
— Mennyibe? Hm... az attól függ... de azt hiszem, hater forintért márványból is ki tudnám hozni.

— Kararaból?
— Nem éppen, de ahhoz hasonlóbb...
A költő elgondolkozott. Valami nyugtalanság kezdett a szemében csillogni. Halkan, kissé elfogott hangon kérdezte:

— Mit gondol, összegyűlné hater forint az én siremlékemre?
A szobrász lomhán vállat vont.
— Azt nem lehet tudni...
— De mégis mit gondol ön?

— Hogy mit gondolok? Ejnye, de furcsa kérdés... Mit gondolok? No hát ha éppen tudni akarja, nem tartom valószínűnek.

— Miért? — hangzott az ingerült kérdés.
A szobrász tovább vonogatta a vállát.
— Miért, miért? Mért hater forint sok pénz... az emberek átkozottul okosak, takarékosak... fogukhoz vernek minden garast... Ott van például...

Nem folytathatta, a költő erőtetett kacagása megzavarta.

— Haha! — sápitotta, — ön téved, barátom, végtelenen téved... Semmi sem bizonyosabb, mint hogy az én siremlékemre összegyűl hater forint... eh ez mégis... annál csak az bizonyosabb... csak éppen az, hogy az én siremlékemet nem bízzák fazekasra, agyagsimitóra, hanem szobrászra, hivatott művészre... Teszem Zsigaira... Igen, barátom, Zsigayra. Ah, az az ember...

A szobrász néma, dühvel szorította össze ök-lét... Ha dühének engedelmekedett volna, már folyna a gyűjtés a költő siremlékére...

IN

AMIK tor, hül szevisszasá A do — Mo gatott: s divatárusí összeszedj s most...

A fia a nyugodt kába zárt megkérdez — A szabbul. I aztán az tovább ne A de — Na tán inkább Amitt. Érezte, ha esa érzés. luban, ne ták neki. gában. S szép leány többje s Szépp egyik sze nom fehé női óra k A pé mozdult. re szép. mellett u érzése, a vitt... s leány sze A doktor — Én — N — X

rok. A do — U — A — M legyen. A lea tan simog — K — Is ni!... Al ja minde — A A do kapta ki dett. Az — R zái! A do — S asszonytő — L sejt a do anyja rég sem kapl

rok. A do — U — A — M legyen. A lea tan simog — K — Is ni!... Al ja minde — A A do kapta ki dett. Az — R zái! A do — S asszonytő — L sejt a do anyja rég sem kapl

rok. A do — U — A — M legyen. A lea tan simog — K — Is ni!... Al ja minde — A A do kapta ki dett. Az — R zái! A do — S asszonytő — L sejt a do anyja rég sem kapl

rok. A do — U — A — M legyen. A lea tan simog — K — Is ni!... Al ja minde — A A do kapta ki dett. Az — R zái! A do — S asszonytő — L sejt a do anyja rég sem kapl

rok. A do — U — A — M legyen. A lea tan simog — K — Is ni!... Al ja minde — A A do kapta ki dett. Az — R zái! A do — S asszonytő — L sejt a do anyja rég sem kapl

INTERMEZZO

Holland eredetiből fordította:
SZÁSZ ZSOMBORNÉ

A MIKOR a mosónő hívására, akinél a leány lakott, megjött a doktor, egyszerű ágyban találta a beteget. Sötét haja kuszáltan hullt arcába, keze homlokára volt szoritva s lepedő, takaró összevisszaságából finoman ragyogott ki fehér hálórúhája.

A doktor, mielőtt szobájába lépett volna, hallotta sóhajtozását.
— Most nyugodtabb, — mondotta az asszony. — De egész éjjel jajgatott... nem hunyhattuk be szemünket. Szegény néhai férjem huga... divatáruléány Hágában. Talán látta is már itt a doktor ur? Hogy összeszedje magát, azért jött falura. Nem nagyon jó az egészsége... s most...

A fiatal orvos azt mondotta: — Hm! hm! Valami visszatartotta a nyugodtan fekvő fiatal lánytól, mint ahogy fél az ember, hogy makába zárt fájdalmat zavarjon meg. Végre, hogy megtörje a csendet, megkérdezte, hogy beteg volt-e már, amikor ide jött?

— Az, meglehetősen. Agyondolgozta magát. De tegnap lett rossz szabul. Doktort azonban nem akart. Doktort azonban nem akart. Ma aztán azt mondtam, hogy legalább éjszakája legyen az embernek... tovább nem lehet kiállani. Mit mond, doktor ur?

A doktor nem mondott semmit, csak nézte a leányt.
— Na, én megyek, — mondotta az asszony. — A doktor urnak tán inkább beszél, nekünk nem mond semmit.

Amint az asszony kiment, a doktor egy székelt vitt az ágy mellé. Érezte, hogy megjelenése cseppet sem volt orvoshoz illő; valami furcsa érzés, csaknem tisztelet vett erőf rajta. A leányt már látta a faluban, nézegette s csinosnak találta. Kérdősködött utána s mondták neki, hogy rokona ennek az asszonynak, árva, divatáruléány Hágában. S eszébe jutottak egyetemi évei, amikor alkonyattájt ilyen szép leányokat szólított meg az utcán. De ez sebb volt, mint leg-többje s valami esodálatos komolyság volt szemében.

Szétnézett a barátságosan, bibliai képekkel díszített szobában. Az egyik székre főhéher alsóruhá volt dobva, fölül rózsaszín szoknya, finom fehér csipkével. Az asztalon fehérfátyolos matrózkalap és arany női óra hevert.

A petroleum-lámpa vörösen világította be a szobát. A leány megmozdult. Sajátságos izgatottság vett erőt a doktoron... Aztán egyszerre szép, szőke, fiatal felesége jutott eszébe, aki otthon a teás-asztal mellett ül, kis böleső fölé hajolva... aztán ismét az ismeretlen izgatós érzése, amit a falusi hivataloskodás egyhangúságába némi emóciót vitt... s mindemellett valami esodálatos tiszteletet érzett e esőndes leány szenvedése iránt.

A leány azt hite, hogy egyedül van, fölült s ijedten nézett a doktorra.

— Én nem hívtam, — kiáltott, hátrasimítva haját.
— Nénje hívatott, — felelte bizonytalanul a doktor.
— Neki semmi köze hozzám... fizetem... s azt teszem, amit akarok.

A doktort meglepte a leány szépsége.
— Ugy-e, azért van itt, hogy egy kis erőt kapjon? — kérdezte.
— Azért... de én nem hívtam...
— Mégis, talán valami orvosságot rendelhetnék, hogy nyugodtabb legyen.

A leány idegesen rendezgette ruháját, ágát, párnáját s izgatottan simogatta haját. Szeme tüzből égett s idegenül bámult a levegőbe.
— Keres valamit, — kérdezte a doktor.
— Istenem, istenem! Hát talán álmodtam, hát lehet ilyet álmodni!... Álmodhatja-e az ember, hogy levelet kapott, hogy elolvasta, tudja minden szavát s valóban nem történt meg?
— Az lehet... De egy levél van itt...

A doktor egy levelet vett föl a földről. A leány ijedt sikoltással kapta ki kezéből s visszaesve párnájára, ismét hangosan zokogni kezdett. Az ajtóban megjelent a néni.
— Rettenetes. Így jajgat már egy éjjel és egy nap. Mit szól hozzá?

A doktor a fejét rázta.
— S egyáltalán nem tudja, hogy mi történhetett? — kérdezte az asszonytól. — Nem kapott mostanság levelet?
— Lássam csak... Persze, tegnap este felé. Talán valami viszonyt sejt a doktor ur? Nem, az nem volt neki. Haláleset sem lehet. Apja, anyja rég nem él. A városban derék embereknél lakik, rossz hírt onnan sem kaphatott.

A doktor alig hallgatott reá. Folyton ez a rémitő zokogás zúgott fülébe s teljesen tehetetlennek érezte magát. Intett az asszonynak, hogy hagyja magukra. Akkor talán beszél a leány, — mondotta.

Amint az asszony kiment, fölállt, kezébe vette a leány pulzusát s nyersen rákiáltott:

— Hallja, most már legyen vége! Hallgasson!
Ez segített; a leány mind halkabban és halkabban zokogott, de kezét tördelte és úgy fuldoklott, hogy egész teste remegett.

— Istenem, istenem, csak ne hagyjon itt! Istenem, maradjon. Egyedül meghalok... ilyen egyedül a világon.

A fiatal doktort meghatotta a leány szerencsétlensége s résztvevően simogatta sötét haját.

— Szegény gyermek, szegény gyermek! Bészéljen, mondja el... Hátha megkönnyebbül. Szegény teremtés!

A doktor határtalan részvétet kezdett érezni a leány iránt; most már nem szépségét látta, nem levett ruháinak illatát érezte... aztán gondolatainak csapongása közben megint felesége jutott eszébe, a szép szőke asszony a kis gyermekkel; a kedves, érző, asszonyka, akit úgy szeretett.

— Most igérje meg, hogy esedesen fog feküdni. Nincs értelme, hogy így jajgasson. Reggel majd eljön a feleségem is. Vele talán szívesebben beszél... talán inkább is tud segíteni...

— Felesége! — szölt közbe izgatottan a leány. — Felesége!... az nem jön hozzám... az nem jön ide. Oh istenem, maradjon itt! Óljon meg, nekem nincs hozzá bátorságom.

— Ne is gondoljon arra... S annyira helyrehozhatatlan... Talán...

A leány fejét rázta.
— Oh, dehog. Bár lenne... bár legalább az volna. Szívesen dolgoznék éjjel-nappal, hogy eltarthassak egy kis gyermeket, szívesen. De nincsen, nincs semmi. S azt írja... óh itt maradtam egyedül, egészen elhagyatva. Soha sem kértem, hogy elvegyen, meg voltam elégedve... de most már bizonyosan mást akar... bizonyosan nem mehetek többé hozzá. Istenem, nem bírom ki ezt az életet...

Ismét elkezdett zokogni s könnyei patakokban folytak végig arcán.

— Szegény leány, — mondotta a doktor s vette kalapját. — Majd visszajövök, — s azzal gyorsan távozott. Lakása közel volt a szomszédban; egyenesen szobájába ment s valami esőndesítő szert kevert.

— Te vagy ott? — szölt át felesége a szomszéd szobából.
— Én édesem, de újra vissza kell, hogy menjek.
— Elég sokáig voltál oda. Meghül a teád. Komoly beteg?
— Nem... az nem... Majd elbeszéltem.

Azzal visszament. A port egy pohár vízbe öntötte s beadta a leánynak.

— Így jól van. Ha nem tudna az éjjel aludni, — fordult az öreg asszonyhoz, — adhat be még egy port. Holnap újra eljövök. Ha nyugodtan alszik, bizonyosan jobban lesz.

Köszönt s öntudatlanul még egy pillantást vetve a leányra, hazament.

Felesége hallotta, hogy jön. Elibe ment, nehogy ismét elszalassza.

— Itt vagyok, édesem, — mondotta a doktor s megcsókolta homlokát.

— Mi történt? — kérdezte az asszony.
— Hivatalos titok, — tréfálkozott az ura.
— Ah, olyan komoly!
— Dehogy. Csak tréfa. Ez a leány, tudod, aki itt lakik a szomszédban...

— Oh, az a szép leány!...

Odanyújtotta a teát férjének s a doktor lassan inni kezdte.

— Olyan nagyon beteg? — kérdezte az asszony kis idő múlva.
— Roppant ideges... szinte megőrül a fájdalomtól.

— A szobalány azt mondja, hogy nincs semmi különös baja, — mondta az asszony orrát fintorítva.

— Azt nagyon rosszul mondja, édesem. A beteges állapotokban annyi sajátság van, hogy ilyen határt nehéz vonni.

— Mindenesetre, te jobban tudod.

(Folytatás a 14-ik oldalon.)

TAVASZI napsütésben ragyogtak a templomi selymek és ezüstök. Husvét felé közelgett ifju sietéssel a vén idő. Halavány, finoman derengő aranya volt a fénynek és selymesen foszlott ki az ágból és rögből a tavasz gyöngye zöldje. Kristályos pengésű, lágy sirású harangszót ringatott ölében az üdén suhanó szélfuvás, reszkettek a templomi gyertyalángok, imádkozott a pap, és Alán, a költő, az oltári lépésön térdrehajolva, kezébe fogta egy lány-
nak a kezét.

Görnyedt vállu és sápadt kis figura volt Alán, a költő. Csak a nagy szeme volt szép, bágyadt, sötéten tüzes, mint a drágakövekkel meghintett keleti bársony. Züllött volt a kabátja Alánnak, a cipője otromba, és mindenképpen meglátszott rajta, hogy fázós egyedülállóságban csavarogta végig a hosszú tél ködös utjait. Utálta már a süket, mérev utcaák buta homályát, a bérlet ágynak párnáin talált didergős álmat, az óeska bor fanyar mámorát, a vigyorgó léhaságok keserű gyászát. Fészket akart, tavaszos meleget, názi örömeiket és békességes álmat. Ugy eselekedett hát Alán, mint a napos falnak hekirőpülő bódult tavaszi bogár, — bezúzta a fejét. A leány, akinek a kezét fogta ott az oltári lépésön, rőthaju és halszemű. Jó, szorgalmas, fészkekrakó és szürketollu szárnyas. De sok mindent látott e fakó kis emberi — bőrből Alán, a költő. Forró kutya-hűséget, puhán ölelő jóságot, a szeretetnek, az alázatnak, a bekeletirésnek egy egész életre dusan elegendő kíneseleget. Mert hát a költők tudvalévőleg hőbortosak és képzeltök, akár a regebéli bus lovag. Tarka lázesillagok sugárzásán át nézik virágos ösvénynek a köves utat, és karesu hatyunak a sárgahasu békát. És csak ha lefoszlik szemükről e tarka csillogok raja, akkor látják meg az álomheregőnő ezüstös ködrújája alatt a lompos és együgyű kis mosogatóleányt.

Öreg a nóta, olyan öreg, mint a pók, meg a háló, amely ráfonódik a félrevertett rozszant hegedű alvó hurjaira. A vérvő és felhőszelő gögös sasmadár fészkebe szedi a szürkepelyhes, buta kis tojót. Azután ez át néki meleget, de csak annyit, amittől átlan-gyosul az egyik körme, és át néki szürkepelyhes, bután csipogó, esetlenrőptü fiakat. Ám, ha beszél néki királyi párja a felhő csodákról, a nap lángjairól, a viharzugásról, a villámnyílas, bömblő égi haragról és a szivárvány hétszínű selymeiről — akkor ásitva ufrja bele fejét fészke pihébe a kiesi nő-tény.

Tehát feleséget vett magának egy tavaszi vasárnap Alán, a költő...

II.

Amikor pedig jőllakott Alán, a költő, a tisztas és becses polgári otthon káposztaszagu nyugalmával, amikor betellett a fakó és fanyar hitvesi ajak lanyhatuzú csókjaival, amikor meglátta, hogy bizony nem takar forró érzelmi kincseket a rőt kis esigahéj, amit magához váltott, — és nincs semmi, semmi, csak egy álmosan tollászkodó, makacsul együgyű, hidegönzésű kis asszonyveréb, és senkit sem qtlál otthona virágosra meszelt falai között, akinek beszélhetne a felhő csodákról és a hétszínű-égi tüzről, — akkor el-
indult "Alán, — bűnös" utakon, — álmat után...

Izzόμεlegű, aranyfoltos nyári réteken látta meg először Iriszt, a szomoruzemű gitáros leányt. Irisz barna volt, aranyos barna, mint egy forrócsókos nyári alkonyat. Irisz dalokat tudott a messzi kék vizekről, a holtrafáradt fecskemadáról, és a tavaszi esőkről. És Irisz nagy, ködös szemében viszsza-
rajzoltak a szilajrőptü álmat, melyekről forró pihéggel suttogott néki Alán, a költő. És édes volt az álom az Irisz lágy ölében, és gyönyörű volt a hunytszemű merengés az Irisz halk nóttája mellett...

Mese-éjszakák voltak ezek, esudaszép nyári éjszakák! Aldott pihenés esett a selymes virágkőveken, gyönyörben vonagló öle-

KOMÉDIÁK

lések lázas örülete sikoltott belé a csillagos homályba, és szomjas fiatal esőkok tüzetől remegett a föld. Szerették egymást, — óh, nagyon szerették, Alán, a költő, és Irisz a szomoruzemű gitáros leány...

III.

A fészekben pedig a keményagyu és köpötszárnyu kis veréb csak rakta szapora buzgalommal a szeplős tojást, és sárgaesőri, szürkepelyhez, butául nyurga fiakat költött! Rossz, hűtlen apa volt Alán, a költő. Nem rendítették soha meg a dajkai gondók és a fogzási örömek. Fészkekerülő, kőszá vihar-madár lett belőle, aki vak sietéssel üzte a villámos fürgeteg szédületeit.

De egyszer, — egyszer megfogta esapon-görőptü szárnyait egy álmos hurok. Beteg, halálos beteg lett az egyik kis veréb-gyerek. Lázas-pirosan nyöszörgött a forró ágyon. Fuldoklott a göresös gyötrelémtől, és irgalmat esengett a rémült kis szeme. Nagy, néma alázat és szomorú megrendülés rázta meg ekkor Alánt. Az ő vére ez a sápadt kis békagyermek, — és még csak nem is szerette eddig. És a világra élni jött ez, és napot akar és levegőt, bár rut és ostoba. Nagy megret-tenésben és lobbanó indulatában Alán mindenét odaadta volna, csak éljen a gyermek. A derék és józanéletű gentlemanek ilyenkor a legragyogóbb doktori elméket hívják segítségül, de ő csak egy bódultfejű és babonászivű poéta volt, a bolond Alán... Ő hát térdreucuklott a kiesi ágynál és szólni kezdett az Istenhez... Ekkép:

— Hitvány voltam eddig, uram, és bűnös életű. De soha többé nem futok én a kő-sza álmat után... Soha én nem kergetem már kékpárnás éjszakai utakon a gyönyörű mámorot, nem tárom karomat a foszló káprázatok után... Hunyjanak el az én határo-mon a szines csodalángok, a szerelmi örömek piros lobogásai... Elkerülöm én már az aranyfoltos nyári rétek kísértő ösvényeit és buesuzóra sem eszokolom én meg többé a da-lók és mesék aranybarna lányát... Itt ma-radok én most már mindig e kriptai homály-ban és kerüljön el messze engemet a kacagó élet... Néma, földig görnyedt és alázatos cselédje leszek én e szürke árnyaknak, melyeket rálehelteél óh ufam az én bolond kis pilleéletem tarka zománcára... Így lesz ez, uram, csak e most ide nézz, csak most ne engedd kialudni ezt a kiesike létet, melynek én gyujtottam föl a halovány lángját...

Meggyógyult a gyermek. És ugy cselekedett Alán, ahogyan fogadkozék. Alázatos cselédje lett a szürke árnyaknak. És azt hívé a balga Alán, hogy a sok emberből, ki ben-

PUSZTAI VERS

Fenn ül a hold a szőlődombok ormán, —
Mint egy menyasszony náza reggelén...
Exultrojtos, nagyfátyolos palástja
Idáig ér a rét gyp-szönyegén...

Antik világok álma leng a pusztán,
A város eltűnt... Néhány ozipol áll...
Régmúlt pogányok csarnokába leltem
Az oltárok tüzet is látja már...

Az égig érő ozipol árnyakon túl,
Óles lángokkal int a tűz felém,
Igy éghetett a diadalmi máglya
Kébor pogányok ünnepe-éjjelén.

Igét ul a lelkemen, — a felejtem,
hogy a gyárkémény, mi ott az égbe ér
S az ég "asztag lenn a szemhatáron
Éhes ezrektől áhitott kenyér.

DUTKA AKOS

ne elveszett, — a kőbor álmodó, a hevülő és a rajongó lovag, és mind, mind e sokból egyet mégis csak megmentett: — az édes-
apát. És nem gondolt arra a balga Alán, hogy a dalos mámorok izzása is gyujthat eleven tüzet, és hogy életfakasztás okából virágoznak a tavaszi földön a názi csodák.

Gazdag öreg ur volt már Alán, a költő, gazdag öreg ur, és egész babérkővek virul-tak a szobája falán. A sárgaábrázatu kis bé-ka fia nagyra nőnek, és vigyorgó öntudat-lansággal bukdaesoltak szerte az élet náda-sában, ahelyett, hogy áhitatosan megkupo-rodtak volna a homókos parton, esodálgatva kínesele mélyét a tónak, melyből ők életre keltek. A kis veréb-nő tarka és gömbölyü kajdácsesá tollasodott. Azzal a büszke tu-dattal ébredett minden reggelén, hogy ő ün-nepelt költő-hitves, — azzal a kaján elégu-letlenséggel ült le az ebédhez, hogy kötele-ségű és derék édesanya, — és este azzal a nemes örömmel hajtotta álomra a fejét, hogy ő hódolatérdemő mártirja a költői könnyü-szívűségnek.

Beteges, és szeszélyes öreg ur volt már Alán, és már szenzációs halálizalomra ké-szülődtek a jóbarátok, a krajeáros lapok, és a nép. Szeszélyes öreg ur volt, és egy ködös estén lázas önefűséggel kívánta meg a ma-gányos esétát, az akácós liget fehér utjait. Kiment hát az akácós ligetbe és rőtta a fe-hér utakat. Ott aztán szivgőresöt kapott, és leült a földre. Lehunyta a szemét és erős, világos bizonyossággal érezte, hogy most va-lami nagy dolog következik. Érezte, hogy most elszakad tőle az édes élet, eltűnnek elő-le a fehérén ringadozó ligeti lombok, a mesz-szefutó utak és a ezüstpárás levegőtenger, — és jön az örökkévaló álmodás. Béna áju-lásban zsibbadt el minden izma és a száján nem jött ki hang. Végighullott a fehér uton, mint egy lomha árnyék.

És ekkor arra közelgett két rongyosru-hás csavargólegény. Az elterült test láttára megtorpantak, mint csikó az árokszálen.

— Nézd, — mondta az egyik, — egy halott ember.

A másik akkor már rája hajolt.

— Te, — mondta, — ez ur. A ruhája finom. Te, ennél pénuz lesz, — ujjongott, — és ez öröm, mert ha üres zsebbel tévedek haza, Irisz anyám, a vén goposz, megint ki-zár éjszakára és nem ad vacsorát...

Alán, a költő, hunyott pillái mögöl szembenézett a csavargóval... A legényke az ő arcát viselte! Az ő sápadt arcát és nagy homlokát, az ő szép, bágyadt, sötéten tüzes szemét, melyek hasonlatosak voltak a drága-köves keleti bársonyhoz...

A rőt kis verébfiak közül Alánhoz nem hasonlított egy se...

Irisz anyám, a vén gonosz... Alán ugy látta, kettéválk a feje fölött az ezüstös ég, és egy szörnyű szakadék vigyorog rája, egy szörnyű szakadék, melyben a rémes képzelet minden undok hüllő-szörnyei, az örület láz-képeinek iszonyatos csodái nyüzsögnek... Aztán egy vizesöppet látott Alán, egy pará-nyi, szines vizesöppet, melyben tarka futással rajzoltak előtte végig az élet képei, szivté-pő komédiái, rettentő furesasága... És ak-kor kacagni akart, hörögte, bögve, ordítva kacagni... De nem tudott...

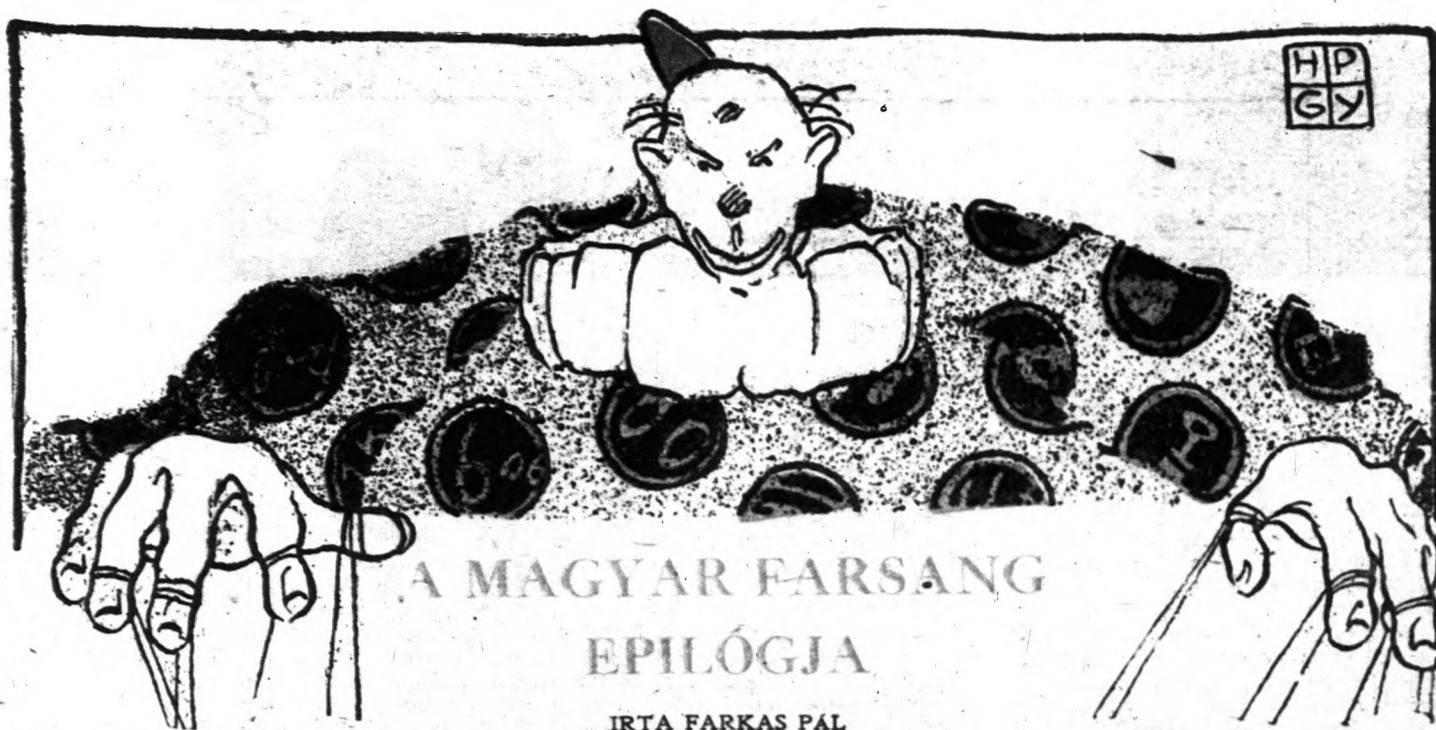
A legény kifogatta a finom ruha sely-mes zsebeit, és busan felállt.

— Semmi, — mondotta, — semmi.

Alán ekkor még egyszer látta az arany-ködös, nyári réteket és még egyszer hallotta Irisz halk dalát... Aztán megint tüzes ma-rokkal kapott a szívébe a szörnyű tudat, hogy egyetlen hitvány rézpénz sines nála... És az utolsó fény, amin a pillantása megtö-rött, a rajta borongó két gyönyörű meleg, sötétbársony gyermekszem éhes tüze volt... Aztán esuklott egyet, két nehéz, öreg könny futott ki a szeméből, és sűrű, halálos fekete-ségbe borult előtte a hitvány és drága, for-talmes és gyönyörű, irgalmatlan és imádott élet fényes világa...

Pap Mariska.

KÖNYV
panaszko
jük. Teh
Az
Az
Az elősz
teljesen
hozza fo
örögm
Az
mint a B
A m
gáln
Az
A m
Nem igaz
szerdán
Az
tudom
három h
Kovács
szer bős
A m
Az
vele Egy
dezett
A m
soha sem
zigazán
A m
meghív
sárnap
latok
Az
A m
gián. E
kell. az
rényle
váeshez
Az
(A
het kül

A MAGYAR FARSANG EPILOGJA

IRTA FARKAS PAL

KOVÁCSÉK házibálján vagyunk. Hajnali négy óra tájban két fiatal ur találkozik az üres buffethen és miután óvatosan meggyőződtek arról, hogy a háziak közül senki sincs jelen, keserves panaszkodásba kezdenek. A panaszokból, ami közérdekű, alább közöljük. Tehát:

Az egyik (halkan): Megpróbáltad?

A másik (még halkabban): Meg. De mit gondolsz, mit tiltak ki? Az előszoba ajtajában a család egy fiatal rokona áll és úgy tesz, mintha teljesen be volna rugva. Valahányszor egy vendég meg akar szólni, hozzá rohan, átöleli és a fülébe ordítja: Ne rontsd a mulatságot, édes öregem.

Az egyik: Gázság. Csak azért, hogy a mulatságuk tovább tartson, mint a Fehéréké, itt fognak nyomorgatni reggeli hét óráig.

A másik: És hétkor korhelylevest és friss kolbászt fognak felszolgálni. Brrr. (Megrázkodik.)

Az egyik (szünet után): Mikor aludtál utoljára?

A másik: Mikor? Mindjárt megmondom. Azt hiszem esütörtökön. Nem igaz, esütörtökön Kelenfflyéknél voltam. Akkor szerdán. Vagyis szerdán a kaszinópiknik volt. Egyszóval nem tudom. (Szivtépoen ásit.)

Az egyik (hirtelenl irtózatos düh vesz rajta erőt): Én azonban tudom. November óta nem aludtam ki magamat rendesen. Annak éppen három hónapja. És most szeretném tudni, honnan a pokolból veszi ez a Kovács, vagy hogy hívják, azt a jogot, hogy az álmodat elrabolja. Kétszer beszéltem vele az életemben.

A másik (nagy esodálkozással): Hát ismered?

Az egyik: Kit? A házigazdát? Mondom, hogy kétszer beszéltem vele. Egyszer a kaszinóban és egyszer a borneoi íngeségek javára rendezett háziiparbazáron.

A másik: Hiszen te akkor a család régi barátja vagy. De én! Én soha sem láttam az öregot, ma este sem. Egy kövér urat néztem a házigazdának, de később kislult, hogy csak a tappeur volt.

Az egyik: Hát akkor... aaauu (ez ásitás)... hogy kerülsz ide?

A másik: Ahogy máshova. Meghívtak. Kovács János ur és neje meghívtak ma este kilenc órára egy eszéste teára. Én tehát mult vasárnap két névjegyet dobtam és ma... aaauu... itt vagyok. És mulatok. (Végigvágja magát a divánon.)

Az egyik: Miért nem mondtál le?

A másik (vállat von): Azt hiszem, nincs meg hozzá a kellő energiám. És azután a lemondás olyan körülményes. Az embernek írnia kell, azután meg kell címeznie a levelet, azután bedobni a levélszekrénybe, azután... és elvégre miért ne menjek el éppen ehhez a Kovácséhoz.

Az egyik (csendes lemondással): Csak már vége volna.

(A belső termekből most vad ordítás hallatszik. Világosan meg lehet különböztetni egy átható hangot, amely többször ismétli: "Nem

megyünk mi innen el, míg minket a házigazda furkós bottal ki nem ver".)

Az egyik (a fogait esikorgatva): Azt a furkósbotot a te hátadon szeretném eltörni.

A másik (rezignáltan): A gazember Ezt is a házigazda bérelte fel. Csak hogy lefőzze Fehéréket.

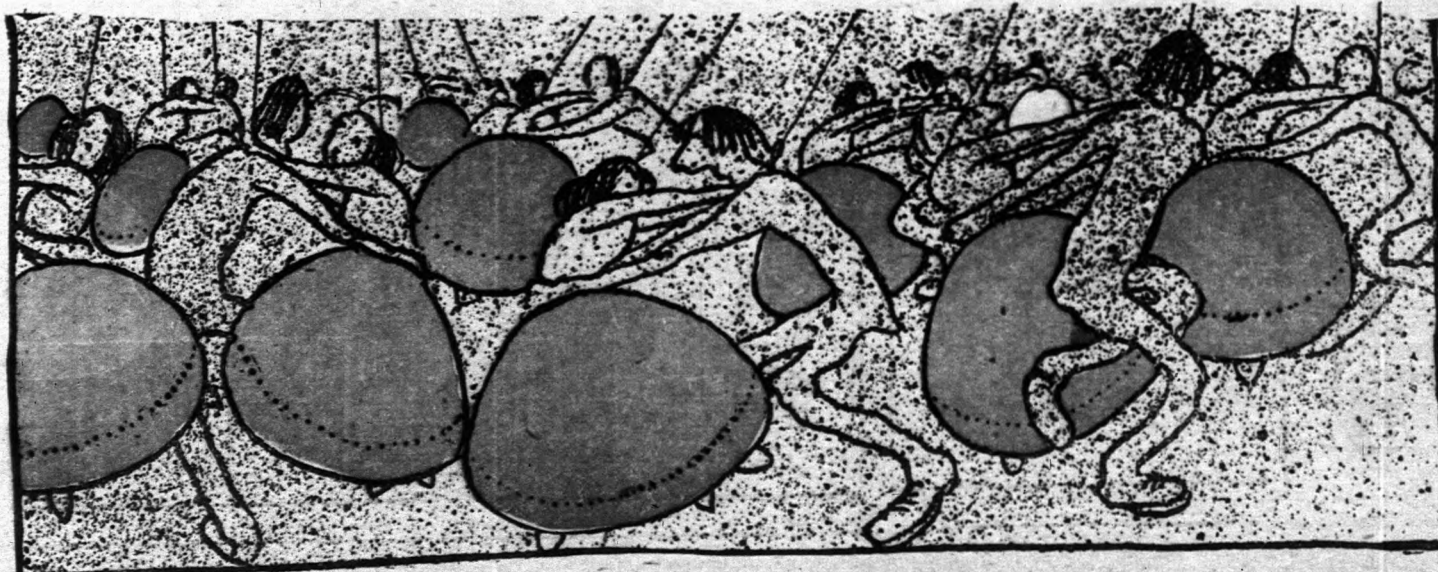
(A házibál tovább folyik.)

A két fiatalember, akik most esüggeden, szomoruan ülnek az üres buffet sarkában, nem allegorikus alakok. Éppenséggel nem. A fővárosi társaság számottevő fiatal tagjai: (számottevő az, akit meghívják) ilyenkor februárban majdnem kivétel nélkül így éreznek és így beszélnek. Ami semmiképpen sem csoda. Mert ezek a fiatal urak egy nehéz és fárasztó kampagnet küzdöttek végig, az ugynevezett farsangot. November elején kezdődött a szezon, amelyet az angol műveltséggel bírók szíznnek is neveznek.

A budapesti szezon vagy szízn azonban igen lényegesen különbözik a nyugati kulturállamok hasonló intézményeitől és időszakaitól. Szó sincs róla, a berlini, a párisi és a londoni vagyonos és előkelő emberek is végigélik a társadalmi életet, meghívják és meghívásokat fogadnak el, vacsorákat és estélyeket adnak és más hasonló dolgokkal mulatnak. De sohasem felejtik el, hogy van más foglalkozásuk is, mint dekolletált hölgyek mellett vacsorázni és elmésen csevegni. A londoni, a párisi és a berlini mindig tisztában van azzal, hogy reggel kilenc órákor a miniszteriumban, a gyárban, az irodában vagy a törvényszéknél dolgoznia kell. Dolgoznia. Ezt a kellemetlen fogalmat odakünn ugyanis komolyan veszik. És éppen ezért hozzá szabják a életrendjüket. A társadalmi érintkezés igen kellemes időtöltés, de nem öncél. Untig elég, ha bizonyos korlátok között élvezik. Ha például vendégeinket nyolcra hívjuk meg, félkilencor vacsorához ülünk, féltizkor felkelünk, féltizenkettőig diskurálunk és éjfélre otthon vagyunk — akkor igen kellemes estét töltöttünk el és aludni is tudunk.

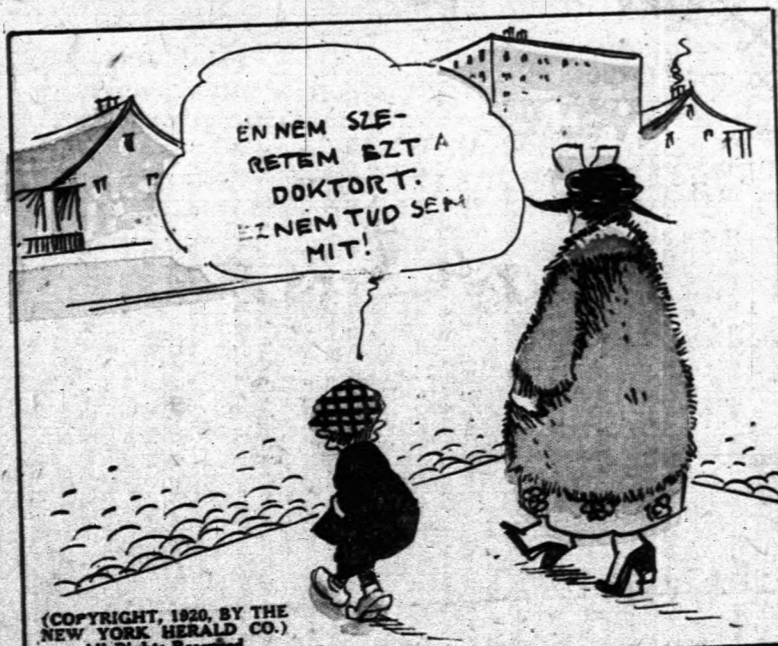
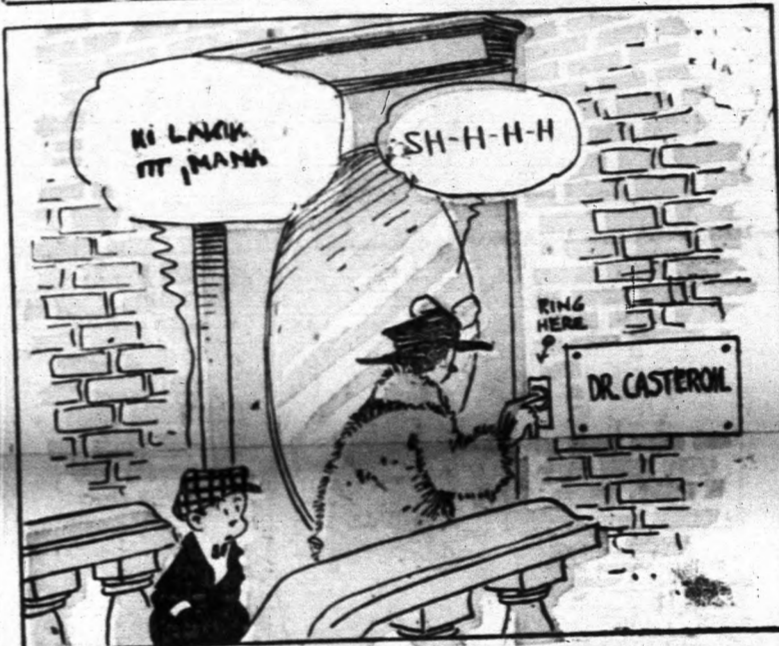
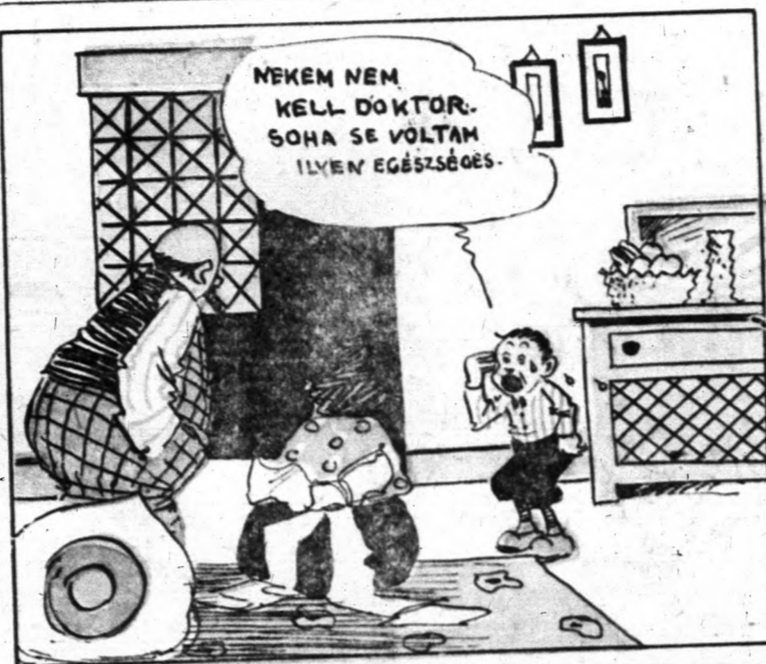
A budapesti szízn lényegesen más. Tudja a jó Isten, hogy ki állapította meg a mi bál szokásjogunkat, annyi bizonyos, hogy az a szokás egészségtelen és ostoba. A meghívók félkilencre és kilencre szólnak. Amiből is minden vendég megérti, hogy ha féltizenegy előtt jön, magánbeszélgetést folytathat a háziakkal. Mivel erre a kétes szerencsére senkisé vágyódik, a termék csak tizenegy után telnek meg. A vacsorára körülbelül éjfél tájban kerül reá a sör, a háziak azonban kikötik, hogy a felszolgáló pincérek lehetőleg lassan működjenek. Ennek az elmés kívánságnak két oka van. Először is a vacsora alatt mindenki evéssel foglalkozik és így nem kell mulattatásáról gondoskodni. És mennél jobban nyulik ki a vacsora, annál biztatóbb a remény, hogy az estély nem fog egyhamar véget érni, ami ugyan háziaknak és vendé-

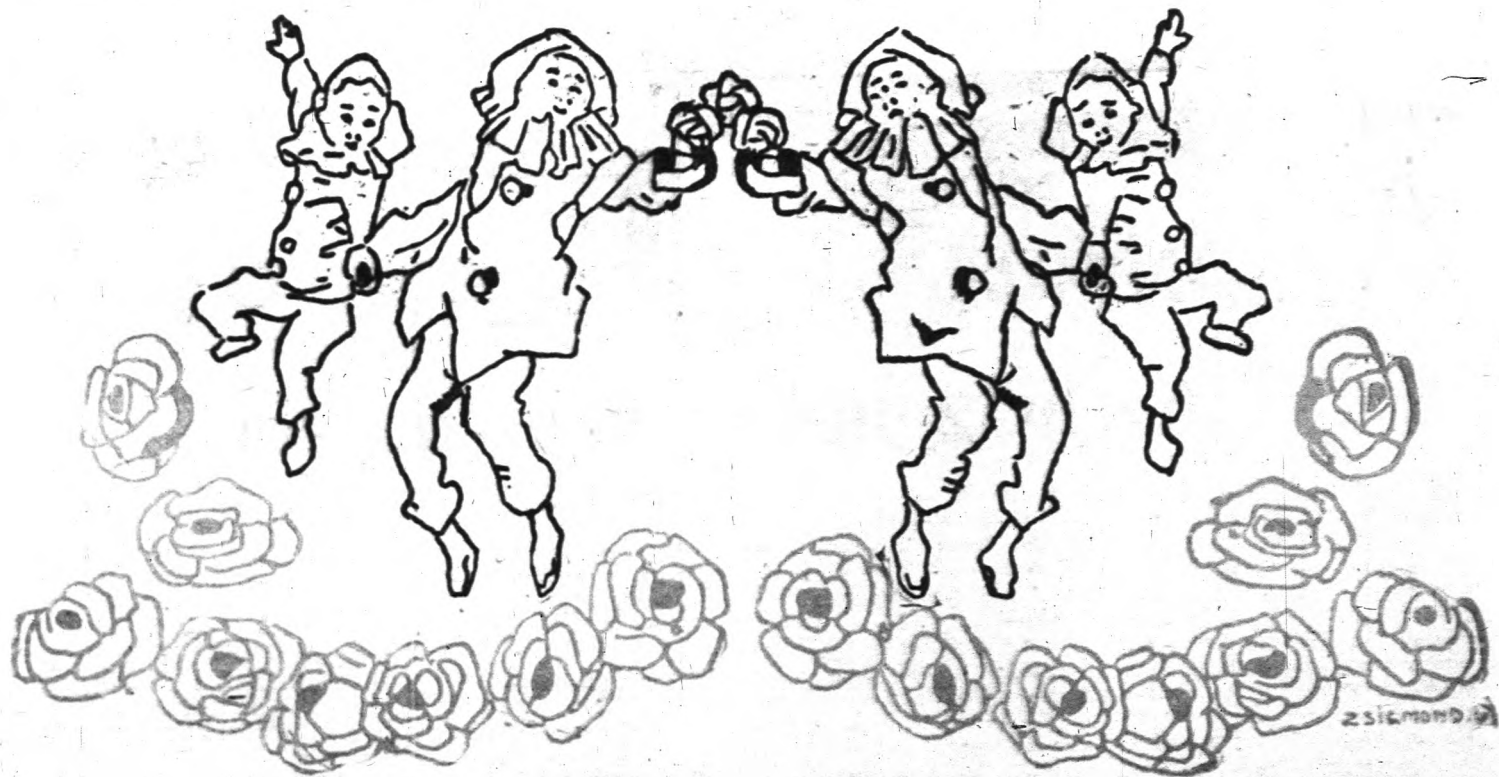
(Folytatás a 14-ik oldalon)

Csintalan Peti Kalandjai

A TÁRSASJÁTÉK

ELSŐ RÉSZ.

(Történik a Dripstone manori szalonban, szép régi reneszánsz-házban, amelyet nemrég vásárolt meg Mr. Joseph Shuttleworth (Shuttleworth és Clark cég tagja, szónagygyáros Yarmminsterben). Októberi este van. Mrs. Shuttleworth, Stevens, derült hangulatu, jóedős asszony. Körülötte gyermekel, Grace, huszonhárom éves, öntudatos hölgy; Flossie tizennyolc éves csinos lány; Connie tizenkét, Colin tíz éves. Náluk van két barátjuk: Gillian Pinceney és Ivy Goring a kisebb gyermekek guvernántja, Miss Markham, Belpő Mr. Shuttleworth és fia Bob, cambridgeli diák. Mindketten vadász-kosztümökben.)

Mrs. Shuttleworth: Na, haza jöttetek? Eppen most küldtem ki a teát. De ha...
Mr. Shuttleworth: Köszönöm, nekem nek kell. Csak ha Bobnak az a barátja... Ha annak kell...
Mrs. Shuttleworth: Hát hol van Mr. Dormer?
Mr. Shuttleworth: Félment, hogy szépítse magát. Be nem jött volna ide vadászruhájában.
Bob: Papa haragszik rá, mert amint hazafelé jöttünk, azt mondta, hogy a legbiztosabb élete a fácskának van. Pedig nem rá értette.
Mr. Shuttleworth: Én azt hiszem, hogy rém. Pedig tekeintve, hogy csak életem alkonyán kezdtem a vadászatot, nem is vagyok én olyan rossz lövő.

Bob (halkan Miss Goringhoz): Azt még nem is ismerté be magáról senki.
Mrs. Shuttleworth: Nagyon el van kapva az a fiú.

Grace: Rémségesen önhitt. Ha ez az oxfordi típus, akkor én többre becsülöm Cambridget.
Flossie: Meg vagyok győződve róla, hogy titokban mindnyájunkat lenéz.

Bob: Micsoda beszéd! Nagyszerű gyerek. Én csak tudom. Éveken át voltunk együtt Etonban, ismerhetem. A világon senki sem tud úgy utánozni másokat, mint ő. Nagyszerű az a mimika.

Flossie: Na, eddig csak egy önhitt számarat utánozt. (Az ajtóban megjelenik Mr. Dormer, felöltözve az ebédhez, de frakk helyett még csak hosszú fekete kabátot vett magára.) Oh, Mr. Dormer, ugy megijesztett! Egészen úgy néz ki, mint egy pap.

Dormer: S a papok olyan ijesztő dolgok?... De itt teljesen sötét van...

Flossie: Igen, vártuk, hogy jöjjön s világozást terjezzzen.

Dormer: Félek, hogy a rendes világítási módszerekkel nem állom ki a versenyt.

Mr. Shuttleworth (magában): Én pedig téged nem állhatlak. (A Hangosan.) Luiza, küssé elvonulok a szobámba.

Dormer (Flossiehez fordulva): Nem tudom, miért nézett papnak? Bók volt?

Flossie: Oh, nem... Különb bókot is mondhattam volna.

Mrs. Shuttleworth: Hogy papról beszélünk: furcsa, hogy a tiszteletes ur még nem adta vissza látogatásunkat. Mi szorgalmasan látogatjuk a templomot s már hat hét óta itt vagyunk...

Grace: Ah, mama, mit törődsz vele! A szomszéd birtokok mind eljöttek, mit bánjuk, ha Polyblank tiszteletes nem is jön el!

Mrs. Shuttleworth: Jó jó! Mégis, tudhatná, hogy nem vagyunk egészen vadak, ha Yarmminsterből jöttünk.

Flossie: Edes mama, ennyi elég volt Poly tiszteletesből. Játsszunk inkább valami társasjátékot. Szereti maga a társasjátékokat, Mr. Dormer?

Dormer: Nem valami különösen, de azért játszhatunk.

Miss Markham (vékony hangon): Van egy nagyszerű játék, amit úgy hívnak, hogy "határozó játék."

Dormer: Na az elragadj lehet. Bár meg kell vallanom, hogy nem tudom, mi az a "határozó".

Miss Markham: Kérem, hogyné tudná! Egy mondatrész, egy szó, amelyhez az ember hozzáteszi: "ul", például: rossz, — rosszul.

Dormer: Nagyszerű! Kapitális mulatság!
Miss Markham: Így játsszák: a társaság egy tagja kimegy s a többiek megegyeznek, hogy miképpen fogadják, mikor bejön, például "kedvesen", "nyájasan", stb. Neki kötelessége aztán kitálcálni. Diskurálhat, kérdéseket intézhet s a feleletekből kell, hogy megalkossa véleményét.

Grace: Pompás. Maga, Dormer kimegy s megvárja, amíg hívjuk.
Flossie (miután Dormer kiment): Na, már most mit találunk ki?

Miss Pinceney: Valami olyant, ami megmutassa, hogy miképpen gondolkozunk róla: "őszintén", "megvetően".

Bob: Azt mégsem tehetjük. Végre is meghívattam, vendégünk...

Flossie: De alkalmatlan. Olyan paraszt, hogy borzasztó.

Grace: Mondjuk, taln, "parasztul". Lehetnének parasztok vele szemben, anélkül, hogy éreztetnék, hogy neki is szól.

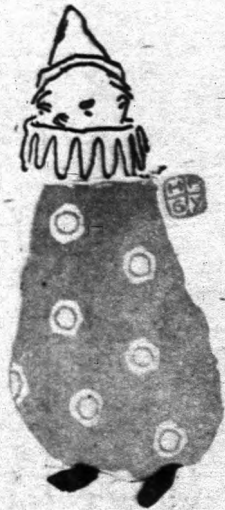
Mrs. Shuttleworth: Ha nem értene félre...
Bob: Oh, biztosítalak, hogy elég értelmes arra... A végén is, csak játék. Legyünk parasztok.

A HALLBAN.

Tiszteletes Peregrine Polyblank (kűnn az üveges ajtó előtt): Vajjon hallották csevegésemet? (Meglátja benn Dormert.) Na, valahára! (Dormer lebecsültja.) Én rektor Polyblank vagyok. Fogad-e Mrs. Shuttleworth?

Dormer: Oh, Mrs. Shuttleworth bizonyosan nagyon fog örülni, hogy már egyszer látja... (Azzal ott hagyja s bemegy a könyvtárszobába.) Buta, azt hitte, hogy az inas vagyok. Várhat.

A tiszteletes: Milyen szomorú dolog. Szegény Harduppék! Hogy idegenek üljenek a kedves, régi szobákban... Halogattam, de már tovább nem halaszthattam... Nem tudom, miért nem jön vissza az inas? Meg akar várakoztatni öngyűsége. Afféle kereskedői modor... Na, ne legyünk előítélettel! A végén, ha szőnyegcsinálással is keres az ember, lehet nevelése...

(Kinyílik a szalonajtó.)
Bob: Na gyere, öregem, várunk!

A tiszteletes: "Öregem?" "Várunk!"... Talán ez a yarmminsteri kedélyes szokás! Kicsit nyersen hangzik, de bizonyosan jól értelmezik.

MÁSODIK RÉSZ.

(A tiszteletes bemegy a szalonba, de a sötétségben sem ő nem lát semmit, sem őt nem ismeri meg egyik sem. Hiába keresi a háziasszonyt.)

Bob: Új le vénség, talál magad otthon!

A tiszteletes: "Tálald magad otthon!" A yarmminsteriek kedélyessége igazán határtalan. (Hangosan.) Kérem, nem tudom... tetszik-e tudni... én Polyblank vagyok, a dripstoni rektor... de, bocsánat, nem látom a háziasszonyt.

(Általános derűlttség.)
Bob: A, Poly tiszteletes! Nagyszerű. Helyes! Most már kérdezősködj... akármiféle számarűgöt. Kezd a mamánál.
 jnUH60T öveURi,Rk':Tit

A tiszteletes (magában, ijedten): Jézus, mind Iyének Yarmminsterben! (Hangosan.) Megvallom, ebben a sötétségben nagyon nehezen bírom fölfedezni a háziasszonyt...

Mrs. Shuttleworth (hangosan kacagva): Istenem, istenem! Nem kellene, hogy kacagjak... de olyan nevetséges. Itt vagyok, itt a szegletben.

A tiszteletes: Azt hiszem, kedves Mrs. Shuttleworth, nem veszi rossz néven, hogy egy kissé későn viszonzom látogatásukat.

Mrs. Shuttleworth: Oh, nem, akár egészen el is hagyhatta volna. (Gracehoz sugva.) Elég paraszt voltam?

Grace: Na most rajtam a sor, kedves tiszteletes.

A tiszteletes (halkan): Rettenetes népség. (Gracehoz fordulva.) Kettős mentselem is van: először az aratási ájtatosságokra kell hogy készüljek, aztán, káplánom beteg lévén, mindent magam kell, hogy végezzek. (Általános derűlttség.)

Bob (halkan Flossiehez): Látod, milyen nagyszerűen tudja utánozni a papot?

Flossie: Csakugyan, amikor akar, nagyon ügyes és mulatságos.

Grace (a tiszteletesnek felel): De arra már semmi mentselem sincs, hogy egy olyan embernek rovására viccelődik, akinek a végén is, százszor több esze van, mint magának.

A tiszteletes (magában): Ezt ugyan nem gondolnám... de hát... (Főnhangon:) Drága hölgy, nekem egyáltalában nincs ideám, hogy...

Bob: Erre én felelek, Grace. (A paphoz fordul:) Oh nem, öregem, nem is képzelek közülnk senki, hogy neked valaha lett volna egyetlen idáid.

A tiszteletes: Azért jöttem, hogy ha lehet, föntartsam a parókia és az udvarház között a jó viszonyt... (Általános nagy kacagás.) De így... így igazán nagyon nehéz.

Flossie: Nem olyan nehéz, ha nem lenne ilyen rémséges idióta.

A tiszteletes (halkan): Hát bolondok ezek az emberek? Tán', mégis csak a rossz nevelés. Próbáljuk, hátha türelemmel mehetünk valamre. (Főnhangon:) Valóban, itt az igazság templomában vagyok! S ott nem várhat az ember tiszteletet a fiatalágtól, mint nem várhat almát a bogáncskórón.

Ivy Goring: Gondolom, maga is szívesebben gondol bogáncsra!

(Harsogó kacagás.)

A tiszteletes: Igazán, szentkőnyvünk egy passzusára kell hogy emlékezzem a társaságot...

Gillian Pinceney: Kérem, hagyja. Azt még egy hívatásos komédiás is tiszteletben kell hogy tartsa.

A tiszteletes (kétségsbeesetten): Hívatásos komédia... (Folytatás a 14-ik oldalon.)

A

A Z...
 cs...
 tarpéji sz...
 a nagyura...
 gatók elő...
 drámai...
 mint a sz...
 mint a b...
 előtt, izga...
 ról kiscsej...
 Alig kép...
 fékezni. h...
 bejelentő...
 zombőség...

— A r...
 A rende...
 képes me...
 gyal oly...
 rendezőv...
 irodalom...
 dekeire a...
 visszaül...
 be...

Este 6...
 ban már...
 nak. Egy...
 asszony...
 hában. M...
 ben, ábrá...
 lett, molet...
 szik a j...
 szemén a...

A harn...
 sult, alac...
 ber. Kez...
 mindent...
 lafokas u...
 szél leány...
 ember id...
 Aztán óra...
 zi meg:

— Öt...
 A köve...
 gál. Nag...
 szoba elé...
 — Iga...
 mi félbe...
 ígérkeztü...
 hogy el...
 — Öt...
 mondja...
 A mai...
 gást:

— Öt...
 óhajt bes...
 — Mir...
 — De...
 készült...
 — Ne...
 — Mir...
 ügyebár...
 — Ige...
 — Lá...
 diadalma...
 láltuk...
 Ferenc...
 A drá...
 — Ne...
 rene meg...
 — Ös...
 — B...
 nap tal...
 — Ho...
 A fia...
 körül:

— H...
 Aztán...
 — Il...
 kár az...

ASSZONYOK LÁNYOK

Az igazgató előszobájában

AZ EMBERI nyomorúság-nak sok stációja van. Hogy csak néhányat említsék: a tarpéji sziklák, a sóhajok hidja és a nagyurak előszobája. A színigazgatók előszobájában néha mélyebb drámai indulatok háborognak, mint a színpadon. A fiatal zsenik, mint a bűnösök az itélet hirdetés előtt, izgatottan ülnek a színpadról kiselejtezett, kopott karszékek. Alig képesek türelmetlenségüket fékezni. Kérdésekkel zaklatják a bejelentő szolgát, aki bántó közömböséggel válaszol:

— A rendező ur van bent.

A rendező! A fiatal zseni nem képes megérteni, hogy mit tárgyal oly hosszasan az igazgató a rendezővel. Hát nem fontosabb az íródalom, a művészet általános érdekeire az ő darabja? Sóbajtva visszül a kiselejtezett karosszéke...

Este öt óra van. Az előszobában már csak hárman tartózkodnak. Egy kövér, duplatokás ur-asszony, fénylő fekete selyemruhában. Mellette leánya ül hófehérben, ábrándos tekintettel. Jól fejlett, molett leányka, arcán meglátszik a jó vidéki koszt, lesütött szemén a jóvidéki szemérmesség.

A harmadik barna, gondosan fésült, alacsony, cvikkeres fiatalember. Kezében a bekötött füzet mindent elárul: drámaíró. A duplatokás urinó halkán, suttogva beszél leányával. A cvikkeres fiatalember idegesen ropogtatja ujjait. Aztán óráját nézi. Hangosan jegyzi meg:

— Öt óra tíz perc.

A kövér ur-asszony gyorsan reagál. Nagy szükségét érzi, hogy szóba elegyedjék.

— Igazán, már annyi? Tessék, mi félhatkor a képviselőnkhez ígérkeztünk. Nem gondoltuk, hogy oly sokáig kell várni...

— Oh, néha még tovább is, — mondja a drámaíró keserűen.

A mama forszirozza a társalgást:

— Ön szintén az igazgató urral óhajt beszélni?

— Mindenesetre.

— De ön nem a színészpályára készül?

— Nem, legkevésbé...

— Mindjárt gondoltam. Ön, ugyebár, író?

— Igen, azaz...

— Látja, — mondja a mama diadalmasan, — mi azonnal kitálalunk... Ugyebár, ön Herezeg Ferenc?

A drámaíró elpirul.

— Nem, oh nem. Herezeg Ferenc magas, szőke.

— Ösmeri?

— Hogyne! Csaknem minden nap találkozom vele.

— Hol?

A fiatalember zavartan tekint körül:

— Hol? Az operabálon...

Aztán fölkel és bemutatkozik:

— Illés Benő vagyok, segédtitkár az illetékkiszabási hivatalnál.

— Illeték? Mi az? — kérdi a molett leányka.

— Én tudom, — válaszol a mama gyorsan, — eleget fizettem, a mikor boldogult apám meghalt.

Megered a társalgás. A kövér ur-asszony elmondja, hogy Keeskemétről jöttek föl. Leánya nagy hajlamot érez a színpadra. Háromszor lépett föl a műkedvelőkkel. Mindenki, a főispán is azt mondta, hogy kész művésznő.

— Tessék elhinni, úgy játszott, olyat én még nem láttam.

— Elhiszem.

— Szeretném, ha az igazgató föléptetné. Tudja, nem azért... de hadd lássák Budapestet is.

— Mindenesetre, — mondja a segédtitkár, — ott leszek az előadáson, tapsolni fogok.

— Igazán? Látod, Aranka, milyen kedvesek ezek az ír urak... No de mi is eljövünk, amikor az ön darabját adják. Ott leszünk. Mi is a címe, ha szabad kérde-nem?

— A Gyűlölet átka.

— Nagyon érdekes cím: És miről tetszett írni?

— Két családfejről, akik gyűlölnek egymást s emiatt a gyermekek is szenvednek, nem lehetnek egymásé.

A molett leányka élénken megszólal:

— Éppen mint Romeo és Juliában!

— Olyasforma, de egészen más — mondja a drámaíró a tetten ért ember riadt tekintetével.

A mama lelkesen kiált fel:

— Roppant érdekes h ha esep-

lés után adják, okvetlenül feljövünk.

Az előszobában egy titkár fog végig, hóna alatt nagy aktacsomaggal. Kopotás nélkül benyit az igazgató szobájába. Mind a hárman irigyen, gyűlölködve néznek utána.

Rövid szünet után a maga fölveti a kérdést:

— Ugy-e jó színpadi alakja van a leányomnak?

— Felsőleges, — mondja a segédtitkár, — de egy kis soványító kura nem ártana.

— Hogy is esinálják azt? — kérdi a leány.

— Nagyon egyszerű. Néhány hónapig nem szabad reggelizni és vacsorázni, ebédre a lehető legkevesebbet enni, sok keserű teát inni, nagy sétákat tenni, a vizivástól tartózkodni, a többi magától jön.

Ebben a pillanatban a szolgál szárazon tudatja:

— Az igazgató ur ma nem fogadhat már. Tessék szerdán jönni.

(Három hónap után.)

A mama: Ah, a segédtitkár ur!

A drámaíró: Boesánat, már azóta titkár lettem.

A mama: Gratulálok. És beszélt már az igazgató urral?

A drámaíró: Azzal még nem.

A mama: Mi sem. Pedig az Aranka azóta már tíz kilót fogyott.

A szolgál: Az igazgató ur sajnálja, de ebben a percben a miniszteriumba kell mennie.

ERDEKLŐDŐ. — A "kegyed" szó használatos, bár nem tulságosan rokonszenves. Hiperboljális annyit tesz, hogy valaki tulságba viszi jóakarata és bizonyos tekintéllyel szemben elfogódott érzelmeit. A királyhűséget például lojalitásnak is szokták nevezni.

SZŐKE. — Két eset lehetséges. Vagy tréfából tette föl a kérdést, akkor Terka néni is tréfával válaszol és azt tanácsolja, hogy várja meg, amíg az illető ur megéri az ön nagy vonzalmát és magától közeledik. Vagy pedig komolyan veszi az esetet. Ez sem lehetetlen, mert sajnálattal tapasztalom, hogy fantasztikus leányfejekben a legképtelenebb gondolatok fejlődnek ki és azután a legkétségbeejtőbb helyzetekbe viszik bele őket. Leikiismeretlenség, sőt egyenesen bűn volna azonban tőlem, ha én is tápot adnék ennek az egészségtelen szenvedélynek és komolyan mérlegelném kétségeit és reményeit. Ha még bir némi önfegyelmével, verje ki a fejéből ezt a szerencsétlen ideát. De semmi esetre ne várja tőlem vagy bárki mástól, hogy ilyen irányban tanácsokkal szolgál.

B. B. — Az ilye ncserberék fiatal leány és fiatal ember között ritkán végződnek jól. Nem az ékszer pénzbeli értéke a lényeges, hanem a hozzáfűhető kommentárok. Ezek pedig rendszeren olyanok, hogy végegedményben a leány fizet reá a vásárra. A leánynek adott kézcsoék nem annyira az erős tisztet, mint inkább az erős flirt jele.

FARMERLÁNY. — 1) Líztharmat ellen való legjobb védekezés: kényvirág vagy kénpor, ezzel hintse be a növény megtámadott részeit. 2) Arra nem ösmerék szert. 3) Legközelebb válaszolok.

SZERÉNY IBOLYA. — Hogy mi a szerelem? Idővel majd megtudja. Hogy mivel lehet a szerelmet nyilvánítani? Nagyon külfaféle dolgokkal, amelyeknek részletes felsorolása kissé hosszú volna és amelyek közül egyikkel vagy másikkal remélhetőleg szintén meg fog ismerkedni. Nem helyeselhetem ellenben, ha egy fiatalembertől fényképet kér különösebb indok nélkül. Keztyüt az említett ünnepélyes alkalomkor igenis szokás húzni.

(Ujabb három hónap után.)

A mama: Milyen kedves véletlen, újra találkozunk. Tudja, hogy az Aranka újabb tíz kilót fogyott.

A drámaíró: Gratulálok.

A mama: És ön?

A drámaíró: Az én illetményeimben nem történt változás.

A mama: Beszélt az igazgatóval?

A drámaíró: Még nem. De ma bizonyosra veszem. Megírta, hogy szívesen lát.

A mama: Nekünk is azt írta.

A drámaíró: Természetesen az elsőseget önöknek engedem át.

A mama (kezet nyújt): Ön nagyon kedves. Tessék elhinni, annyit emlegettük.

Aranka: És a darabját is.

A drámaíró: Önök oly édesek... Igazán...

A szolgál: Az igazgató ur ma reggel elutazott, csak jövő esütörtökön jön haza.

(A legujabb három hónap után.)

A drámaíró (kilép az igazgató szobájából, hóna alatt a bekötött füzetével.)

A mama: Ön az? Ez derék! Ismét találkozunk. Beszélt az igazgatóval?

A drámaíró: Végeztem azzal az urral. Ah itt csak protezsált alakok boldogulnak. Tudják, mit mondtott nekem az az ur?

A mama: Mit?

A drámaíró: Hogy doigozzam át a darabot valamelyik nyári színikörnek.

A mama: Lehetetlen!

A szolgál: Tessék, nagysád, bemeni. Az igazgatónak sietős dolgai vannak.

A mama: Megyünk. (A drámaíróhoz): Kérem, várjon meg bennünket.

(Négy perc után.)

A mama (kilép leányával az igazgató szobájából): Nohát, ide se jövünk többé. Tudja, mit mondtott az az ur odabent? Azt mondta, hogy végezze el leányom a Színészeti Akadémiát, menjen néhány esztendőre a vidékre s ugyan hat-hét év után...

A drámaíró: Cudarság! Ilyen szüfletett zsarnokot neveznek ki igazgatónak. Hogy epre nincs törvény...

A mama: Hat-hét év... Ohó, barátoskám, akkorára az ön leányom már régen férjnél lesz.

A drámaíró (habozva): Van talán már vőlegénye?

A mama: Nincs, azaz...

A drámaíró: Megengedi, hogy a szüfletésben eljöjjenek öpökhöz?

A mama: Legyen szerencsénk!

A drámaíró: El akarom önöknek olvasni a darabot, hogy lássák...

A mama (melegen): A darab nélkül is szívesen látjuk.

A drámaíró (hidegen): Boesánat, a darabot mindenesetre elhozom.

Rejtvények

1. BETÖREJTVÉNY.

bárány farkas

2. PÓTLÖREJTVÉNY.

- nche
- erek
- ste
- ült
- st
- akat
- erem
- kos
- ant
- ány
- ndor
- adár
- kos
- endó

Január hó 4-én megjelent számunkban közölt rejtvényeink megfejtései: 1) Boldog újévet. 2) A gyerek 04 almat szedett. 3) Ha római számmal írjuk és kettő vágjuk.

Helyesen fejtették meg: Tompa István, Lansing, Mich.; Szűcs István, Perth Amboy, N. J.; Bodnár Andrásné, Bridgeport, Conn.; Fazekas Lajos, Lobota, W. Va.; Tamasik M., Windber, Pa.; Sirbek János, Hegewisch, Ill.; Dankó István, Detroit, Mich.; Koren Mária, Cleveland, O.; Ifj. Tóth Sándor, Cleveland, O.; Kish Rózi, Akron, O.; Osika Zsuzsika, Chicago, Ill.; Burkus János, Rositer, Pa.; Nagy Lajos, Cleveland, O.; Béres István, Detroit, Mich.; Balló István, Chicago, Ill. és Kiss Mariska, Cleveland, O.

A pályázaton kitűzött díjakat sorház utjára Bodnár Andrásné bridgeporti, Dankó István detroiti és Nagy Lajos clevelandi előfizetőink nyerték meg.

FÉMPRÓBA.

Tanár: Hogyan tudjuk meg legjobban, valódi aranyból, vagy ezüstből készült-e egy ékszerdarab.

Tanuló: Ugy tudjuk meg legjobban, ha a zálogházba visszük.

A HOL NEM KERESIK.

Szalad a jogász.
Megállítja a barátja.
— Hová Pista?
— Engedj, nyomomban a szabóm, már azt sem tudom, hová rejtőztem tőle...
— Gyorsan be a takarékpénztárba! Ottan nem fog keresni!

ELSZÓLTA MAGÁT.

Nagybácsi: Ne tagadd Fülöp, ne tagadd! Láttalak rézegen hazajönni.
Öcsés: Ugyan bácsikém, ne anzalgolj! Hiszen olyan korán nem szoktál te felkelni!

VISSZAADTA.

Alaposan megszejkálta a tanár Marjai Bandit, de az kitartott és kitűnően érettségizett.
Mikor menni készül, kérdezi a tanár:
— Hát te most hová készülsz?
— Mi közd hozzá?
Meghököl a tanár és magázásra fordítja:
— Hm, hát magából mikor lett ilyen nagy paraszt?
— Mikor! Hiszen nyolc éven át én voltam tanár urnak legbüzgebb tanítványa!

MÁR UNJA.

A négyéves Laci odaállt az anyja elé és mondja:
— Mamám, csináltasson nekem névjegyeket.
— Névjegyeket? Mire az neked?
— Hát kérem, már unom, hogy annyszor kérdezik a nevemet.

táplálék, nourishment (nariment, feeding (fiding), eating (iting) maintainance (méntenezs);

tej, milk (milk);
tejföl, cream (krim);
teríteni (asztalt), to set (tu szet), to spread the table (tu szpred di tébl);

tojás, egg (ég);
hig-tojás, soft boiled egg (szaft bojd ég), tojás fehérje, white of an egg (vajt af en ég), tojás sárgája, yoke (jok);
tojáslepeny, omelet (amlet);
tea, tea (ti);

torkos, nibbler (nibler), pilferer of dainties (pilferer af déntisz); havink a sweet tooth (heving e szvit tüt); megvendégetni, to treat (tu trit);

paprika, Hungarian red pepper (bangerien red pepper); só, salt (szalt);

főszelni, darabolni to carve (tu kárv);
szelvelő-kés, carvink knife (kárving nájf);

tálalni, to serve the meals (tu szörv di mílsz), — the dishes (di diszesz), — the food (di fúd);
merő kanál, ladle (lédl);
torma, ohrse radish (harz redis);

tőkehal, codfish (kadfis);
töltés, stuffing (sztafing);
tyúklevés, chickenbroth (csikn-brat);

tyúksült, roast chicken (rószt osikn);
uzsonna, lunch (lanes), luncheon (lanesn);
vacsora, supper (szapr);
vad, game (gém);
vaj, butter (baer);
vesepecsenye, roast sirloin (rószt szirlojn);
viz, water (vader);
zabálni, to eat greedily (tu ft gridili), to gorge one's self (tu gordzs van szelf);
zöldség, soupgreens (szup-grínsz);

zsir, fat (fet), lard (lárd);
zsemlye, roll (ról);
rozskenyér, rye bread (ráj-bred);
zabliszt, oat meal (ót mil).

A fűszerkereskedés. — The grocery. — Di grószeri.

Afonya, whortle berry (hartl beri);
alma, apple (epi);
száritott alma, dried apple, (drájd epi);
almabor, cider, (szájder);
ananász, pine apple (pájn epi);
angolna, eel, (il);
anis, anise, (enisz);
anizmag, aniseeed, (eniszszid);
anizsolaj, aniseedoil (eniszszidoil);
aprókása, scotch barley, (szkatos bárli);
aranymaz, gold-lac, (göldlek),
goldeolored varnish (göldkalerd varnis);
arak, arack (erek);
árpa, barley (bárli);
árpavíz, árpa tej, orgeae (or-szá);
árpacukor, barley sugar (bárli sugr);
aszalt malata, cured malt (kjurd malt);
aszalt gyümölcs, dried fruit (drájd frut);
asz-szőlő (raisin (rézn);
bábkalács, gingerbread (dzsin-dzserbred);
bab, beans (binz);
balzsam, balm (bám);
barack, apriót (eprikat);
peach (pics);
benzin, bensin (benzin);
birs, quincy (kinszi);
bismut, bismuth, (bismut);
isín-glass (ájinglesz);
bodzafa-tea, elderte (elderti);
borecet, vine-vinegar (vájn-vinigr);
borkő, tartar (terter);
borkősav, tartaric acid (terterik eszid);
boróka, juniper (dzsuniper);

Büvészet

8) Bort a vizet egy pohárba tölteni, hogy össze ne folyjon.

Egy félig vízzel felt pohárba vessünk egy vékony szelet kenyéret, erre vigyázva öntünk bort (a bor-nak csak a kenyérré szabad csepeg-ni) s a kettő össze nem fog folyni.

9) Hogy lehet a füstöt meggyújtani?

Készítsünk egy fél iv papírból tölcser, melnek nagyobb nyílása 5 centiméternyi, felső nyílása pedig 2 milliméternyi átmérőjű legyen. Ettől 2 centiméternyi távra szintakkora nyílást vágjunk, s gyujtsuk meg a papirtölcser alsó nyílásánál. A füst eleinte a felső nyíláson fog kitödulni, de nagyon megszaporodván, az azalatt létező nyíláson igyekszik kifelé jutni; mihelet ez megtörténik, égő gyufával közlekedjünk hozzá, a füst meggyul s kék lánggal égni fog mindsdig, míg a papirtölcser égni fog.

10) Egy pénzdarábot kivenni egy kalap alól anélkül, hogy a kalaphoz nyulnánk.

Egy kalap alá teszünk egy darab pénzt és azután az asztal alá tartjuk kezünket, mondva: "egy, kettő, három!" A közönséghez fordulva szólnak: "Uraim s hölgyeim, a pénzdaráb nincs többé a kalap alatt, tessék meggyőződni felőle." Ha valaki a kalapot elveszi, mi gyorsan elveszszük a pénzdarábot, anélkül, hogy a kalaphoz nyulnánk volna.

11) Két darab pénzt két kézbe egy-be varázsolni.

A művész két egyforma pénzt egymásra téve egy darabként ad egy néző kezébe és valamely okos ürügy alatt még annak kezét is körülkötí egy kendővel, hogy ne kutathassa, mi van tulajdonképp kezében. Most egy más személynek is nyom egy pénzdarábot a kezébe, de mikor az a kezét becsukja, az egyik ujjával, melyre viaszt tapasztott volt, a művész a pénzdarábot kihuzza. Az illető a nyomást érezve, azt fogja hinni, hogy a pénzdarábot csakugyan kezébe csukta. Most a művész a másodikkal kezét megérinti a büvész-pálcával, valami büvész formulát mond, és "egy, kettő, három!" kiparancsolja a pénzdarábot e kézbe a másik pénzdarábhoz. És csakugyan az illető kézben két pénzdaráb fog találtatni.

12) Hogy lehet óra nélkül biztosan tudni hány óra van?

Közönséges arany karika-gyűrűt (ugynevezett jegygyűrűt) egy cernafonalra helyezzük, azt hüvelyk- és mutatóujjunk közt könnyedén tartjuk, kezünket pedig könyökünkre támasztjuk. A fonalon levő gyűrűt most egy pohár nyílásába tartjuk, s ha kezünk nyugodtan marad, a gyűrű inga-mozgásokat teend s annyszor fog a pohár falához ütödni, a hány óra van, azután megnyugszik.

13) Hogy lehet a vizet sétáltatni?

Különböző magasságu poharakat magasságuk szerint állítsunk egymás mellé. A legmagasabb poharat töltjük meg vízzel, minden pohárra alkalmazunk hosszú posztódarábot, úgy, hogy egyenkint minden pohár fenekére érjen. E posztódaráb segítségével már most a víz egyik pohárból a másikba sétaland.

14) Fellegok teafindzsaák fölött.

Egyik findzsába egy kevés sósavat öntünk, megrázzuk és kiöntjük, a másikba szalmiaknedvet öntünk és ugy teszünk, mint a zelső findzsával tettünk. Mutatjuk, hogy üres mind a két findza, gyorsan egymás mellé tesszük őket és figyelmeztetjük a nézőket a képződő fellegekre.

NÖVÉRI!
Megvan-e az az egészséges, szépséges és boldog ember, melyhez a természet törvényei értelmében joga van? — Ha nincs, akkor írjon fontos ismertetőket tartalmazó utmutatásunkért. INGYEN KÜLDJÜNK.
JUVITO LABORATORY,
Dermon tBranch 101., Pittsburgh, Pa.

VIGYÁZAT MAGYAR ASSZONYOK!

Akarja a heti mosást 15 perc alatt rendbe tenni minden dörzsölés nélkül, egy centért? Ha igen, ugy használja a mindenki által dicsért Mitchell Magic Marvelt. Nem ártalmas sem a kézre, sem a ruhára. Nincs benne wax, lye, leine, acyd s egyéb mérges anyag. Ne vegyen mást, csakis ezt. Mi adunk a mi jó porankból egy dollárért annyit, mint más társaságok az ó kotyvalékaikért három dollárért. Mindennek felment az ára, csak mi nem emeltük az árat. Írjon magyarul az alanti címre, mert magyarul vagyunk. Egy dollár ára por elég 6 hónapig. — 10 cent a postaköltség.

Mail Order House, Glenfield, N. Y.
11, 18, 25, febr 1, 8

KÉZIMUNKÁK

párnahajak, abrossok, kasznitakarók, pászakendők, faldiszek, gyermekruhákat a legzsebb kivitelben és jutányos áron készítek.

Szintartó pamut és selyemimért jótállók.
VICTORIA KÉZI HÍMZŐGÉP ÉGYEDÜLI RAKTARA.

Ezen igen könnyen kezelhető kis kézigéppel a LEGSZEBB MAGGASHÍMZÉST bársonyra, selyemre vagy vászonra, mosópamut selyemmel, vagy haraszttal gyorsan kivarrhat. **\$5.50**
Ára csak

Tíz dolláron felüli rendelésnél egy Victoria géppel készített ajándékot küldök.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. — Szép árúmat az Egyesült Államok minden részén jól ismerik. — A közönség további becses rendeléseit kéri:

JOHN FEHÉR

92 Jackson Street, Trenton, N. J.
KÉRJEN ÁRJEGYZEKET.

IRTA:
CROKER

— On...
domnak a...
tehat az...
tak már...
nem egy...
jó tanács...
is segítség...
— Nagy...
igazán ve...
— Oh...
a hálálk...
asszonyok...
szerelmi...
— Az...
igen lehet...
nevezni...
En tehát...
korom óta...
én, felvált...
voltunk...
— S mi...
ment, ön...
ugy-e?...
— Oh...
vállal...
utána...
játsszótárs...
lett, de a...
kal jobban...
utazása el...
hér háziny...
meg, én p...
gyűrűt ad...
— Term...
seregetben...
Evansné...
— De...
tott csók...
társam vo...
mint Tom...
— Igaz...
kétkezd...
rödtem ez...
— All...
ország...
ja egyes...
foglalkoz...
hogy haza...
vasárnap...
vizga sz...
hogy zav...
sem mer...
hogy ő...
fogva sz...
— S...
szenvet?...
— Nem...
tén meg...
tam hozz...
rulva...
dig szid...
zö terem...
nyait...
fölkük, es...
adta, fiá...
világba...
hogy sz...
növéreim...
esetlenség...
tek föl...
— Meg...
— Tho...
azonban...
a Bever...
a körülm...
nézetei...
győzték...
ves, jó...
meghiv...
napra...
leányai...
gyon el...
En tehát...
hozzá...
a kerti...
alatt...
beszél...
gette ig...
veltje...
olvasott...
mindig...
üzenet...
Születés...
hány kü...
zel kezd...

IRTA:
CROKER M. B.

JASRA GYÖNGYÖK

FORDITOTTA:
NOVELLY RIZA

(Folytatás.)

(Folytatás.)

— Ön egy régi, kedves szomszédomnak a gyermeke... folytassa tehát az elbeszélést. Sokan bízták már rém szívük titkát s én nem egynek szolgáltam tétellel és jó tanácsal. Örülök, ha önnek is segítségére lehetnék.

— Nagyságos asszonyom, ön igazán végtelenül jó.

— Oh édes gyermekem, hagyja a hálálkodást, tudja, hogy mi, asszonyok, mind érdeklődünk a szerelmi történetek iránt.

— Az én elbeszélésemet nem igen lehetne szerelmi történetnek nevezni. No de itéljen ön maga. Én tehát Wattyt már gyermekkorom óta ösmerem. Ó, Tom és én, elválaszthatatlan jó pajtások voltunk.

— S midőn Watty Indiába ment, ön vigasztalhatatlan volt, ugy-e?

— Oh dehogya! Őszintén megvallva, nem nagyon busultam utána. Sajnáltam ugyan, hogy játszótársamat nélkülözöm kellett, de a foxterrierem halála sokkal jobban fájt a szívemnek. Elutazása előestéjén Watty egy fehér házinylulaeskával ajándékozott meg, én pedig egy kis kékköves gyűrűt adtam neki cserébe.

— Természetesen egy csók kíséretében, — vágott szavamba Evansné mosolyogva.

— Dehogya! Eszünkbe sem jutott csókolódnia. Ő csak játszótársam volt, semmi más, ép úgy, mint Tom.

— Igazán? — Evansné arra kételkedést árult el, de én nem törődtem ezzel.

— Alig tértem vissza Németországból, Thoroldné, Watty anyja egyszerre szokatlanul sokat foglalkozott velem. Emlékszem, hogy hazaérkezésem utáni első vasárnapon a templomban oly vizsga szemekkel nézett reám, hogy zavaromban még mozdulni sem mertem. Később kijelentette, hogy ő engem az első pillanattól fogva szeretett.

— S ön viszonzta ezt a rokonszenvet?

— Nem tudom... azaz őszintén megvallva, sohasem vonzódtam hozzá — vallottam meg elpirulva. — Rokonaim azelőtt mindig szidták, csunya, kétszínű, önző teremtesnek neveztek, aki leányait, csak hogy megszabaduljon tőlük, akarata ellenére férjhez adta, fiát pedig küzde a nagy világba. Hanem én azt hiszem, hogy szegény néném s unokanővéreimet elkésérítette szerencsétlenségük s igazságtalanul itélték fölötté.

— Meglehet.

— Thoroldék szerencsésillaga azonban most emelkedőben volt, a Beverlyké pedig már letűnt s a körülmények folytán rokonaim nézetei is megváltoztak. Most nem győzték eleget dicsérni a "kedves, jó Thoroldné", aki gyakran meghívott magához, néha — egész napra, mert amint panaszkolta, leányai férjhez menetele óta nagyon elhagyatottnak érzi magát. Én tehát sokszor ellátogattam hozzá s szívesen segítettem neki a kerti és házi teendőiben. Ez alatt ő folyton a gyermekeiről beszélt s különösen Wattyt emlegette igen gyakran, aki az ő kedveltje volt. Néha a leveleiből felolvasott gyes részeket s ilyenkor mindig volt részemre egy-egy üzenet, vagy üdvözet a levélben. Születésnapomra Watty már néhány külön sorban gratulált s ezzel kezdetét vette közöttünk a le-

vélváltás, amely nemsokára rendszeressé vált.

— Igen, így szokott ez lenni a szerelmesek levelezésével — kiáltotta utitárnóm.

— De hiszen én nem irtam Wattynek egyebet, mint amit Tomlynak is, aki ez időtájt Dél-Afrikában katonáskodott és szólni sem bírtam a meglepetéstől, midőn Thoroldné egy este kijelentette, hogy Watty egy esopotriképen meglátott engem s halálosan belém szeretett. Én először némáa hallgattam ezt a hirt, azután akaratom ellenére hangosan felkacagtam s biztosítottam Thoroldné, hogy ez csak térfa lehet Wattytól. Hanem Thoroldné igen komolyan fogta fel a dolgot s valóságos megharagudott, hogy ilyesmit tételezek fel a fiáról. Másnap már korán reggel eljött Lucy nénihez s közel egy óra hasznos tanácsokat a néni szobájában. Asztalnál aztán feltűnt nekem, hogy a néni koronkint különös pillantást vet reám.

— A két hölgy tehát megbeszélte a dolgot s úgy látszik, meg is egyeztek. Nos és mi történt azután?

— Egyelőre semmisen történt. Rövid idő múlva azonban már arról suttogtak az ösmerőseim, hogy Wattyt és engem mindig rendkívül meleg barátság, afféle gyermekkori szerelem fűzött egymáshoz. Hiába tiltakoztam ez állítás ellen, mitsem használt!

Ezalatt Thoroldné és rokonaim között mindig bizalmasabb és szorosabb lett a barátság, míg végre

egy napon levél jött Wattytól... egy gyönyörű levél, amelyben azt a kérdést intézte hozzám, akarnék-e az ő felesége lenni.

— S mit felelt ön erre a levélre?

— Tulajdonképen semmit. De annál többet beszéltek mások. Őket hallva, azt kellett hinnem, hogy a sors különös kegyeltje vagyok s hogy nagyobb szerencse már nem is érhetne. Lucy néni ugyan nem igyekezett rábeszélni, hanem unokanővéreim annál inkább. Egy napon azután Thoroldné átjött hozzánk s kezemet az övében tartva, csaknem egy óra hosszat beszélt Wattyról, az ő nagy szerelméről s a kettőnk boldogságáról. Szúrós kicsiny szeméit nem vette le arcomról s én azt hiszem, hogy átható tekintetével s halk, de meggyőző hangjával a szó szoros értelmében hipnotizált.

— Szegény gyermek! Milyen lelketlenül bántak önrel.

— Ugyanakkor tudomra adták, hogy vevő akadt a kastélyra, aki igen jó árat ígért érte s Lucy néni már lakás után is nézett, amelyben, mint szavaikból megérthetem, térszűke miatt nem jutna számomra hely. Most már nénem is azt tanácsolta, hogy fogadjam el Watty ajánlatát s esepet sem titkolta, hogy borzasztóan terhére vagyok...

— Oh a szívtelen.

— Ugy éreztem, mintha mindnyájan egy mély örvénybe akarnának taszítani s én kétségbeesett, de mindinkább lankadó erő-

vel védekezni ellenük. Meg kell azonban vallanom, hogy a sorsomat nem láttam mindig ilyen sötétnek. A gondolat, hogy saját otthonom, saját tűzhelyem lesz, jóleső érzéssel töltötte el lelkemet, azonfelül örültem, hogy férjhezmenetelem révén egyik leghőbb vágya teljesül, megörmerhetem Indiát. Igaz, tudtam, hogy Watty csak igen szerény kis állása van egy teaültetvényen s hogy vagyoni viszonyaink nem lesznek a legfényesebbek, de hiszen én nem voltam fényűzéshez, mulatságokhoz szokva, munkától pedig sohasem félttem. Azután Watty anyja, mint gyöngéd, szerető gyermeket emlegette, már pedig azt szokták mondani, hogy a jó fiúból jó férj lesz s azonfelül magam is ilyennek ösmerem őt. Másrészt azonban szerelemről sohasem esett szó közöttünk; s hat évig nem is láttuk egymást. Bizonyára merész vállalkozás részéről elutazni a világ másik végére, hogy egy reám nézve majdnem idegen férfi nevévé legyek, aki talán reám sem ösmerne, ha az utcán véletlenül találkoznánk vele. Ezért haboztam olyan sokáig, mielőtt megtettem a döntő lépést. Egyik napon kész lettem volna igent mondani, mert a levelei oly megnyerően kedvesek, szépek voltak, a másikon elhatároztam, hogy visszautasítom. Ekkor érkezett Watty arcképe. Talán különös véleménye lesz felőlem asszonyom, de megvallom, hogy ez az arckép birt az elhatározásra. A külseje hatott reám s én igent mondtam.

— Milyen merész elhatározás. Ha önnek nem volna kellemetlen, édes gyermekem, nagyon szeretném látni azt a végzetes arcképet. Én azok közé tartozom, akik azt hiszik, hogy az areonásokból az emberek jellemére lehet következtetni.

— A kép lent van a kabinomban. Holnap igen szívesen megmutatom, de ma már késő van. A félhomályban nem is igen lehet látni a vonásokat.

— Mig ön előkeresi, össze-vissza csókolja s idehözza, addigra már kivilágítják a termeket. Ugyan szíveském, tegye meg a kedvemért, hozza ide; talán aludni sem bírnék, amíg nem láttam az ön völégényének arcképet.

Engedelmeskedtem; közben a villanylámpák is kigyultak s lementem a kabinomba, ahol előkerestem a két bökeretbe foglalt arcképet. Azután visszatértem Evansnéhoz, aki feszült várakozással vette el tőlem sa kellő világításban az asztalra helyezte. Utitárnóm sokáig, mélyen elmerülve szemlélte az arcképet, azután hozzám fordult.

— Megmondjam, hogy mint vélekedem felőle?

Türelmetlenül intettem fejemmel, hiszen már közel öt perce lestem ajkairól a szót.

— Ha emberismeretem nem esal, ön a sors kegyeltje drága gyermekekem.

Milyen gyönyörűen hangzottak e szavak! Közelebb hajoltam s szemem elragadtatással csüggött Evansné ajkán.

— Igen, — mondta ő a képre mutatva, — ez a férfi vonásai után itélve lelkiismeretes, dolgos és becsületes. Aki megbizik benne, sohasem csalódik. Vonzalmát nem lehet egykönnyen megnyerni, de ha egyszer megajándékoz szerelmével egy nőt, ahhoz a siring hű marad.

(Folytatjuk.)

A LEGJOBB KÖNYV A Bankkönyv KISS EMIL

BANKÁR

133 SECOND AVENUE,
NEW YORK.

4 százalékos Bankkönyvet ad ki.

INTERMEZZO

(Folytatás az 5-ik oldalról.)

— Csaknem megőrül az a lány... nagyon sajnálom...
— Oh, hogyné, ti az olyan lányokat mindig sajnáljátok, — felelte idegesen az asszony.

— Pedig éppen azt akartam kérdezni, — folytatta a doktor, — hogy nem látogatnád-e meg holnap Jót cselekedni. Olyan egyedül van az a szegény teremés... Levelet kapott tegnap valakitől, akit, azt hiszem, nagyon szeretett... s aki most elhagyta. Szegény, kész megölni magát.

— Na, nem olyan veszedelmes az. Legalább nem csinálna több bajt.

A férjnek arcába szökött a vér. Őszinte kék szemével szigorúan nézett feleségére.

— Persze, ha így nézsz reám... — mondta az asszony elpirulva.

— Tudhatnád, mennyire gyűlölöm az efféle fehérsépet.

Metszően hangzóftak szavai; egészen elhalványult s idegesen gyürte zsebkezdőjét. Ajka remegett s egész alakján látszott a felindulás.

— Gyermek, gyermek, hogy lehetséges ez? Te, aki olyan jó vagy, hogy beszélhetsz így? Csak nem gondolod... Gyere ide.

Kezét nyújtotta. Az asszony fölállt s kétségesskedve, könnyes szemmel odament. Ura ölébe vonta, átölelte s megfogta kezét.

— Nézd csak... Te ne volnál résztvevő egy szerencsétlen iránti? Mondd!

— Nem, saját hibája, — makacsodott az asszony.

— De honnan tudod? Gondold, ha én otthagytalak volna eljegyzésünk után.

— Afféle nem történik a mi társaságunkban.

— Annál inkább. Azzal a leánnyal pedig megtörténik. Neked pedig azonkívül megvolna mindened, anyád, festvéreid, társadalmi állásod. Annak a leánynak pedig nincs senkije, csak az az ember.

— Csakhogy az fölötte áll. Mit csináljon vele? El nem veheti. Legyen szerény s menjen férjhez saját körében.

— Gyermek, gyermek... Hát ha én herceg lettem volna és udva-

médiás!... (Dühösen): Hát nincs itt senki, aki az ember beszédjére ne egy durva inzultussal feleljen? (Mégis lecsöndesedik s meglátva a kis Connie-t, hozzáfordul:) Szeretted-e az állatok, kis leányom?

A kis Connie: Szeretne, de nem az olyanokat, mint maga.

A tiszteletes (összeszedve magát): Még egy utolsó kísérlet teszlek. (Mrs. Shuttleworthhoz fordul:) Nagy boldogság lehet egy ilyen festői, mondhatnám történeti multal bíró házban lakni!

Mrs. Shuttleworth (Szemét törölgetve a sok revetéstől): Isteneim, megint rajtam a sor? Igen, boldogság volna, ha nem kellene unalmas vendégeket fogadni, akik mindenféle bolondságot kérdeznek.

A tiszteletes (homlokát törölgetve): Nohát, én ezt nem értem!

Colin: Csak kérdezősködjék tovább. Kérdezze meg Gracetól, hogy nem szeretne-e tiszteletes Polyné asszonyg lenni? Majd megmondja.

A tiszteletes (fölkáll): Hallgass, gyermek. Nem szeretném, ha papi állásomat tulságosan erős kitéréssekkel mocsokolnám be. Megyek...

Mindnyáján (lelkesen): Ne, ne még... előbb ki kell hogy találja, hogyan fogadtuk?

A magyar farsang epilogja

(Folytatás a 7-ik oldalról.)

geknek egyaránt kellemetlen, de a becsület és a hagyományok így kívánják.

Báli szokásjogunk egy másik érdekes fejezete az ismeretlenek meghívása. X. Y. ur és neje elhatározzák, hogy estélyt adnak. E célból érintkezésbe lépnek egy tehetséges fiatal urral, aki mint jó boszton-táncos magasabb társadalmi kitüntetésekre is igényt tarthat. A fiatal ur ezek után fölveszi a "rendező" címet és összeállítja a meghívandók listáját. A meghívandók felét a háziak nem ismerik, de a rendező szavától érettek. Minél jobb neveket mutat be a rendező, annál nagyobb a tekintélye és annál szebb a cigarettatársa, amelylyel farsangjátékait végül jutalmazni fogják. Tekintély és cigarettatársa utáni vágy azonban gyakran megszedíti a rendező urat. Nemesak olyanokat ír a listára, akiket a háziak nem ismernek, hanem olyanokat is, akiket ő sem ismer, — de a kik imponálnak hatniak. A számítás igen egyszerű. Vagy eljön a meghívott áldozat, és akkor minden érdem az övé. Vagy nem jön el, — ilyenkor a rendező melankólikus mosolylyal konstatalja: "Gondoltam, hogy Muki nem fog eljönni, ámbar az én kedvemért igazán mindent megtesz. De persze..." A "persze" a háziaknak szól.

Földalatti és földfeletti villamoson, valamint más találkozási helyeken mostanában gyakran halljuk: "Nini, Akos ur, hát ön is él? De mintha kissé lefogyott volna. Kissé, — hogy is mondjam csak, — kissé papsáta színben van. Beteg volt?" Amire Akos ur melankólikusan csak annyit válaszol: "Beteg? Dehog. Csak farsangoltam." Hogy Akos ur, aki különben fogalmazó valamelyik miniszteriumban, mennyit dolgozott a farsang alatt, azt teljesen az olvasó fantáziájára bízom.

is érezte, hogy nem tehet ellene semmit. Az elpártolt vendégekre nem neheztelt, de azt a kopasz pozsonyi németet, Herkner, gyűlölte, el tudta volna pusztítani. Kivált tegnap óta, mikor meghallotta, hogy a Hunnia tulajdonosa feljár Kelemen tanácsoshoz, az elnökhöz. Hízelege neki, hogy a Vén Fiukat is átcsalja.

Estefelé lement a kávéháza. Földértült a ked-

roltam volna neked s amikor belémszeresz...

— Én nem csináltam volna semmit a mama tudta nélkül.

— De annak a leánynak véletlenül anyja sínes. S hát aztán, ha anyád azt mondotta volna, hogy: arra a hefecegre pedig ne nézz...!

— Akkor nem néztem volna.

— Szóval, te csak azért szeretsz, mert véletlenül veled egy társadalmi rangban vagyok.

— Nem... azt nem mondtam.

— De azt mondd más szavakkal.

— Jó... de mi nem kerülünk olyan körülmények közé.

— Persze. Az olyan leányok, mint te, nem ismernek princeeket, mint ő szegény, megismer magunkfajta urakat. Ki tudja, mit tennénk akkor... Én különben, akár herceg lettem volna, akár nem, beléd szerettem volna... És te!...

— Én is.

— Na látod, — folytatta a doktor, akinek megjött a kedve, — abból morganatikus házasság lett volna. Az pedig nagyon furcsa, tulajdonképpen törvénytelen. S ha akkor elhagylak és elveszek egy hercegnőt!...

— Azt nem tetted volna, — mondotta az asszony és férje nyakába borult.

— Nem... de hát ha mégis...

— Akkor nem tudom... Hát ha itt lett volna ez a kis gyermekünk... az valami lett volna tőled... — tűnődött az asszony.

— Oh, édesem, ő is éppen ezt mondotta.

— Kicsoda?

— Az a leány.

— Ő is ezt mondotta?

Az asszony szorosabban fűzte férje nyaka köré karját s fejét vállára hajtvva pár percig hallgatott. Aztán, anélkül, hogy megmozdult volna, suttogva kérdezte:

— Most már késő az este?

— Miért, édesem?

— Hogy átmenjünk hozzá...

Két álarc

(Folytatás a 10-ik oldalról.)

A tiszteletes (izzó haraggal): Hogyan... hogyan?... Sértően! Gyalázatosan!

Mindnyáján: Nem igaz, nem igaz!

A tiszteletes: Bocsnát, az én szótáramban nem találok más szót.

(Nagy kacagás.)

Flossie (amint lecsendesedik): Megmondom én. Az igazi szó: parasztnál.

A tiszteletes: Lehet, bár azt hiszem...

Flossie: Azt hittük, hogy régen észre vette. Ugy látszik, hogy még parasztabb kellett volna, hogy legyünk, hogy észre vegye.

A tiszteletes: Nem akarom kétségbe vonni tehetségüket... Örvendek, hogy ennyi mulatságot szereztem s ha megengedik, most már megyek.

Kissé később a könyvtárszabályban.

Bob (Dormert alva kapja a divánon): Na, alszol, öreg! Mondhatom, megérdemelsz egy kis pihenést.

(Dormer (mentegetőzve): Megviselt az a sok járás, vadászás. — Nem volt azóta itt a tiszteletes?

Bob: Nagyszerű! Igazán, szinte azt hittük, hogy ő volt. De féltetve a tréfát, csakugyan, egyszerű hallás után, nagyszerűen utánoztad. Sötét léven a szobában, egypárszor, mikor leggorombábbak voltunk vele, szinte abban a hitben, hogy ő maga volt itt.

Dormer (magában): Na, a tiszteletes szépen járhatott! (Hangosan:) Remélem, anyád nem haragszik?

Bob: Ezébe sem jut, pompásan mulatott. A leányok pedig mind el vannak ragadtatva tőled.

Dormer: Igazán kedvesek!

Bob: Az volt a nagyszerű, hogy egész végig egy percre sem estél ki szerepedből.

Dormer: Örvendek, hogy úgy találjátok.

Bob: Zseniális volt. Nem akarok hizelegni, öregem, de zseniális voltál. Meg is kérünk, hogy ebéd után csinálj meg még egyszer.

Dormer: Barátom, ha fizetsz, sem tudom. Aztán, tudod, ne szeretném, ha hire kelne... mégis, furcsa... érted...

Bob (értelmesen bólogatva fejével): Persze, persze... esetleg a tiszteletes fülebe juthatna... mi?

Dormer: Az... véletlenül fülebe juthatna...

Vasárnap és mindennap gondoljon arra, hogy a bankbetét a legbiztosabb.

MEGTAKARITOTT PÉNZÉT KÜLDJE BE HOZZÁNK MINT BANKBETÉTET.

Mi nemcsak megőrizzük, de kamatot is fizetünk. Anyagilag független csak úgy lehet, ha van megtakarított pénze. Meg van védve minden eshetőség ellen és soha sem szorul másokra.

BANKUNK SZIKLASZILARD.

Alaptőke, tartalék és betétek összege \$2,124,426.00

Általunk kiállított betétkönyv mindig készpénz, mert betétjét bármikor kamatostul visszafizetjük. Pénzküldés Magyarország minden részébe a legolcsóbb napi árfolyam mellett.

NÉMETH JÁNOS ÁLLAMI BANK

FŐÜZLET:

A Bankpalotában
10 EAST 23rd STREET.

FIÓKÜZLET:

1597 Second Avenue,
Corner 83rd Street

NEW YORK, N. Y.

Pusztulás

(Folytatás a 7-ik oldalról.)

ve, mikor meglátta a kiskereskedőket, akik eddig a Hunniába jártak. Csupa megszokásból az asztalhoz ment, nézte a szállingozó havat, a szállingozó embereket.

Mégis csak többen vannak a Hunniában!

Egyszerre elsápad és megtántorodik. Megfogja az asztalt és a gyufatartót. Kiabálva mondja:

— Neem igaz, nem lehet... nem engedem... Hajadon fővel, a gyufatartóval a kezében rohan ki a kávéházból a Hunnia felé.

Epp most segíti le a kis kopasz Herkner a Kelemen tanácsos kabátját. A Vén Fiúk elnökének kabátját.

RÉP

— Ugy h Szabolgény vü és szorg nyult a má senkit. Csak volt. Szere avval bizia ségével csak egy k össze, hogy majd eltart reményével dennek... vagyok min

— Beszé abból, amit zony nem az ő gyilk lattal az

— No jó dent, mert

venet, had Máttyás hos jött a mu tott száz most már

kérte a kez mi az a sz nem éltet ruhát: ve

pénz kell megyek he mondtam

pedig megf membe néz van Klárié

gyalogokat is égről. Hol munkába a ban, soka

megtakarít haza, vagy met". Azut a hirt, hort tyás a szak kirabolt eg att elfogtak és... és...

Ugy sirt a záporosó. Répa-esős megsajnálta hanem a t is. Gondolt embert bold legény ugy szenvedett

— Ne bu — mondá r — jó hogy Segitek en Még csak hogy mit a ban, a hova

— Hát od rákhoz, e nem Máttya vagyok;

büntessenek te, mert én dennek.

— De há akasztják? — Akkor a halálba. nála nélkül

— No ez — felelé az sirj, törül légy vidám hogy ki és sem monda szépen s ho meg az aszt

KIS LANYOKNAK KIS FIUKNAK

RÉPACSŐSZ AZ ÓRIÁS

IRTA
GAAL MÓZES

(Folytatás.)

— Ugy hívják, ha ugyan él még Szabólegény volt, mindig jókedvű és szorgalmas volt, soha nem nyult a máséhoz, nem is bántott senkit. Csakhogy nagyon szegény volt. Szeretett engem s mindig avval biztatott, hogy Isten segítségével majd elvesz feleségül, csak egy kis pénzeckét gyűjtsön össze, hogy műhelyt nyithasson, majd eltart a szorgalmas keze kezesményével. Most már vége mindennek... De úgy kell, magam vagyok mindennek az oka.

— Beszélj csak tovább, mert abból, amit eddig mondtál, bizony nem értem, miért volnál te az ő gyilkosa — buzdítá jó indulattal az idegen.

— No jól van, elmondok mindent, mert erősen nyomja a szívemet, hadd könnyitsek rajta. — Mátyás hosszú vándorlásából haza jött a mult héten, összekuporgatott száz forintot, azt mondta, most már nyithat műhelyt. Megkérte a kezemet, de én kacagtam: mi az a száz forint, hiszen abból nem élhetünk meg, nem hogy szép ruhát vehetnénk. Nekem sok pénz kell Mátyás, én addig nem megyek hozzád feleségül. Ezt mondtam szegény Mátyásnak, ő pedig megfogta a kezemet, a szemembe nézett és így szólott: "Jól van Klárikám, én téged olyan nagyon szeretlek, hogy még a csillogokat is lehoznam érted az égről. Holnap elindulok, újra munkába állok valamelyik városban, sokat dolgozom, a pénzt megtakarítom s gazdagon jövök haza, vagy sohasem látsz engemet". Azután néhány nappal azt a hirt hozták a faluba, hogy Mátyás a szabólegény az országuton kirabolt egy gazdag zsidót, e miatt elfogták, a tömlőbe vetették és... és... felakasztják...

Ugy sirt a szegény leány, mint a záporosó.

Répa-csősz most még jobban megsajnálta, de nemcsak a leányt, hanem a becsületes szabólegényt is. Gondolta magában: ezt a két embert boldoggá teszem. A szabólegény ugyanis elég keservesen megszenvedett a csufolódásért.

— Ne busulj, te szegény leány — mondá rövid gondolkodás után — jó hogy elmondottál mindent. Segitek én a te nagy bajodon. Még csak azt szeretném tudni, hogy mit akartál tenni a városban, a hova igyekeztél?

— Hát oda akarok menni a bírákhoz, elmondom nekik, hogy nem Mátyás a bűnös, hanem én vagyok; eresszék őt szabadon, büntessenek meg engemet helyette, mert én voltam az oka mindennek.

— De hátha Mátyást addig felakasztják?

— Akkor én is utána megyek a halálba. Most már érzem, hogy nála nélkül nem tudnék élni.

— No ezt már szeretem hallani — felelé az idegen. — Most ne sird, töröld le a könnyeidet és légy vidám. Ne kérdezd tőlem, hogy ki és mi vagyok, mert úgy sem mondanám meg. Eredj haza szépen s holnapután estére terítsd meg az asztalt, készíts jó vacsorát

magadnak és Mátyásnak, mert tudd meg, hogy Mátyás még él s élni fog; a tömlőben ül s várja, hogy felakasztják. Csakhogy nem fogják felakasztani, mert szó sincs róla, hogy ő rabolta ki a zsidót. Ezt én majd elintézem annak rendje és módja szerint.

A szegény leány sirt is, kacagott is; bámulattal nézett az idegennek jóságos arcába. Sohasem látta eddig s mégis úgy bizott benne, mint a lelke üdvösségében.

Az idegen visszafelé vette az utját a városba, a leány nézett utána, aztán térdre borult s buzgó szívvel imádkozott.

Répa-csősz a városba érve, átváltozott csuklyás barátá s rögtön ment Mátyáshoz a siralomházba. Beeresztették, hogy ne eresztették volna. Még azt is mondtotta a porkoláb:

— Ez aztán a derék lelki atya, az imént ment el s már megint itt van, hogy a szabólegény lelkét megmentse az örök kárhózzattól. Mátyás még ekkor sem tudta a "Hiszekegy"-et, mert folyton Klárikára gondolt s félt a kötéltől szörnyűségesen. Mikor a jámbor barátot megpillantotta, ekkor meg a másvilágra gondolt s még jobban elkezdett reszketni. Ugy reszketett, mint a miskolci kocsonya.

— Ne reszkess édes atyámfia — szólalt meg a barát, — hanem inkább vetközz le, add ide a ruhádat nekem s vedd fel az enyémet. Tudd meg, hogy Klárikával beszél-

tem, most már nem kell neki gazdagság, hanem kellesz te, még ha olyan szegény vagy is, mint a templom egere. Itt van az én ruhám, vedd fel ezt, én majd felöltözöm a te ruhádba, te siess Klárikához, holnap estére oda érkezel, vár vacsorával. Itt van, ezt a májashurkát is vidd el, egyétek meg vacsorára együtt.

Mátyás akkorát bámult, hogy a szája is tátva maradt. Szeretett volna beszélni, de a tisztelendő atya nem engedte. Mintha álomjáró lenne, felöltözött a barát csuhába, aztán azon vette észre magát, hogy kezét esókol a halálraítélt Mátyásnak, már mint jó magának, mert bizony szakasztott mása volt a ruhájába butt tisztelendő atya; azután sirni kezdett, végül pedig táncolt jókedvében.

Mert hát ilyen furesza teremése istennek az ember! Ebben a pillanatban sir, mint a záporosó, a másik pillanatban már nem fér a bőrében. Mindenekelőtt arról akart meggyőződni: vajjon álmodik-e vagy ébren van. Hogy ezt megtudhassa, maga magát hatalmasan pofon ütötte, mégpedig előbb jobbról, aztán balról.

Nagyot csattant mégpedig kétszer s fájt is az ábrázata. No most már tudta, hogy nem álmodik.

Meg akarta szépen köszönni a jámbor lelkipásztnak, aki merő aszánakozásból felakasztatja magát

helyette, de a jámbor lelkiatya kinyitotta a tömlő ajtáját s Mátyást hamarosan galléron ragadva, kituszkolta.

Mátyás előbb szép lassu, méltóságos léptekkel haladt végig a város utcáin, a gyermekek és öreg asszonyok mind kezét esókoltak neki, ő pedig nyájasan köszönt. Bezzeg mikor a városból kiért: uocu neki vesd el magad, futásnak eredt s hazáig meg sem állt. Hogy történt, hogy nem, de a barátosuha is lemaradozott róla s a régi köntösében ért a Klárika ablakához.

Bizony már öreg este volt. A szobácskában égett a gyertya. — Klárika megterítette az asztalt, egy kenyert tett a közepére, mert hát egyéb enni való nem akadt a háznál. Ő pedig járt-kelt a szobában, minduntalan az ablakhoz szaladt: vajjon nem jön-e már Mátyás, a szegény, becsületes Mátyás, akit ő a halálba kergetett. Egyszer csak megzörren az ablak:

— Kop... kop... kop!...

— Te vagy-e Mátyás, lelkem!

— Én vagyok, Klárikám, drágám!

— No ha te vagy, jöszte be... jöszte...

Mindjárt kinyitotta az ajtót, a keblére bcrult hűséges szeretőjének. Annyiszor megcsókolta Mátyást, hogy azért talán máskor még az akasztófa alá is bátor szívvel állott volna.

— Éhes vagy-e, Matyikám! — kérde Klárika.

— Mint a kiéhezett orosz-lán! — felelé Mátyás, mert ő teljes életében szerette az orosz-lánokat — a képen.

— Van jó lány kenyerem, tegnap sütöttem, aztán jó fehér sóm, egy kenyéren, egy sóm, ha szegények vagyunk is, jól élünk, ugy-e?

— De nem addig van az Klárikám, szentem. Az a jó barát, aki engem a halál torkából kiszabadított, utraivalog egyebet is adott, jó hogy az eszembe jut... Itt van ni, szerencsére nem ejtettem el a nagy futásban, mert tudt meg, hogy szinte még a lelkemet is kiszaladtam, míg hazaérkeztem. Neze, kezd meg ezt a májas hurkát.

Klárika kezébe veszi s mondja:

— Te, Matyai, be nehéz ez a májas hurka!

— Annál jobb galambom, jól lakunk vele ma este. Holnap majd szerzünk helyette másikat.

Klárika veszi a kést, a közepén ketté szeli a hurkát s aztán nyomban kiesik kezéből a kés, az arca elsárgul... a szemét ijedten fordítja Mátyásra.

Mátyás is odanéz... Hát teremő uram, a májas hurkából csak omlik, mind omlik az aranypénz; színültik volt tele. Annyi talán még a királynak sincs. Vagy ha annyi van is, de több bizonyára nem lehet.

Megszólalt a leány:

— Mátyás... Mátyás...! Hát ha mégis te raboltad ki azt a zsidót. — Hozzá ne nyulj a lopott pénzhez!

(Folytatjuk.)

A leleményes szolgáló

A Partos Patika újabb kellemes meglepetésben részesíti üzleffeleit. Köztudomásra hozza ezennel, hogy aki az alanti iv alapján legalább 2 dollárért rendel a Partos Patika világnirü egészségvédő szereiből

GYOMORBAJ.
ROSSZ VÉR.
SZÉKREKEDÉS.
IDEGESSÉG.

és a RENDELÉSI IVEN látható AJÁNDÉK-SZELVÉNYT legkésőbb 1920 január 31-ig bezárólag a rendeléssel egyszerre beküldi, az

VÉRZEGÉNYSEG.
FEJFAJÁS.
GYÖNGESÉG.
VESEBAJ.

EGY ÉRTÉKES ÉS HASZNOS AJÁNDÉKOT

KÖSZVÉNY, RHEUMA.
KÖHÖGÉS, TOROKBAJ.
ARANYÉR, VISZKÉTÉS.
PATTANÁSOK.

kap a Partos Patikától. Ha 2 dollárnál nagyobb lesz az ajándék-szelvénnyel való rendelés, természetesen az ajándék is értékesebb lesz. Ezen kivételes kedvezmény illetve AJÁNDÉK-SZELVÉNY 1920 február hó 1-én érvénytelené válik úgy, hogy csakis és kizárólag

FÉRFI BAJOK.
NŐI BAJOK.
HAJHULLÁS.
NEHÉZ LÉLEGZÉS.

Az 1920-ik január hó 31-ig bezárólag beérkező valamint 2 dolláron felüli rendelések lesznek ajándékkal jutalmazva.

Ha megnézi fentebb e lap bal és jobb oldalán felsorolt bajokat és betegségeket, Ön bizonyára találni fog hathatós segítséget a világhírű Partos Patika egészségvédő szereit között.

Itt van alant a RENDELÉSI IV. Rendelhet és rendeljen bármilyen szert — egyféléit vagy többféléit — tetszése szerint. Töltse ki, vágja ki azt az AJÁNDÉK-SZELVÉNNYEL együtt és a rendelési összeggel együtt küldje be a következő pontos címre:

PARTOS PATIKA

160 SECOND AVE.

NEW YORK, N. Y.

VÁGJA KI!

VÁGJA KI!

Rendelési iv.

PARTOS PATIKA NEW YORK! Kérem alanti címemre a következőket azonnal megküldeni:

	dollár	cent
..... PARTOLA, fertőtlenítő, vértisztító és hashajtó cukorkát, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00		
..... PARTOGLORY, idegerősítő kivonatot, üvege \$1.25, 5 üveggel \$5.00		
..... HERKULES, a legújabb és legfinomabb VALÓDI PARTOS-féle GYOMORERŐSÍTŐ, ára bérmentve egy üveggel 2 dollár, hat üveggel 10 dollár, 12 üveggel 18 dollár		
..... LIRO, főfájás ellen ostyákat, ára \$1.00, 5 dobozzal \$5.00		
..... KÖSZVÉNY és fájdalmak elleni Partos-féle rheuma szerek, ára \$2.00		
..... PARTONE vasostyát, vérszegénység ellen, ára \$1.00, hat dobozzal \$5.00		
..... PARTOWILL gyomor p-rokat, ára 50c, \$1.00		
..... PARTORACET gyöngye férfiak részére, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00		
..... PARTOCIL kenőcsöt viszketés, pattanások ellen, ára 50c, \$1.00		
..... PARTOCOUGHOT köhögés ellen, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... PEMETE cukorkát köhögés és torokbaj ellen, ára 25 cent, 5 adaggal \$1.00		
..... PARTOS-féle rheuma porokat és Partopain, ára \$1.00 és \$2.00		
..... PARTOS-féle VÉRTISZTÍTÓ PISKÓTÁKAT \$2.00 vagy \$4.00		
..... PARTOSWEATET izzadási ellen, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... DODÓT, folyás ellen, ára \$2.75, dupla adaggal \$5.00		
..... TRIPLETS KEVERÉKET, 3-as számú, nők és férfiak részére egyaránt, ára \$2.00		
..... TRIPLETS KEVERÉKET, 4-es számú, nőknek anyaméh bántalmak ellen, ára \$2.00		
..... PARTOPILE aranyér ellen kenőcsöt, ára \$1.00, 6 darab \$5.00		
..... PARTOHERBET vesefü és gyökérteát, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00		
..... PARTOPAIN No. 1. fájdalomcsillapítót, ára 50c, \$1.00		
..... PARTOPAIN No. 2. fájdalomcsillapítót, ára 50c, \$1.00		
..... NOVET, agybavizelés elleni szert, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... PARTONIC VASBORT, üvege \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... PARTOS-ASTHMA, nehéz lélegzés elleni szert, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... PARTOS-féle SÓSBORSZESZ, nagy üveg \$1.35, kis üveg 75c		
..... PARTOS-féle Egri Császár Szemvizet, ára üvegenként \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... PARTOLIN, haj, bajusz és szakál növesztőt, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... PARTOS-féle HAJTISZTÍTÓT, ára 50 cent		
..... PARTOCRÉMET nappali használatra, ára 65 cent, \$1.00		
..... PARTOCRÉMET éjjeli használatra, ára 50c, \$1.00		
..... PARTO-SZAPPANT, növény-balsam arcsejtítő szappant, 35c, 3 drb. \$1.00		
..... PARTOPASTAT, a legkellemebb fogtisztítót, ára 25 cent		
..... ELZA-VIZET, a haj természetes színének visszaadóját, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... PARTOS-féle VALÓDI DIÓFA OLAJAT, ára 25 cent, 50 cent		
..... PARFUMÓT, rezedát, ibolyát, orgonát, rózsát, ára 50c, \$1.00, \$2.00		
..... BAJUSZPEDRÓT, ára 25 cent		
..... BAJUSZKÖTŐT, ára 35c, 50c, 75 cent		
..... ARCFINOMÍTÓ PUDERT, fehérét, rózsaszint vagy krémet, ára 50c és \$1.00		
..... PARTOS-féle speciális VILÁNY GÉPET \$4-tól — 6 — 8 — 10 — 15 és \$25.00-ig		

Figyeljen azon szerekre, melyeknél nagyobb rendelés esetében megfakturálhat egy dollárt, vagy még többet is!

AJÁNDÉK-SZELVÉNY.

Aki 1920 január hó 31-ig bezárólag legalább 2 dollár ára Partos szert rendel és rendelésével egyidejűleg ezen szelvényt is beküldi, az egy értékes és hasznos ajándékot kap.

A fenti rendelés árát itt küldöm.

Névem

Házszám utca vagy Box

Város

Állam